

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑ ΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ ΙΕ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΑΓ. ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1 ΜΑΪΟΥ 1966

| ΑΡΙΘ. 9

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΩΜΑ

Ε'

Ὁ ἀντιχριστιανικὸς ἐν γένει τρόπος τῆς ζωῆς βλάπτει σημαντικῶς τὴν ὑγείαν τοῦ ἀνθρώπου. Ὡς λέγει ὁ W. Bergmann, αἱ δυσμενῶς ἐπιδρωσάσαι ἐπὶ τὴν σωματικὴν κατάστασιν ψυχικαὶ ἀσθένειαι γίνονται περισσότεραι «διὰ τῆς γενικῆς μαλθακότητος καὶ ἐκθηλύνσεως, διὰ τῆς ἀχαλινώτου ἐπιθυμίας τῶν ἡδονῶν, τῆς ὑπερδιεγέρσεως τῶν νεύρων, τῆς ἀνηθικότητος καὶ τῆς ἀπιστίας». Ἡ πνευματικὴ κατάπτωσης κλονίζει τὸ νευρικὸν σύστημα καὶ βλάπτει τὴν καθ' ὅλου σωματικὴν ὑγείαν. «Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεὸς» (Α' Κορ. γ', 17).

Ἡ ἀποτελοῦσα προϋπόθεσιν διὰ τὴν σωματικὴν ὑγείαν ψυχικὴ ὑγεία ἐξασφαλίζεται ἄριστα διὰ τῆς συνειδητῆς θρησκευτικῆς καὶ χριστιανικῆς ζωῆς. Συμφώνως πρὸς τὰ νεώτερα πορίσματα τῆς ψυχιατρικῆς, «ἡ κυρία αἰτία τῆς νευρώσεως εἶναι ἡ ἔλλειψις θρησκευτικότητος ἐν γένει, ἐν ἣ ἰδιάζουσιν σημασίαν ἔχει εἰδικῶς ἡ ἐκ τῆς συνειδήσεως ἀπώθησις τῆς ιδέας τῆς ἀθανασίας»¹. Κατὰ τὸν μέγαν ἐλβετὸν ψυχίατρον Γιούγκ (Jung), ἡ συντομωτάτη ὁδὸς πρὸς τὸ φρενοκομεῖον εἶναι τὸ νὰ ἀποτινάξῃ ὁ ἄνθρωπος τὴν πίστιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς. «Ἐκ πάντων τῶν νοσοῦντων πελατῶν μου» λέγει ὁ Γιούγκ, «οὐδὲ εἰς ὑπάρχει, τοῦ ὁποῦ τοῦ τελικὸν πρόβλημα δὲν εἶναι τὸ τῆς θρησκευτικῆς αὐτοῦ διαθέσεως. Ναί, πᾶς τις νοσεῖ ἐν τέλει, ἐπειδὴ ἔχει χάσει ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ζωτικαὶ θρησκείαι ἐν παντὶ χρόνῳ ἔδιδον εἰς τοὺς πιστοὺς αὐτῶν, καὶ οὐδεὶς ἔχει τῶ ὄντι ἰαθῆ, ὅστις δὲν ἀπέκτησε τὴν ἑαυτοῦ θρησκευτικότητα»². Εἰδικώτερον περὶ τῆς πίστεως εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς λέγει: «Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἡ ἰατρικὴ μου συνειδήσις ἔχει νὰ εἴπῃ οὐσιῶδές τι. Παρητήρησα δηλονότι, ὅτι ὁ ἐν γένει βίος κατευθυνόμενος πρὸς τινὰ σκοπὸν εἶναι καλύτερος, πλουσιώτερος, ὑγιέστερος παρὰ ὁ ἄνευ σκοποῦ... Ὡς ἰατρὸς εἶμαι,

1. Σ. Κ α λ λ ι ά φ α, Τὸ περὶ ψυχῆς πρόβλημα, σελ. 52.

2. Αὐτόθι, σελ. 61.

πεπεισμένος, ὅτι οὕτως εἰπεῖν, εἶναι ὑγιεινότερον νὰ βλέπη τις ἐν τῷ θανάτῳ σκοπὸν τινα, πρὸς τὸν ὁποῖον θὰ ὤφειλε νὰ τείνη... Τούτου ἕνεκα εὗρισκω ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ψυχικῆς ὑγιεινᾶς πάσας τὰς θρησκείας, αἵτινες θέτουν σκοπὸν τινα ἐπέκεινα τοῦ βίου, ἄκρως λογικᾶς »³. Δι' αὐτὸ ὁ Γιούγκ πρὸς τὰς ἑκατοντάδας τῶν νευρωτικῶν, οἵτινες ἐκ τῶν περάτων τῆς ὑψηλοῦ κατέφευγον εἰς αὐτὸν πρὸς θεραπείαν, ἔλεγεν: « Ἡ περὶ τοῦ Θεοῦ εἰκὼν σας ἢ ἡ περὶ τῆς ἀθανασίας ἰδέα σας εἶναι ἀτροφικῆ, ἐπομένως οἰνεῖ ἕξαλλος εἶναι ἡ θρηπτικὴ λειτουργία τῆς ψυχῆς σας. Ἐλλογώτερον καὶ βαθύτερον, παρ' ὅσον ἠθέλομεν σκεφθῆ ἡμεῖς, εἶναι τὸ παλαιὸν φάρμακον ἀθανασίας». Ὁ ἄγγλος ψυχίατρος καὶ ψυχολόγος Χάντφιλντ (J. H. Hadfield) ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ « Ἡ ψυχολογία τῆς δυνάμεως » (The Psychology of Power) γράφει: « Ὁμιλῶν ὡς ἐρευνητῆς τῆς ψυχοθεραπευτικῆς, ἥτις αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν δὲν συσχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὴν θεολογίαν, ἐπέισθην ἀκραδάντως, ὅτι ἡ χριστιανικὴ θρησκεία εἶναι μία τῶν πολυτιμωτέρων καὶ ἰσχυροτέρων ἐπιδράσεων πρὸς παραγωγὴν τῆς τόσον ἀναγκαιᾶς ἀρμονίας καὶ εἰρήνης τοῦ πνεύματος, ἥτις εἶναι ἀπαραίτητος πρὸς παροχὴν ὑγείας καὶ δυνάμεως εἰς μέγαν ἀριθμὸν πασχόντων ἀνθρώπων »⁴. Εἰς τὸ διεθνοῦς φήμης « ψυχιατρικὸν καὶ νευρολογικὸν ἑβδομαδιαῖον περιοδικὸν » (Psychiatrische Neurologische Wochenschrift) ὀγδοήκοντα τρεῖς διάσημοι νευρολόγοι καὶ ψυχίατροι ἐδημοσίευσαν τὴν ἐξῆς διακήρυξιν: « Ἡμεῖς οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι νευρολόγοι καὶ ψυχίατροι, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν ἐξέτασιν καὶ θεραπείαν νοσηρῶν πνευματικῶν καταστάσεων ἀντιμετωπίζομεν καθημερινῶς τὰς βαθυτάτας ἀβύσσους τῶν ἀναγκῶν τῆς ψυχῆς ἀποτρέπομεν, μὲ ὅλην τὴν δυνατὴν ἔμφασιν καὶ ζωηρότητα, ἀπὸ οἰανδήποτε χαλάρωσιν τῆς πίστεως εἰς τὸν Χριστόν, ἔστω καὶ εἰς ἐλάχιστον, ἐντὸς τῆς καρδίας τῆς νεολαίας μας, ἢ ἀπὸ οἰανδήποτε ἀδιαφορίαν ἐναντι τῆς πίστεως αὐτῆς, ἥτις εἶναι ἡ ἀγκυρα τῆς ἐποχῆς μας εἰς τὴν σύγχρονον καταγιγίδα. Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία εἶναι πάντοτε καὶ θὰ μείνη ἡ μόνη φιλοσοφία, ἡ μόνη ψυχολογία, ἡ μόνη ἠθικὴ. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι νευρολόγοι καὶ ψυχίατροι εἴμεθα σύμφωνοι πρὸς τὰ μεγαλύτερα πνεύματα, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐδίδαξαν νὰ ἀναγνωρίζωμεν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ γνησίου Χριστιανισμοῦ ἄπειρον σοφίαν, ἀλήθειαν, ἐλευθερίαν καὶ δύναμιν »⁵.

*

Ἐκ τῶν λεχθέντων συνάγεται, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς εὐλογεῖ

3. Ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 61-62.

4. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἡ χριστιανικὴ κοσμοθεωρία, ἐν Ἀθήναις 1949, σελ. 138.

5. « Ἡ ἐπιστήμη ὀμιλεῖ », ἐκδ. « Ζωῆς », σελ. 311.

τὸ σῶμα, εὐεργετῆ αὐτὸ καὶ δημιουργεῖ τὰς προϋποθέσεις τῆς ψυχοσωματικῆς ὑγείας. Δι' αὐτὸ μόνον ἐν τῇ χριστιανικῇ ἀτμοσφαίρᾳ δύναται νὰ ἀξιοποιηθῇ πλήρως τὸ γνήσιον καὶ ὑγιὲς ἀθλητικὸν πνεῦμα. Τοῦτο δὲν ὀδηγεῖ εἰς ἐγωϊστικὸς ἀνταγωνισμοὺς καὶ βαρβάρους ἐκδηλώσεις πρὸς κατάρτησιν ἑνὸς ρεκὸρ ἢ κυπέλλου διὰ παντὸς θεμιτοῦ ἢ ἀθεμίτου μέσου, ἀλλ' ἀντιθέτως συμβάλλεται εἰς τὴν ἀσκήσιν τῆς πειθαρχίας, εἰς τὴν ἀπόκτησιν τοῦ θάρρους, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πνεύματος τῆς εὐγενοῦς ἀτομικῆς καὶ ὁμαδικῆς ἀμίλλης, εἰς τὴν ἰσχυροποίησιν τῶν ψυχικῶν ἐνεργειῶν, εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν κοινωνικῶν ἀρετῶν, εἰς τὴν μόρφωσιν ἠθικοῦ χαρακτῆρος. Ὡσαύτως διὰ τοὺς Χριστιανοὺς ἡ γνήσια ἀθλητικὴ ζωὴ εἶναι εἰς ὕμνος πρὸς τὸν Δημιουργόν, ὅστις καθιστᾷ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἱκανὸν διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν ὑψίστων κατορθωμάτων καὶ ἀναδείκνυει τὸν ἄνθρωπον κύριον τῆς γῆς καὶ τῆς ὕλης. Δι' αὐτὸ τὰ Ἐνοριακὰ Κέντρα Νεότητος διὰ τῶν γηπέδων καὶ τῶν κατασκηνώσεων αὐτῶν πρέπει νὰ καλλιεργοῦν τὸ γνήσιον ἀθλητικὸν πνεῦμα.

Ἄλλ' οὐ μόνον εἰς τὰς ἀθλητικὰς παιδιάς, ἀλλὰ καὶ εἰς πάσας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς καθ' ἡμέραν ζωῆς οἱ Χριστιανοὶ ἔχουν πάντοτε ὑπ' ὄψιν, ὅτι «ναὸς τοῦ Θεοῦ ἐσμεν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ἡμῖν» (Α' Κορ. ιγ', 16). Δι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ βασιλευῇ «ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ἡμῶν σώματι, εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ», οὔτε πρέπει νὰ «παριστάνωμεν τὰ μέλη ἡμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ», ἀλλὰ πρέπει νὰ «παραστήσωμεν... τὰ μέλη ἡμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ» (Ρωμ. ζ', 12-13)· δέον «παραστήσαι τὰ σώματα ἡμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ἡμῶν» (Ρωμ. ιβ', 1).

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

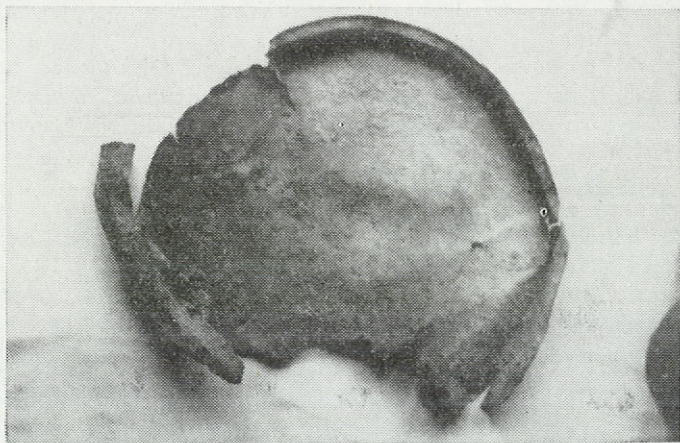
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Εἰδοποιοῦνται οἱ εὐλαβέστατοι Ἐφημέριοι, ὅτι ἐκυκλοφόρησεν ὁ πέμπτος κατὰ σειρὰν τόμος τῶν ἐκδόσεων τῆς «Ἐκκλησίας», ὁ «Εὐεργετινὸς» ἢ «Συναγωγὴ ἠθικῶν διδασκαλιῶν» μέρος δεύτερον, καὶ ἀπεστάλη εἰς ὅλας τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις πρὸς δωρεὰν διανομὴν εἰς τοὺς αἰδεσιμ. ἱερεῖς.

Παρακαλοῦνται οἱ αἰδεσιμ. Ἐφημέριοι ὅπως φροντίσουν νὰ τὸν παραλάβουν ἀπὸ τὰ οἰκεία Μητροπολιτικὰ Γραφεῖα. (Ἐκ τοῦ «Ἐφημερίου»)

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΜΟΝΗΝ ΑΓΙΑΣ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΥΓΚΙΟΥ ΣΟΥΛΙΟΥ (ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΣΑΜΟΥΗΛ) ΚΑΙ ΤΑ ΕΥΡΕΘΕΝΤΑ ΚΑΤ' ΑΥΤΑΣ ΚΕΙΜΗΛΙΑ

Δημοσιεύσας κατά τὸ παρελθὸν ἔτος ἄρθρον εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐφημέριος» «Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Καλογήρου Σαμουὴλ καὶ ὁ τόπος τῆς γενετήρας αὐτοῦ»¹, θεωρῶ ἐπιβεβαιωτικὰ μετὰ τὸ προσφάτως δημοσιευθὲν αὐθεντικὸν καὶ περισπούδαστον ἄρθρον εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία»² τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Παραμυθίας, Φιλιππῶν καὶ Γηρομερίου καὶ Σεπτοῦ μας Γέροντος κ. Τίτου περὶ «τῶν Ναῶν τοῦ ἱστορικοῦ Σουλίου», ὅπως ἐνδια-
τρίψω λίαν ἐπικαιρῶς περὶ τῶν γενομένων ἀνασκαφῶν ἐν τῇ ἱερᾷ

Ὁ ἀνευρεθεὶς κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς δίσκος.

Μονῇ τῆς Ἁγίας Ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς Κουγκίου τοῦ Σουλίου (τοῦ Ἱερομονάχου Σαμουὴλ) καὶ τῶν εὐρεθέντων κατ' αὐτὰς κειμηλίων».

1. Ἀρχιμ. Τίτου Κράντζαλη, Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Καλογήρου Σαμουὴλ καὶ ὁ τόπος τῆς γενετήρας αὐτοῦ. Περιοδικὸν «Ἐφημέριος» ἔτος 1965. Μιχαὴλ Μαρκάτσέλλη, Ἡ γενέτειρα τοῦ Ἐθνομάρτυρα Σαμουὴλ τοῦ «Κουγκίτη», «Θεσπρωτικὰ Νέα», ἀριθμὸς φύλ. 382 καὶ 383 ἔτος 1964.

2. «Ἐκκλησία», ἔτος ΜΓ., ἀριθμ. φύλ. 5, σελ. 113-117.

Ἡ ἀναθηματικὴ στήλη πρὸς τιμὴν τῶν Σουλιωτῶν.

Περὶ τῶν γενομένων ἀνασκαφῶν ἀναφέρει ἐν τῷ ἄρθρῳ αὐτοῦ ὁ Σεβασμιώτατος ἅγιος Παραμυθίας ὡς καὶ ὁ λογοτέχνης Βασιλεῖος Κραψίτης, ὁ ἐκ τῆς πόλεως Παραμυθίας καταγόμενος, εἰς τὸ βιβλίον αὐτοῦ «Ἀναβαίνοντας στὸ Σοῦλι», ὅπερ ἐξέδωκεν ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ ἔτος 1965¹. Περὶ τούτων ἔσχον τὴν εὐχέρειαν νὰ σχηματίσω ἰδίαν ἀντίληψιν, λόγῳ τῆς ιδιότητός μου, ὡς Ἱεροκήρυκος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου καὶ κρίνω ὀρθὸν νὰ δημοσιεύσω ὀλόκληρον τὸν κατάλογον τῶν εὑρεθέντων κειμηλίων.

Ἐν πρώτοις εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναφέρω τὸ πῶς ἡ ἐφορεία ἀρχαιοτήτων Ἡπείρου ἤχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ προβῇ εἰς ἀνασκαφὰς τῆς

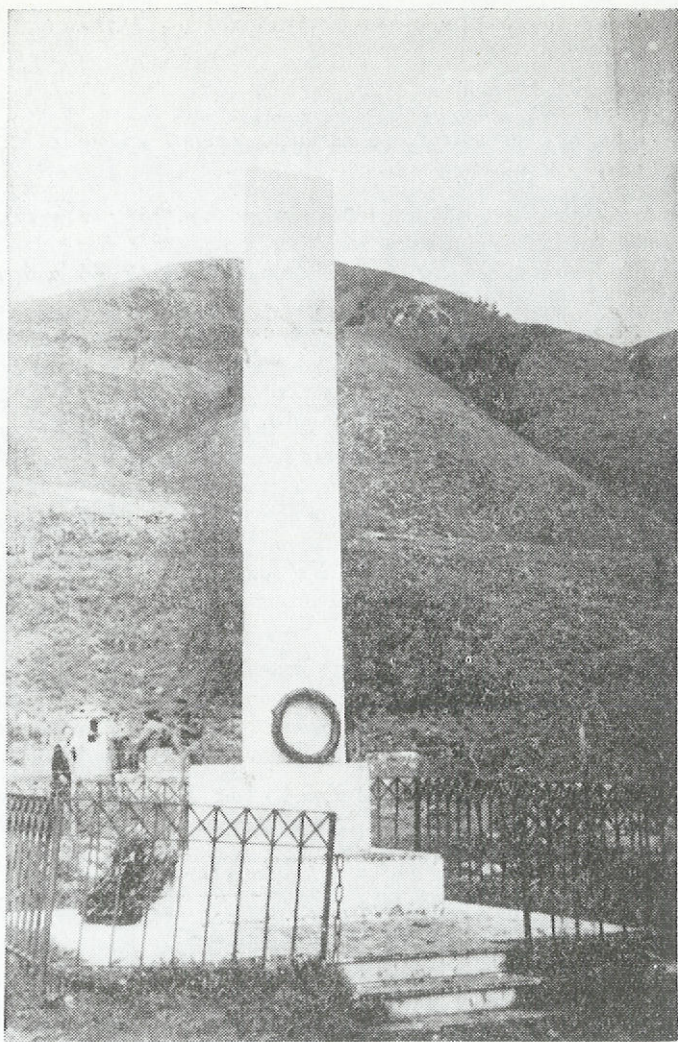

Τὰ εὑρεθέντα κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς ὀστᾶ.

ὡς ἄνω Μονῆς, καίτοι τοῦτο σημειοῦται λίαν χαρακτηριστικῶς παρὰ τε τοῦ Σεβασμιωτάτου Παραμυθίας κ. Τίτου καὶ τοῦ κ. Κραψίτου.

Ὁ κύριος συντελεστὴς τῶν γενομένων ἀνασκαφῶν ὑπῆρξεν ὁ ἐκ Παραμυθίας καταγόμενος καὶ ἐν Ἰωαννίνοις κατοικῶν κ. Σωτήριος Παπαθανασίου, ἔμπορος, ὅστις διακαῆ πόθον εἶχε νὰ γίνουν ἀνασκαφαὶ εἰς τὴν Ἱερὰν Μοῆν τοῦ Κουγκίου καὶ νὰ ἐπακολουθήσῃ τούτων ἡ ἀναστήλωσις αὐτῆς. Πρὸς τοῦτο ἔλυε τὸ πρόβλημα

1. Βασιλείου Κ ρ α ψ ί τ η, Ἀναβαίνοντας στὸ Σοῦλι. Ἀθήνα 1965.

Ἡ στήλη τοῦ Ἡρώου ἐντὸς τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Κουγκίου.

δηλώσας επίσημως και ενώπιον επιτροπής, την οποίαν οὗτος καθόριζεν, ἐκ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Παραμυθίας κ. Τίτου, τοῦ Νομάρχου Θεσπρωτίας και τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἸΠΠης Μεραρχίας, ὅτι θὰ προσέφερε χρηματικὸν ποσὸν 150.000 χιλιάδων δραχμῶν διὰ τὰς ἀνασκαφὰς και τὴν ἀναστήλωσιν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, προθυμοποιηθεὶς νὰ συνεισφέρει ἔτι περισσότερον, ἐὰν ἤθελε ἀπαιτηθῆ, ὅπερ και συνέβη.

Τὰς εὐγενεῖς και φιλοπάτριδας ταύτας προθέσεις αὐτοῦ ὁ κ. Σωτήριος Παπαθανασίου ἀνεκοίνωσε και εἰς τὰ μέλη τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις ὑφισταμένου Συλλόγου Παραμυθιωτῶν «Τὸ Σούλι», ὅτε ἐν ἔτει 1960 ἐδεξιώθη ἐπίσημως τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Παραμυθίας, Φιλιατῶν και Γηρομερίου κ. Τίτον και προσέφερον εἰς αὐτὸν Δίπλωμα Τιμῆς.

Μετὰ τὰς γενομένας προκαταρκτικὰς ταύτας ἐνεργείας και ἀλλεπαλλήλους συσκέψεις τῆς συσταθείσης ἐκ τῶν ὡς ἄνω προσώπων ἐπιτροπῆς, τὸ ἔργον ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν και ἡ ἐφορεία Ἀρχαιοτήτων Ἡπείρου τῆ καθοδηγία τοῦ τότε Διευθυντοῦ αὐτῆς και νῦν καθηγητοῦ τῆς Φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων κ. Σωτηρίου Δάκαρη προσέβη εἰς ἀνασκαφὰς εἰδικῶς τοῦ χώρου, ἐνθα ἔκειτο εἰς ἐρείπια τὸ Ναῦδριον τῆς Ἁγίας Ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς, τὸ πυρποληθὲν ὑπὸ τοῦ Ἱερομονάχου Σαμουὴλ ἐν ἔτει 1803.

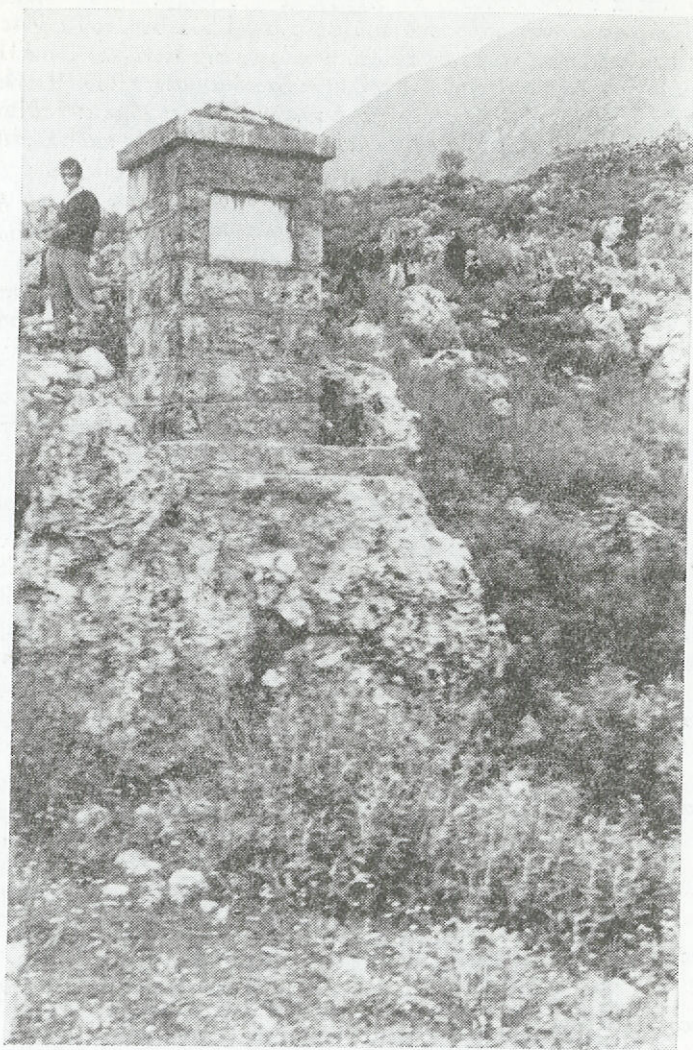
Οἱ πάντες ἦσαν βέβαιοι, ὅτι ὀπωσδήποτε θὰ ἀνευρίσκοντο ἀντικείμενα τῆς χρονικῆς ἐκείνης περιόδου, ἔστω και ἂν παρῆλθε χρονικὸν διάστημα 159 ἐτῶν, δεδομένου, ὅτι ἡ σκαπάνη τῶν ἀρχαιολόγων τὸ πρῶτον θὰ ἐτίθετο ἐπὶ τοῦ χώρου τούτου.

Τοιουτοτρόπως ἐν ἔτει 1962 ἀπὸ 13 ἕως 31 Ἰουλίου ἐγένοντο αἱ ἀνασκαφαί, ἐπιμελεῖα τοῦ κ. Σπ. Γ. Μουσελίμη, ἐκτάκτου ἐπιμελητοῦ ἀρχαιοτήτων Θεσπρωτίας, αἵτινες ἔφερον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἀριετὰ ἀντικείμενα ἀρχαιολογικῆς ἀξίας, σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν λατρείαν ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς και τὰ μέσα τῆς πολεμικῆς τέχνης τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Τὰ εὐρήματα ταῦτα κατεγράφησαν ἐν εἰδικῇ καταστάσει και παρεδόθησαν διὰ πρωτοκόλλου εἰς τὸν φύλακα ἀρχαιοτήτων Σουλίου.

Ἡ κατάστασις αὕτη ἔχει οὕτω:

«1 δίσκος (ἀπλάδα) χάλκινος τοῦ Ναοῦ, στὸν ὁποῖον ἐτοποθετεῖτο τὸ ἀντίδωρον, 1 κλειδωνιά μετὰ τοῦ κλειθροῦ τοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγ. Παρασκευῆς, 1 κατεστραμμένο δισκοπότηρο τῆς Ἐκκλησίας, 1 μικρὸ κατεστραμμένο χάλκινον ποτήρι, 1 σιδερένια πυράγρα, μὲ

Τὸ Βουλευτήριον τοῦ Σουλίου.

τὴν ὁποία ἐτοποθετοῦντο τὰ κάρβουνα στὸ θυμιατὸ τοῦ Ναοῦ, 1 φουρνόφκιαρο στὸ ὑπόστεγο τοῦ φούρνου, 1 κλεῖθρο τοῦ φρουρίου τῆς Κιάθας (προερχόμενον ἀπὸ τὸ Φρούριον τῆς Κιάφας) 1 σκελετὸ καμένο στατεριοῦ (ζυγοῦ), 3 χάλκινα βαρίδια κανταριοῦ, 9 πῆλινα τσιμπούκια μισοκατεστραμμένα, 4 κλεῖθρα, προερχόμενα ἀπὸ Σουλιώτικα σπίτια, τὰ ὁποῖα εἶχαν μαζί τοὺς οἰκοκυρὲς καὶ τὰ παράτησαν στὸ Φρούριο κατὰ τὴν ἀναχώρησίν των τὸ 1803, 2 ριχτὲς μικρὲς κλειδωνιές, 2 πυροβόλους τοῦ βγάζουν φωτιά χτυπούμενοι μὲ στουρναρόπετρα, 1 τενεκεδένιο χωνὶ κατεστραμμένο, μὲ τὸ ὁποῖο ἔρριχναν λάδι ἀπὸ μεγάλο δοχεῖο σὲ μικρὸ, 1 σκανδάλη ὅπλου παλαιοῦ, 3 ψέλλια ἀρχαίου Σουλιώτικου ὅπλου, 1 διχαλωτὴ βουκέντρα, 1 μαχαίρι, λίγα καμμένα ὀστᾶ, 1 χάλκινο λαδερὸ κατεστραμμένο, 1 καλύπτρα σκανδάλης ὅπλου, 1 χάλκινη πόρπη, 20 τεμάχια (λυώματα) χαλκίνων σκευῶν, 4 μολύβδινες σφαῖρες σουλιώτικου ὅπλου, 10 σιδερένιες σφαῖρες τρουμπλῶν, 3 στουρναρόπετρες ὅπλου Σουλιώτικου, 3 μικρὰ ἀργυρᾶ νομίσματα (ἀσπροῦποδιαίρεση τοῦ παρᾶ), 1 τουρκικὴ πεντάρα, 1 λεπίδι σουγιά, 10 πλατυκέφαλα καρφιά πατώματος, 4 λαβὲς θύρας, 1 χεῖλος ὑαλίνου ἀγγείου, 1 πῆλινο σφοντίλι γνεσίματος, 5 κομμάτια χαλκίνων ἀγγείων, 1 τσαγκαροσοῦβλι ἀτσάλινο, λίγα κουλουρωτὸ χάλκινο σύρμα, 1 σιδερένιο σουβλί γιὰ ψήσιμο κρέατος, 2 σιδερένιες κρεμάστρες νοποῦ κρέατος, 8 βλήματα κούφια πυροβόλου μπροσθογεμοῦς διαφόρων διαμέτρων, 3 βλήματα πυροβόλου μπροσθογεμοῦς μὲ θηλιά, 2 βλήματα πυροβόλου μὲ ἄλυσίδα, 2 δίδυμα βλήματα πυροβόλου προσθογεμοῦς, 1 βλήμα πυροβόλου μὲ 11 ὀπές, 225 βλήματα πυροβόλου προσθογεμοῦς, ἐξ ὧν 3 βομβάρδες».

Τὰ παραδοθέντα εἰς τὸν φύλακα κειμήλια εἶδον κατ' ἐπανάληψιν, περιεργασθεὶς αὐτὰ ἐπισταμένως. Ἐξ αὐτῶν παραθέτω τέσσαρα τινά.

α) Τὴν κούπα τοῦ ἀγίου Ποτηρίου, ὡς εὑρέθη κατὰ τὰς ἀνασκαφάς.

β) Τὸν χάλκινον δίσκον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐτοποθετεῖτο τὸ ἀντίδωρον.

γ) Τὸ σκεῦος, τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποιοῦτο ὡς ζέον κατὰ τὴν θείαν λατρείαν.

δ) Σουλιώτικο ὅπλο.

Σὺν τούτοις αἱ ἀνασκαφαὶ ἔφεραν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν μικρὰ τεμάχια ἀπηρθρακωμένων ὀστῶν, τὰ ὁποῖα εὑρέθησαν ἀκριβῶς εἰς τὸν τόπον, ἔνθα ἔκειντο αἱ βαθμίδες τῆς Ὁραίας Πύλης. Κατὰ

τὴν ἡμέραν τῆς εὐρέσεώς των παρίστατο αὐτόπτης μάρτυς καὶ ὁ ἑφημέριος τοῦ χωρίου Σαμονίβας, ἱερεὺς Εὐάγγελος Τσελίκος, ὅστις ἀσμένως ἔσπευσε πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Παραμυθίας νὰ ἀναφέρῃ τὸ γεγονός τοῦτο καὶ ὅτι ἐτέλεσε τρισάγιον ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ ἐθνομάρτυρος Ἱερομονάχου Σαμουήλ. Ἀναμφιβόλως πρόκειται περὶ ὁσῶν τοῦ Καλογήρου Σαμουήλ, καθὼς οἱ πάντες διατείνονται, ἐσημείωσε δὲ καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Παραμυθίας κ. Τίτος ἐν τῷ δημοσιευθέντι ἄρθρῳ αὐτοῦ¹.

Φωτοτυπίαν τῶν ἀπηνθρακωμένων τούτων ὁσῶν τοῦ Ἱερομονάχου Σαμουήλ παραθέτω ἀνωτέρω.

Ὁμολογουμένως ἀξίζει νὰ ὑποβληθῇ τις εἰς τὸν κόπον πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἱστορικοῦ Σουλίου, ἐνθα φυλάσσονται τὰ κειμήλια τῶν γενομένων ἐν ἔτει 1962 ἀνασκαφῶν. Βεβαίως ἔταν ληφθῆ πρόνοια ἀξιοποιήσεως τοῦ ἱστορικοῦ Σουλίου, θὰ ἰδρυθῆ καὶ κατάλληλον Μουσεῖον πρὸς φύλαξιν τούτων.

Περαιτέρω τὸν λόγον περὶ τῶν γενομένων ἀνασκαφῶν καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν εὐρεθέντων κειμηλίων, παραθέτω εἰκόνας τινὰς τοῦ Σουλίου.

α) Τὸ Βουλευτήριον τοῦ Σουλίου.

β) Τὴν ἀναθηματικὴν στήλην τὴν πρὸς τιμὴν τῶν Σουλωτῶν στηθεῖσαν.

γ) Τὴν στήλην τοῦ Ἡρώου, τὴν κειμένην ἐντὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Κουγκίου.

Πᾶν ὅ,τι περὶ τοῦ ἱστορικοῦ Σουλίου δημοσιεύεται, εἴτε περὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ἀγίας Ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς τοῦ Κουγκίου, εἴτε περὶ τῶν γενομένων ἐν αὐτῇ ἀνασκαφῶν, εἴτε περὶ τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων τῆς ἐθνικῆς ἐορτῆς τοῦ Σουλίου, συμβάλλει τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τούτου καὶ τὸν καθορισμὸν ὡς πανελληνίου χαρακτῆρος τοῦ ἐθνικοῦ ἐορτασμοῦ τοῦ Σουλίου.

Ἄρχιμ. ΤΙΤΟΣ ΚΑΡΑΝΤΖΑΛΗΣ

Ἱεροκέρυξ Παραμυθίας

1. Μητροπολίτου Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου Τίτου, Οἱ Ναοὶ τοῦ ἱστορικοῦ Σουλίου. Περιοδικὸν «Ἐκκλησία», ἔτος ΜΓ, ἀριθμ. φύλ. 5.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΗΘΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΔΙΓΙΝΗΣ
“ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΣΟΥ,,

Περί μίσους

Μίσος! άποτρόπαιη όνομασία! φοβερή λέξη! Σατανικό πάθος! ‘Η έννοιά σου φανερώνει έχθρητα κι’ άποστροφή πρὸς τὸν Θεό και πρὸς τὸν άνθρωπο· και ἡ παρουσία σου φέρνει τὴν καταστροφή, όπουδήποτε και νά φανερωθῆς. Για κανένα δὲν γνοιάζεσαι· κανένα δὲν λυπᾶσαι· κανένα δὲν συμπονᾷς· κι’ άδυσώπητη κι’ ανελέητη πρὸς ὅλους θέλεις κι’ επιδιώκεις τὴν καταστροφή και τὸν άφανισμό τοῦ καθενός.

Και εἶσαι πάθος φοβερό, πού τρῶς τὴν καρδιά, πού ριζώνεις μέσα της και τῆς φέρνεις άβάσταγους πόνους. Δαγκώνεις σαν τὴν ὀχιά τὰ σπλάγχνα τοῦ ανθρώπου πού θά τὸν κυριέψη· και καταθλίβεις τὴν ψυχή του. Και δὲν υπάρχει πιδό δυστυχησμένος άνθρωπος, από αὐτὸν πού θά τὸν αἰχμαλωτίσης, γιατί τοῦ γεμίζεις τὴν καρδιά του από φαρμάκι και από πόνους.

Τὸ μίσος τοῦ γεμίζει τὸ στόμα του από κατάρες, σπρώχνει τὴν γλώσσά του σὲ βλαστήμιες, ὀπλίζει τὸ χέρι του για φόρους, και βάζει στὰ πόδια του φτερά, για νά ἐκδικηθῆ κάποιους. Τὸ μυαλό τοῦ ανθρώπου πού μισεῖ εἶναι γεμάτο σκοτάδια, και οἱ στοχασμοί του εἶναι μαῦροι σαν τὰ κατράμια τοῦ Ἄδη.

‘Ο άνθρωπος πού αισθάνεται μίσος εἶναι πάντα του συννεφιασμένος, και κατσούφης, και μελαγχολικός. Τὸ πρόσωπό του εἶναι σκοτεινό και ἡ σκυθρωπότητα, πού εἶναι διάχυτη ἐπάνω του, τὸ κάνει άποτρόπαιο. Αὐτὸς πού νοιώθει μίσος κανένα δὲν αγαπᾷ· ποτέ του δὲν χαίρεται και δὲν γελά· και για τίποτα δὲν συγκινεῖται. ‘Οπου ἰδῆ νά λάμπη και νά γλυκογελά ἡ εὐτυχία φεύγει από ἐκεῖ· και σαν κυνηγημένο σκυλί άπομακρύνεται από τὸν τόπο τῆς χαρᾶς. Και εἶναι πονηρός, ὑπουλος, δόλιος, και γεμάτος από κακεντρέχεια και βασκανία. Εἶναι μ’ ἕνα λόγο φονηᾶς, πού ἡ κακία του εἶναι ζωγραφισμένη ὀλοφάνερα ἐπάνω του.

Αὐτὸς πού μισεῖ άποστρέφεται τὸν Θεό και άκολουθεῖ τὸν Σατανᾶ, πού συμπορεύεται και περπατεῖ μαζί του, σ’ ὄλη του τὴν ζωή. Δυστυχησμένος άνθρωπος! Πῶς νά παρουσιασθῆ στὴν ἔσχατη κρίση ἔμπρὸς στὰ μάτια τοῦ Κυρίου;

Περὶ ἀμνησικακίας καὶ εἰκόνα τοῦ ἀμνησικάκου.

Ἡ ἀμνησικακία εἶναι ἀρετὴ χριστιανικὴ, ποὺ ἔχει πολὺ μεγάλην ἀξία· γιατί πηγὴ τῆς εἶναι ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεό· καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς συνανθρώπους μας. Ἡ ἀμνησικακία φανερώνει τὴν ἀπολησμονιὰ κάθε ἀδικίας ποὺ μᾶς ἔκαμαν καὶ τὴν συγχώρεση κάθε ἀμαρτίας τῶν ἄλλων, ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεό.

Ὁ ἀμνησικάκος ἄνθρωπος εἶναι καλὸς καὶ ἀγαθός· ὅλους τοὺς ἀγαπᾷ, κι' ἀπ' ὅλους ἀγαπιέται. Τὸ πρόσωπό του εἶναι χαρούμενο πάντα· κι' ὁ χαρακτήρας του ἤρεμος· καὶ συμπονετικός, καὶ φιλάδελφος, κι' ἐλεήμονας, κι' εὐκολομάλακτος. Ὁ ἀμνησικάκος φοβᾶται τὸν Θεὸ καὶ φυλάττει τὶς ἐντολές του καὶ ποτὲ του δὲν ξεχνᾷ τὰ λόγια τοῦ Κυρίου μας «ἄφετε καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν».

Καὶ ποτὲ δὲν φυλάγει μέσα του θυμὸ, κι' ἐλεεῖ αὐτὸν ποὺ τὸν ἀδίκησε. Εἶναι μακρόθυμος πρὸς τοὺς ἀδικητές του· δὲν στοχάζεται ποτέ του τὸ κακό· κι' ἀνταποδίδει καλὸ γιὰ τὸ κακό ποὺ τοῦκαναν. Κι' αὐτὸ γιατί ὁ νοῦς του δὲν ἔχει τὴ δύναμη νὰ σκεφθῆ τὸ κακό· καὶ ἡ καρδιά του ἀποδιώχνει κάθε μνησικακία. Καὶ χαρὰ του εἶναι ἡ χαρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του κι' εὐτυχία του ἡ εὐτυχία του. Κι' ὅλο τὸ καλὸ στοχάζεται κι' ὅλο γι' αὐτὸ πασχίζει κι' ἀγωνίζεται· κι' ἔχει μέσα του γαλήνη καὶ εἰρήνη· καὶ μ' ὅλους εἰρηνεύει.

Ἄν τύχη νὰ πεινᾷ κάποιος ἐχθρὸς του τρέχει, καὶ μοιράζεται μαζί του τὸ ψωμί του· κι' ἂν διψᾷ, τὸν ποτίζει· κι' ἂν εἶναι γυμνός, τὸν ντύνει· κι' ἂν εἶναι ἄρρωστος τὸν γιατρεύει. Δὲν νικιέται ἀπὸ τὸ κακό. Ἄλλὰ τὸ νικᾷ, κάνοντας τὸ καλό· καὶ ὁ δρόμος του εἶναι ἴσιος, καὶ τὰ λόγια του ἀληθινά. Τὸν ἀμνησικάκον ἄνθρωπο τὸν ἀγαπᾷ ὁ Θεός, καὶ εἰσακούει τὶς προσευχές του, καὶ δέχεται τὶς προσφορές του καὶ συγχωρεῖ τὶς ἀμαρτίες του καὶ τὸν καθαρίζει ἀπὸ κάθε ρύπον ἀμαρτίας. Καὶ στὴν ἔσχατην ἡμέρα θ' ἀκούσῃ τὴν γλυκεῖα φωνὴ τοῦ Κυρίου μας «εὐδοῦλε ἀγαθέ, εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου».

Περὶ μνησικακίας καὶ εἰκόνα τοῦ μνησικάκου.

Μνησικακία εἶναι, τὸ νὰ θυμᾶσαι τὸ κακό καὶ νᾶχθῃς πάντα στὸ νοῦ σου τὴν ἐκδίκηση. Ἡ μνησικακία εἶναι φοβερὸ πάθος, γιατί ἀφανίζει τὴν ψυχὴ, σκοτίζει τὸ μυαλό, καὶ συνταράζει τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ μνησικακία δὲν ξέρει τί θὰ εἴπῃ

συγχώρεση· δὲν ξέρει τί θὰ εἰπῆ συμπάθεια· κι' ἄστοργη κι' ἀνελέητη ἀποζητᾶ πάντα ἐκδίκηση. Καὶ εἶναι γι' αὐτὸ φοβερὴ κακία, ποὺ γεννιέται μέσα σὲ ψυχὴ μοχθηρὴ καὶ διεστραμμένη.

Ὁ μνησικάκος ἄνθρωπος εἶναι παράνομος, γιατί μισεῖ τὸν ἀδελφὸ του, ποὺ χρέος του εἶναι νὰ τὸν ἀγαπᾶ, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου μας. Εἶναι ὑπερήφανος, γιατί ἀντιμάχεται μὲ τὸν νόμο τοῦ Θεοῦ. Εἶναι μωρὸς καὶ ἀνόητος, γιατί ἐνῶ αὐτὸς πέφτει κάθε ἡμέρα στὴν ἁμαρτία, δὲν ἀνέχεται τίς ἁμαρτίες τῶν ἄλλων καὶ δὲν θυμᾶται τὰ λόγια τοῦ Κυρίου μας «ἀφετε καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν», καὶ «ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὁ Οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν».

Ὁ μνησικάκος φυλάγει καὶ βόσκει μέσα του τὸν θυμὸν· καὶ ζητᾶ ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ τὸν γιατρέψῃ, ἂν τυχὸν ἀρρωστήσῃ· δὲν αἰσθάνεται ἔλεος καὶ συμπόνια γιὰ ἄνθρωπο, κι' ὅμως ζητᾶ ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ τοῦ συγχωρέσῃ τίς δικές του ἁμαρτίες· αὐτὸς ἐχθρεύεται καὶ βοσκᾶ μόνο τὴν κακία γιὰ τὸν ἀδελφὸ του, κι' ὅμως ἐλπίζει πὼς ὁ Θεὸς θὰ τοῦ δώσῃ ἄφεση. Ὅχι λοιπὸν. Δὲν θὰ τοῦ δοθῆ· ξέχασε νὰ συγχωρέσῃ τὸν ἀδελφὸ του· καὶ δὲν θὰ συγχωρεθῆ κι' αὐτός.

Ἄνοίγει διάπλατα τὸ στόμα του ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ λέει — Θὰ τὸν μεταχειρισθῶ, ὅπως μὲ μεταχειρίστηκε κι' αὐτός· θὰ τὸν πληρώσω, μὲ τὸ παραπάνω. Καὶ κρύβει τὴν ἔχθρα του καὶ τοῦ στήνει καρτέρι. Ἔχει μέσα του γνώμη καὶ διάθεση θηριοῦ· καὶ εἶναι ἀπάνθρωπος, χωρὶς νὰ διατηρῆ οὔτε ἴχνος ἀπὸ τὴν ἀγαθότητα τοῦ ἐπουράνιου Πατέρα μας· ποὺ τολμᾷ ὅμως νὰ τὸν ἐπικαλῆται σὰν πατέρα, ἐνῶ εἶναι μνησικάκος σὰν τὴν καμήλα.

Ὁ Θεὸς μισεῖ κι' ἀποστρέφεται τὸν μνησικάκον ἄνθρωπο, γιατί ἔχει ἐξαχρειώσει τὴν «θεῖαν εἰκόνα» ποὺ ἔχει πάρει. Δὲν δέχεται τίς προσφορές του στὸ ἅγιό του θυσιαστήριο καὶ εἶναι σιχαμερὰ ἐμπρὸς στὰ μάτια τοῦ Θεοῦ τὰ δῶρά του. Καὶ οἱ προσευχές του μοιάζουν σὰν τὰ σπυριά τοῦ σταριοῦ, ποὺ προσευχές του μοιάζουν σὰν τὰ σπυριά τοῦ σταριοῦ, ποὺ ἐπέσανε ἐπάνω στὴν πέτρα· γιατί ξεχνᾷ τὰ λόγια τοῦ Κυρίου «ἐμὴ ἐκδίκησις· ἐγὼ ἀποδώσω· μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νικά ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. Ὅδοι μνησικάκου ἄγουσιν εἰς θάνατον».

Χαρακτηριστικὰ τῆς μνησικάκης ψυχῆς εἶναι ἡ ἐμπάθεια· ἡ χαιρεκακία· ὁ θυμὸς, καὶ τὸ ἀδιόλλακτο μῖσος. Ὁ μνησικάκος ἄνθρωπος θὰ τραβῆξῃ ἐπάνω του σὰν κεραυνὸ τὴν ὀργὴ τοῦ Κυρίου καὶ θὰ τιμωρηθῆ γιὰ τὴν μνησικακία του. Καὶ στὴν ἡμέρα

τῆς Κρίσης θὰ τοῦ εἶπῃ ὁ ἀδέκαστος Κριτής, αὐτὸ πού εἶπε στὸν πονηρὸ δοῦλο. «Δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκόλεσάς με· οὐκ ἔδει καὶ σέ ἐλεῆσαι τὸν συνδοῦλόν σου, ὡς καὶ ἐγὼ σέ ἐλέησα;». Καὶ θὰ τὸν ἐξαποστείλῃ στὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον.

Ἡ ἐκδίκηση

Ἐκδίκηση εἶναι τὸ ν' ἀνταποδίδωμε κακὸ ἢ τὸ νὰ βλάπτωμε καὶ νὰ τιμωροῦμε κάποιον γιὰ τὴν ἀδικία πού μᾶς ἔκανε· καὶ μερικὸ τὸ λένε αὐτὸ ἄμυνα!

Ἐρωτήσανε κάποτε τὸν Διογένη — Πῶς μπορούμε νὰ ὑπερασπίσωμε καλύτερα τὸν ἑαυτό μας ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς μας; Κι' ἀπάντησε — Μὲ τὸ νὰ γίνωμε ἐμεῖς καλοὶ κι' ἀγαθοί. Κι' ὁ θεῖος Παῦλος μᾶς παραγγέλλει νὰ μὴ ἀνταποδίνωμε ποτέ μας κακὸ ἀντὶ κακοῦ· ὅλλὰ νὰ κάνωμε τὸ καλὸ, ἀντὶ γιὰ τὸ κακὸ πού μᾶς ἔκαναν· καὶ λέει — «Μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες ἀδελφοὶ ἀγαπητοί, ὅλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ· γέγραπται γὰρ ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω λέγει Κύριος· Ἐὰν οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου ψώμιζε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ πότιζε αὐτόν» (Ρωμ. ιβ' 19). Νὰ μὴν παίρνετε τὸ δίκηο σας μονάχοι σας, ἀγαπητοί μου, ὅλλὰ νὰ δίνετε τόπο στὸ θυμὸ σας. Γιατὶ εἶναι γραμμένο· σ' ἐμένα ἀνήκει ἡ ἐκδίκηση, ἐγὼ θὰ κάμω τὴν ἀνταπόδοση, λέει ὁ Κύριος. Ἄν πεινᾷ λοιπὸν ὁ ἐχθρὸς σου, νὰ τὸν ταΐζης, κι' ἂν διψᾷ, νὰ τὸν ποτίζης. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Καίσαρας, ἂν καὶ ἦτανε εἰδωλολάτρης καὶ δὲν ἐγνώριζε τὸν χριστιανικὸ νόμο, ἔκαμεν ὅμως καλὸ κι' ἐπῆρεν ἐκδίκηση, κάνοντας εὐεργεσίες σ' αὐτοὺς πού τὸν ἀδίκησαν. Καὶ γι' αὐτόν τὸν λόγο κάποιος ἄλλος ἔδωσε τὸν παρακάτω ὀρισμὸ γιὰ τὴν ἐκδίκηση: «Ἐκδίκηση εἶναι τὸ νὰ μπορέσῃ κανεὶς νὰ φυλάξῃ τὴν ὑπεροχὴ του καὶ τὴν δόξα του μὲ κατορθώματα καὶ μὲ πράξεις πού νᾶναι ἴσες ἢ καὶ λαμπρότερες ἀπὸ τὶς προηγούμενες».

(Συνεχίζεται)

Ἀπόδοση ΘΕΟΔΟΣΗ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Ὁ «Ἐφημέριος» εἶναι πρόθυμος νὰ δίδῃ ἀπαντήσεις εἰς ἐρωτήσεις ἐπὶ ἀποριῶν, ἀναφερομένων εἰς ζητήματα, τὰ ὅποια ἔχουν σχέσιν πρὸς τὸ ἔργον τοῦ Ἐφημερίου (ποιμαντικόν, λειτουργικόν κλπ.). Ἐπομένως οἱ εὐλαβέστατοι ἐφημέριοι δύνανται ν' ἀπευθύνουν ἐρωτήματα ἐπὶ τοιούτων ἀποριῶν. Αἱ ἀπαντήσεις θὰ δίδωνται εἰς τὴν σελίδα τῆς ἀλληλογραφίας.

Ἡ ποιμαντική φροντίς

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥΣ ΜΑΣ

Δημοσιεύομεν, ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν ἐν τῷ «Ἐφημερίῳ» (ἀρ. 4 τοῦ 1966) καταχωρισθεῖσαν εἰδικὴν «Εὐχὴν», τὸ ἀκόλουθον («μῆνυμα ἀγάπης»), τὸ ὁποῖον ἐστάλη πρὸς τοὺς Ἑλληνας ναυτιλομένους, διὰ τῶν οἰκείων των, ἐκ μέρους ἐνὸς Πειραϊκοῦ Ναοῦ. Συντεταγμένον εἰς γλῶσσαν ἀπλῆν, ὥστε νὰ εἶναι καταληπτὸν καὶ ὑπὸ τῶν μετρίας μορφώσεως ναυτικῶν μας, ἀλλὰ καὶ περιεκτικόν, ἐλπίζομεν ὅτι θὰ συγκινήσῃ τοὺς ἀποδέκτας του καὶ θὰ δημιουργήσῃ ἕνα ἱερὸν δεσμὸν μεταξὺ τῶν συμπαθῶν τούτων ἀδελφῶν μας καὶ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, θὰ ὠφελήσῃ δὲ καὶ πάντα ἀναγνώστην, καὶ δὴ κληρικόν, ὡς παρόρμησις διὰ ἀναλόγους ποιμαντικὰς προσπαθείας.

Εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ Ποιμαντικὴ παρὰ τοῖς ξένοις ἔχει ἐπεκτείνει τὸν κύκλον τῆς καταπληκτικῶς, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ σήμερον «Ποιμαντικὴ τοῦ ἀέρος» (διὰ τοὺς ταξιδεύοντας ἀεροπορικῶς) καὶ «Ποιμαντικὴ τῆς πολυκατοικίας», θὰ ἦτο δι' ἡμᾶς ἀσυγχώρητος καθυστέρησις, ἐὰν εἰς τὴν κατ' ἐξοχὴν ναυτικὴν χώραν μας, ἡ Ἐκκλησία δὲν «ἀγκάλιαζε» καὶ τοὺς «ἐν θαλάσῃ καλῶς πλέοντα» καὶ «μακρόθεν ἐμπορευομένους», εἰς τοὺς ὁποίους τόσα ἔχει νὰ εἴπῃ, ὡς δεικνύει ἡ ἀνά χειρὸς ἐπιστολὴ καὶ ἡ ὅλη πνευματικὴ καὶ κοινωνικὴ δραστηριότης τοῦ ὡς ἄνω Ναοῦ παρὰ τοῖς ναυτιλομένοις καὶ ταῖς οἰκογενεαῖς αὐτῶν, περὶ ἧς ἔγραψεν ἄλλοτε ὁ «Ἐφημέριος» καὶ τὴν ὁποῖαν ὡς εὐαίωνον ἀπαρχὴν χαιρετίζομεν.

Τὸ κείμενον τοῦ «μηνύματος» ἔχει ὡς ἐξῆς:

Ἀγαπητοί μας.

Ἀπὸ τὴν Πατρίδα σᾶς στέλλομε τὸ μῆνυμα αὐτό. Εἶναι μῆνυμα στοργῆς καὶ εὐλογοῦντος ἀγάπης.

Ἐπιθυμοῦμε, πρῶτα-πρῶτα, νὰ σᾶς βεβαιώσομε, ὅτι σᾶς σκεπτόμεθα συχνὰ καὶ ὅτι σᾶς νοιώθομε πολὺ κοντὰ στὴν καρδίᾳ μας. Ὅλους ἐσᾶς· τόσον τοὺς Πλοίαρχους, ὅσον καὶ τὰ Πληρώματα τῶν καραβιῶν μας, μεγάλων καὶ μικρῶν, ποὺ διασχίζετε πελάγη καὶ ὠκεανὸς καὶ ἀντιμετωπίζετε, κάθε τόσο, κινδύνους καὶ δυσκολίες ἀμέτρητες.

Μαζὶ μὲ τὴν μάνα σας, τὴ σύζυγο, τὰ παιδιὰ καὶ τὰ ἀδελφία σας, προσευχόμεθα καὶ ἡμεῖς ὁλόθερμα γιὰ ὅλους σας καὶ παρακαλοῦμε τὸν Παντοδύναμο Κυβερνήτη τοῦ Σύμπαντος νὰ σᾶς σκεπάξῃ παντοῦ καὶ πάντοτε. Σὲ κάθε ἱερῇ Ἀκολουθίᾳ δεόμεθα «ὑπερ πλεόντων» καὶ σὲ κάθε Θ. Λειτουργίᾳ ὑψόνομε τὴν ἰκεσία μας

ἐμπρός στο ἅγιο Θυσιαστήριον: «Κέριε, τοῖς πλέουσι σύμπλευσον»· καὶ ἄλλοτε πάλι παρακαλοῦμε «ὑπὲρ τῶν ἐν θαλάσῃ καλῶς πλεόντων» καὶ «τῶν ἐν θαλάσῃ μακράν». Ἄλλὰ καὶ κάθε Τετάρτη ἀπόγευμα, ἐδῶ στὸν Πειραιᾶ, πολλοὶ συγγενεῖς σας προσέρχονται στο Ναὸ τοῦ Πολιούχου μας Ἁγίου Σπυρίδωνος, γιὰ νὰ παρακολουθήσουν μία δέησι, ποὺ γίνεται εἰδικῶς γιὰ σᾶς (ὁπότε διαβάζονται μυστικῶς καὶ τὰ ὀνόματά σας, ποὺ μᾶς ἔδωκαν οἱ οἰκείοί σας καὶ εἶναι γραμμένα σὲ ἓνα μεγάλο βιβλίον), καί, ἐν συνεχείᾳ, νὰ ἀκούσουν μία σύντομη ἐπίκαιρη ὁμιλία. Καὶ γοστατιστοί, πολλὲς φορές, ἰκετεῖομε ἔλοι μαζί τὸν Εὐσπλαγχνο Κύριο νὰ προστατεύῃ ἑσᾶς καὶ ὅλους τοὺς ξερητεμένους μας ἀπὸ κάθε κίνδυνο.

Οἱ ἐδῶ συγγενεῖς σας, λοιπόν, καὶ μαζί των καὶ ἡμεῖς κάνομεν ταπεινὰ τὸ χρέος μας γιὰ σᾶς. Ζητοῦμε τώρα νὰ μὴ παραμελήτε καὶ σεῖς, πρῶτα-πρῶτα τὴν τακτικὴ προσευχή. Ἀπάνταστα μεγάλη δύναμι περικλείει. Στὸ μεγάλο Θεὸ καὶ Πατέρα ὄλων μας νὰ καταφεύγετε. Στὴν ὥρα τῆς τρικυμίας, ἀλλὰ καὶ τῆς γαλήνης καὶ ἀσφαλείας. Ἀντιμετωπίζετε, τόσο συχνά, πολλοὺς κινδύνους καὶ προβλήματα διάφορα καὶ δύσλυτα. Τὰ λυσσασμένα κύματα, σὰν θηρία πελώρια, ὀρθώνονται ἐμπρός σας καὶ ἀπειλοῦν νὰ σᾶς καταποντίσουν. Μέσα στὸν ὠκεανὸ νοιώθει κανεὶς συντριπτικὰ τὴν σμικρότητα καὶ ἀδυναμία του καὶ πόση ἀνάγκη ἔχει τοῦ Παντοδυνάμου. Εἶναι τὸ μοναδικὸ καταφύγιον. Ἔχει Ἐκεῖνος τὴ δύναμι νὰ καταπαύσῃ καὶ τὴ μεγαλύτερη τρικυμία, ἕπως ἀκριβῶς ὅταν ζοῦσε στὴ γῆ μας καὶ διέτασσε τὸν ἄνεμο, στὴ θάλασσα τῆς Τιβεριάδος: «σιῶπα, πεφίμωσο!» καὶ αὐτοστιγμὴ ἐγένετο γαλήνη. Ἡ δέησίς σας ἄς συνοψίζεταί στις λέξεις τῶν μαθητῶν του: «Κύριε σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα». Καὶ εἶναι πολὺ συγκινητικὸ νὰ βλέπῃ κανεὶς στὴ μέση τοῦ ὠκεανοῦ τὸν καπετάνιο καὶ τὸ πλήρωμα τοῦ καραβιοῦ νὰ προσεύχονται ὅλοι μαζί ἀδελφωμένοι στὸν Οὐράνιο Πατέρα καὶ νὰ ἐμπιστεύονται τῇ ζωῇ των στὰ χέρια Του. Πόσες περιπτώσεις διασώσεως ἀπὸ κινδύνους τρομεροῦς, μὲ τὴν δύναμι τῆς προσευχῆς, δὲν ἔχουν νὰ διηγηθοῦν τὰ ναυτικά μας χρονικά, καὶ παλαιότερα καὶ στις ἡμέρες μας! Καταπληκτικὰ θαύματα!

Μὴ ἀμελεῖτε, ἔπειτα, στις ὥρες τῆς ἀναπαύσεώς σας, τὴν μελέτη καταλλήλων βιβλίων καὶ προσηπτοῦ τοῦ ἀθανάτου Βιβλίου τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ποὺ θὰ φροντίσωμε νὰ σᾶς στείλωμε ἀπὸ τὴν πατρίδα, σὰν δῶρο τοῦ Ναοῦ μας, μαζί μὲ ἄλλα ἀναμνηστικά· ὄχι ὅμως μόνον γιὰ ἀνάμνησι, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ ἐντροφᾶτε στις ἀθάνατες σελίδες του καὶ νὰ ζωογονῆτε ἔτσι τὴν ψυχὴ σας μὲ τὸν αἰώνιο Λόγο τοῦ Θεοῦ. Ἀρκεῖ τὰ σωτήρια παραγγέλματα ποὺ περιέχει ὁ Κῶδιξ αὐτὸς τῆς ζωῆς (ποὺ ὁ Θεὸς προσέφερε σὰν

τιμόνι και πωξίδα και φάρο πνευματικό στοὺς ποντοπόρους τοῦ πελάγους τῆς ζωῆς) νὰ τὰ θέσετε σὲ ἐφαρμογή, μὲ μιὰ συνέπεια στὴ ζωὴ σας· μὲ τὴν ἐνίσχυσι πάντοτε Ἐκεῖνου, ὁ Ὅποιος εἶναι εἰς θέσιν και ἀπὸ τὰ ἡθικὰ νὰ νὰ ἀγία, ποὺ εἶναι και τὰ τραγικότερα, νὰ σᾶς διασώσῃ. Προσέξτε, ἀγαπητά μας ἀδελφια, προσέξτε μῆπως τὰ κόματα τῆς ἁμαρτίας σᾶς συντρίβουν. Ὁ κίνδυνος ναυαγίου μέσα στὰ λιμάνια εἶναι ὁ χειρότερος... Ὑπάρχει ὅμως, εὐτυχῶς, τὸ ἄλλο ἐκεῖνο λιμάνι τῆς ψυχῆς, ὅπου βρῖσκει ἀσφάλεια ὁ ἄνθρωπος. Βρῖσκοντας τὸν Θεό, ξαναβρῖσκει τὸν ἑαυτό του. Ρίχνει ἐκεῖ τὴν ἄγκυρα τῆς ἐλπίδος, ἔχει τὸ αἶσθημα τῆς ἀσφαλείας, βρῖσκει τὸ μυστικὸ τῆς εἰρήνης και χαρᾶς, δηλ. τῆς γαληνεμένης συνειδήσεως. Διότι ὁ ἄνθρωπος δὲν ζῆ χωρὶς Θεό. Μακρὰ Του ὁμοιάζει μὲ ναυαγὸ χωρὶς σωσίβιο, χωρὶς ἐλπίδα. Σημειώσατέ το στοὺς χάρτη τῆς ζωῆς σας τὸ λιμάνι αὐτό...

Ἰππὸ ται σεῖς τῶν κυμάτων, φυλαχθῆτε ἀπὸ τὶς σειρήνες τῆς ζωῆς και μὲ ἀξιοπρέπεια, σὰν τὸν Ὀδυσσεά, νοσταλγοὶ και σεῖς τῆς πατρίδος και τῶν ἀτιμῶτων παραδόσεων τῆς, μὲ τιμιότητα, δικαιοσύνη, εὐσέβεια, ἀγάπη χριστιανική, συνεχίσατε τὰ ταξίδια σας στὴ θάλασσα, και τὸ ταξίδι τῆς ζωῆς σας. Φυλάξτε πρὸ παντός τὴν καθαρότητα τῆς ψυχῆς σας. Ἡ σκέψις τῆς μητέρας και γενικὰ τῶν δικῶν σας, και, ἐπάνω ἀπ' ὅλα, τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ πολλὰ θὰ σᾶς προφυλάξῃ, ὅταν οἱ πειρασμοὶ σᾶς κικλόνουν και ἡ ψυχὴ σας ἀντοχὴ νοιώθετε νὰ κίμπτεται. Ἡ κωνδῆλα τῆς πίστεως και τῶν ἐθνικοθηροσκευτικῶν Ἰδανικῶν μὴν ἀφίσετε νὰ σβύσῃ ποτὲ μέσα στὴν καρδιά σας. Πιστεύσατέ με: Χαμένα θὰ πᾶνε ὅλα, ὅσα και ἂν ἐπιτύχετε μὲ τοὺς κόπους σας — και πλοῦτη και «μέσα» και θέσεις και σταδιοδρομία και ὅλα τὰ ἄλλα ἀγαθὰ — ἂν, ὃ μὴ γένοιτο, χάσετε τὴν πνευματικὴ σας περιουσία τῆς εὐσέβειας και τῆς ἠθικῆς, ἂν χάσετε τὴν ψυχὴ σας. Τότε ἐχάσατε τὸ πᾶν. Εἶναι τοῦτο συμφορὰ ἀληθινή! Διότι ἄλλο εὐτυχία, και ἄλλο εὐμεροία. Μὴ θελήσετε μὲ μιὰ στραβοτιμονιά στὴ ζωὴ σας νὰ πικράνετε τοὺς ἀγαπημένους σας, ποὺ μὲ λατῶρα περιμένουν τὴν γνῶσιν σας, γιὰ νὰ σᾶς ξαναδοῦν γερούς και εὐτυχισμένους, ἀληθινὰ ὅμως, ἐν Χριστῷ, εὐτρυχιμένους. Καὶ μὴ ἀμελεῖτε νὰ τοὺς βοήθησετε και ν' ἀποβῆτε εὐεργετικοὶ και ὅσον τόπο σας. Ζοῦν ὅλοι μὲ τὴν ἐνθούμησί σας. Καὶ λατῶρουδν τοὺλάχιστον δύο λέξεις ἀπὸ τὸ χέρι σας. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχη τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ και νὰ προκόψῃ ὅποιος λησιμονεῖ τὴν πατρίδα και τοὺς δικούς του.

* * *

Ἀγαπητοί. Ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ, ποὺ εἶναι «ἡ θαλασσινὴ καρδιά

τῆς πατρίδος μας», καὶ ἀπὸ τὸ Ναὸ τοῦ Πολιούχου μας, (ποὺ εἶναι καὶ αὐτὸς προστάτης τῶν ναυτιλλομένων καὶ ὄχι λίγες φορὲς ἔσωσε καρᾶβια καὶ ναυτικούς ἀπὸ ναυάγια καὶ βέβαιον καταποντισμό), σᾶς στέλλομε τὴν ἀγάπη μας. Τὸν παλιμὸ τῶν οἰκειῶν σας καὶ τῆς ἄλλης οἰκογενείας, τῆς πνευματικῆς, δηλ. τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας, θὰ σᾶς μεταφέρει τὸ γράμμα αὐτό. Σᾶς βεβαιώνομε καὶ πάλι: Στὸ σπῆτι σας ἢ μάνα, ἢ γυναῖκά σας καὶ ὅλοι οἱ δικοὶ σας σᾶς σκέπτονται. Ἀγωνιοῦν μήπως πάθετε τίποτα καὶ καρδιοκτυποῦν, ὅταν ἀκούσουν ὅτι κάποια θαλασσινὴ τραγωδία ἐξετιλίχθη κόπον στὸν ὠκεανό. Καὶ προσεύχονται γιὰ σᾶς. Καὶ στὸ Ναὸ μας, ποὺ «λιμένα ψυχῶν» ποθοῦμε νὰ τὸν καταστήσωμε, κάθε ἐβδομάδα γιὰ σᾶς ἱκετεύομε, μαζὶ μὲ τοὺς προσφιλεῖς σας, τὸν Κυβερνήτη τοῦ κόσμου. Ἀκόμα καὶ τὰ φτωχὰ τοῦ Παιδικοῦ Συσσιτίου τοῦ Ναοῦ μας κάθε μέρα, πρὶν τὸ φαγητό, ψάλλουν καὶ αὐτὰ ἓνα τροπάριον στὸν Ἅγιον Σπυρίδωνα, γιὰ σᾶς. Δὲν παραλείψαμε δὲ τὴν Πρωτοχρονιά νὰ κόψωμε, μαζὶ μὲ τοὺς οἰκειοὺς σας, καὶ βασιλόπιττα ἐδῶ στὸ Ναό, πάλι γιὰ σᾶς. Γιὰ σᾶς, λοιπόν, προσεύχονται ἔλοι. Προσευχηθῆτε καὶ σεῖς καὶ ἐργασθῆτε μὲ τιμιότητα, φυλάξτε τις παραδόσεις τῆς πατρίδος μας γιὰ νὰ φυλαχθῆτε σῶοι στὴν ψυχὴ καὶ στὸ σῶμα. Καὶ ἐλάτε πάλι πίσω γεροί, τιμημένοι καὶ χαρούμενοι, στὴν ἀγκαλιὰ τῶν ἀγαπημένων σας, ποὺ σᾶς περιμένουν...

Ὁ Θεὸς μαζὶ σας. Ἐκεῖνος ἄς εἶναι τὸ τιμόνι σας καὶ στὴ ζωὴ σας!

Παρακαλοῦνται τὰ Ἐκκλ. Συμβούλια τῶν Ἱ. Ναῶν, οἵτινες λαμβάνουν τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία», ὅπως καταβάλουν εἰς τὸ Τοπικὸν ΤΑΚΕ τῆς περιφερείας των τὴν τυχὸν ὀφειλομένην συνδρομὴν των, ἥτις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1957 καθωρίσθη εἰς δραχ. 30 ἑτησίως, ἐκτὸς τῶν Ἱ. Ναῶν τῶν περιφερειῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, τῶν ὁποίων ἡ συνδρομὴ καθωρίσθη εἰς δραχ. 50, 75 ἢ 100, ἀναλόγως τῆς κατηγορίας ἐκάστου.

ΝΕΑ ΜΕΣΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ

Ἡ ἐπαλήθευση τῶν προβλημάτων τῆς ἐποχῆς μας, μᾶς δίνει καὶ πάλι ἀνάγλυψη τὴν ἀγωνία τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν βαθὺ διχατμὸ τῆς ψυχῆς καὶ τὴν τραγικότητα τῆς ἀβεβαιότητος.

Εὐρύτερο γίνεται καθημερινὰ τὸ ἀδυσώπητο χάσμα, ἀνάμεσα στὰ ἐπιστημονικὰ καὶ τεχνικὰ ἄλλατα καὶ τὴν πνευματικὴ ἀδιαφορία, τὴ μανία φυγῆς καὶ τὴν ἀμφιβολία.

Παρὰ τὸν θόρυβο καὶ τὴν ἔντονη ζωὴ τοῦ ὀ ἀνθρώπου κατέχεται ἀπὸ τὸ πλέγμα τῆς ἀδύνατης συνείδησης, τοῦ φοβισμένου ἀγριμιοῦ, ποῦ δρᾷ καὶ συλλογᾶται μηχανικὰ, ἐξωτερικὰ, ἀβάσιμα.

Ἡ ἔνοια τῆς ζωῆς τοῦ σύγχρονου ἀτόμου εἶναι ἐπιδερμικὴ, ἐξωστρεφικὴ. Νοιώθει φοβερὰ ἄδειος μέσα του καὶ ἄοπλος νὰ ἀντιδράσῃ στὴν παρακμὴ αὐτῆ τοῦ ἴδιου τοῦ ἑαυτοῦ του. Εἶναι μιὰ παρακμὴ πτώσης, ποῦ συντελεῖται ἀπὸ τὸν ἐφησυχασμὸ, τὴν ἀδιαφορία καὶ τὴν ἀπιστία τοῦ ἀνθρώπου νὰ κρατήσῃ ὅ,τι ὑπῆρξε, μέχρι σήμερα, κατὰκτηση τῆς οὐσίας, ἀνθρώπινο μεγαλεῖο, προσωπικὴ ἀνέληξι.

Μὲ τὸν καιρὸ, ἐξαφανίζεται τὸ ἄτομο. Σβύνει μέσα στὴν ἀμφιβολία του, τὸν μηδενισμό του καὶ μέσα στὸ αἴσθημα ματαιοπονίας του. Ἐτσι, καθημερινὰ κορυφώνεται ἡ ζωὴ τῆς μάζας!

Ὁ σύγχρονος ἀνθρώπος φοβᾶται τὴν αὐτοσυγκέντρωση, τὴ δημιουργικὴ ἡρεμία, τὴν ἐνδοσκόπηση. Ἀποζητᾷ τὸ θόρυβο. Τὸ ταξίδι δίχως σκοπὸ καὶ τέλος! Θέλει τὴν ἀμεριμνησία, τὴν οὐδετερότητα, τὴν ἡθικὴ ἀδιαφορία, τὸν περιορισμὸ τῶν ἀπαιτήσεων καὶ τῶν ὑποχρεώσεων του. Ὅλες σχεδὸν οἱ προσπάθειες ποῦ ἔγιναν, αἰῶνες τώρα, γιὰ τὴν ἀνύψωση τοῦ προσώπου, γιὰ τὸ προσωπικὸ ἦθος καὶ τὴν υπεύθυνη τοποθέτηση τῆς συνείδησης, μπροστὰ στὰ ὑπέρτατα προβλήματα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ κόσμου, φαίνεται ὅτι χάνονται. Οἱ αἱμάτινοι καρποὶ τῆς ἱστορίας γιὰ τὴ διακονία τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας, μὲ μοναδικὴ οἴηση ἀχρηστεύονται ἢ καὶ δημιουργοῦν διάθεση ἀηδίας. Τὸ θάρρος τῶν ἀνθρώπων, γιὰ μιὰ προσωπικὴ ἐρμηνεία τῶν πραγμάτων, γιὰ μιὰ ἀνάσχεση τοῦ κράτους τῆς μαζικοποιήσεως, συνεχῶς ἐκμηδενίζεται. Ἐξαφανίζονται οἱ φωτεινὲς ἐστίες («τῶν γενναίων τῆς ἀλήθειας»). Ὀλόψυχη σχεδὸν εἶναι κάποτε ἡ παραίτησή μας ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μας καὶ ἡ ἐνταξίη μας στὴ διαλυτικὴ ρευστότητα τῆς μάζας.

Οἱ συνεχεῖς ταλαντεύσεις μας, ἡ πολυμέρεια καὶ ἡ ἀντιφατικότητά μας δημιουργοῦν μιὰ πνευματικὴ παραλυσία, μιὰ ἡθικὴ ἀδιαφορία, μᾶς κάνουν νούμερα! Καὶ στὴν ἐποχὴ μας, πολλοὶ εἶναι οἱ

άνθρωποι πού ζοῦν, σκέπτονται καί ἐνεργοῦν σάν νούμερα. Πού ἔχασαν πιά τήν σημασία τῆς παρουσίας τους μέσα στόν κόσμο καί μπροστά στό Θεό καί ἔχουν ἐπιστρέψει μέσα τους στούς καιρούς τῆς ἐνστικτικής ζωῆς!

Ἔτσι, ὅσο ποτέ ἄλλοτε, ἴσως, ὑψώνεται μπροστά μας ἀμείληκτη ἡ ἀνάγκη νά ξαναβροῦμε μέσα ἀπό τήν ἀγωνία τοῦ μηδενός, τόν ἑαυτό μας καί τόν ἀληθινό Θεό, ὅπως ἀκριβῶς παρουσιάστηκε πρὶν δυό χιλιάδες χρόνια. Καιρὸς εἶναι πιά καί πάλι, ν' ἀπλώσουμε τὰ χέρια μας στή νύχτα, γιά νά ἀνακαλύψουμε τὸ Θεό καί νά τοῦ σφιξοῦμε τὸ χέρι! Νά βροῦμε τὴ στέρεση ἠθικῆ ὁμορφιά, τὰ καθαρὰ μέτωπα, τὴ πνευματικὴ καρποφορία, τὸ γλυκὸν ἥλιο τῆς δικαιοσύνης. Εἶναι ἀνάγκη ν' ἀκουσθῆ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὁ λόγος τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἀπὸ τίς τελευταῖες λέξεις τοῦ Θεανθρώπου πρὸς τοὺς μαθητές του, πρὶν ἐγκαταλείψῃ τὴ γῆ ἦταν: «Μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη». Ἦταν ἓνα μήνυμα, γιά τὰ καλὰ νέα, πού πρέπει νά φτάσουν σὲ κάθε ἀνθρώπινη ψυχὴ, ἂν θέλει νά σωθῆ. Ἦταν μιὰ ἐπιβεβαίωση τῆς διδασκαλίας Του, ὅτι ἡ θρησκεία Του δὲν εἶναι κριτικὴ, ἀλλὰ σωτηρία. Αὐτὸ ὅμως πρέπει νά τονισθῆ μὲ θάρρος καί πίστη. Δὲν πρέπει νά δείχνουμε διαρκῶς τὴν πτώση τοῦ ἠθικοῦ δείχτη πού ἀντικρῦζουμε καθημερινὰ στό κοινωνικὸ μανόμετρο. Μὲ κατάλληλους τρόπους καί μέσα ἀπὸ τίς σύγχρονες συνθῆκες πού μᾶς ὀδηγοῦν οἱ νέες πεποιθήσεις μας, γιά τὴ ζωὴ καί τὸν ἄνθρωπο, ὀφείλουμε νά δώσουμε ἀνανεωμένο τὸ μήνυμα τοῦ Χριστοῦ. Νά τονίσουμε ὅτι, ὅ,τι ὑπάρχει καί μένει ἀκόμα συμπαράσταση ἠθικῆ καί ρίγος ἀνθρωπιᾶς, τοῦτο ὀφείλεται στίς χριστιανικὲς καταβολές μας.

Πολλοὶ τρόποι θὰ χρησιμοποιηθοῦν, γιά τὸ σκοπὸ αὐτό. Πρέπει ὅμως νά ἀποφασίσουμε, ποιοὺς ἔχει τίς περισσότερες πιθανότητες νά εἶναι πιὸ ἀποτελεσματικός. Ἐάστερη σκέψη καί λίγη ἔρευνα θὰ μᾶς δείξουν, ὅτι στὴν καλπάζουσα ἐποχὴ μας, ὑπάρχουν καί ἄλλοι «ἄμβωνες», ἐκτὸς τοῦ ναοῦ, πού ἐκπέμπουν τὸ «σῆμα τῆς ἀγάπης».

Ἦ υπάρχουν, ἀσφαλῶς καί ἄλλα σχήματα, ἄλλοι τρόποι, ἄλλα μέσα, πού θὰ ἐπιτρέψουν νά φθάσῃ ἡ καλὴ ἀγγελία στόν «κουρασμένο στρατοκόπο τῆς ἐποχῆς μας». Ἡ Ἐκκλησία μπορεῖ νά βγῆ «ἀνά τὰς ρύμας καί τὰς ὁδοὺς», γιά νά συναντήσῃ τὴν ἀνθρώπινη ἀγωνία καί νά ψιθυρίσῃ στὴ παγωμένη καρδιὰ τῆς λόγους παρηγοριᾶς καί αἰσιοδοξίας.

Ἀνάμεσα στὰ ἀποτελεσματικὰ αὐτὰ μέσα, πού ὁ πολιτισμὸς σήμερα προσφέρει, σάν ἄλλους «ἄμβωνες» στὴ μετάδοση τῆς καλῆς

ΠΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΩΤΕΡΟΝ ΦΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΕΟΛΑΙΑΝ ΜΑΣ

“Άλλοτε — Τώρα.

“Άλλοτε—τώρα. Αὐτὴ ἡ ἐναντιότης ξανάρχεται συχνὰ μέσα στὶς Ἐπιστολές τοῦ Ἁγ. Παύλου. « Ἄ λ λ ο τ ε ἀπομακρυσμένοι, ἀποξενωμένοι ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἐχθροὶ τοῦ μὲ τις σκέψεις σας καὶ τὰ κακά σας ἔργα. Τ ὄ ρ α εἴσθε συμφιλιωμένοι χάρις στῆ θυσία Του, μὲ τὸ θάνατο ποῦ ὑπέφερε εἰς τὴν σάρκα τοῦ γιὰ νὰ σᾶς κάμῃ νὰ παρουσιασθῆτε μπροστά του ἄγιοι, χωρὶς λεκέδες, ἀνεπίληπτοι. Ἰδοὺ ὁ μεγάλος σκοπὸς τῆς ἐν Χριστῷ λυτρώσεως.

Ἄληθεια! Τί γλυκύτητα, τί χαρὰ καὶ τί δύναμι ποῦ ἔχουν ἅλες αὐτὲς οἱ λέξεις. Ἄ λ λ ο τ ε—τ ὄ ρ α. Δεσμῶτες ποῦ ἐλευθερωθήκατε, καταδικασμένοι εἰς θάνατον ποῦ σᾶς ἐχαρίσθη ἡ ποινὴ, ἄσωτα παιδιὰ ποῦ μπήκατε στὸ πατρικὸ σπίτι, πεθαμένοι, ποῦ ἀναστηθήκατε, ἁμαρτωλοὶ ποῦ συγχωρηθήκατε, ἐσεῖς μόνον μπορεῖτε νὰ καταλάβετε τὸ τί σημαίνουν αὐτὲς οἱ δύο λέξεις. Ἐσεῖς ποῦ ἄλλοτε εἴσασθε ἀπομακρυσμένοι ἀπὸ τὸν Θεὸν (Κολασ. α' 21-22), ἄλλοτε γιὰ τὸν Ἄδη, καὶ τώρα γιὰ τὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Θεοῦ, κληρο-

ἀγγελίας, εἶναι πλαῖι στὸ κινηματογράφο, στὸ θέατρο καὶ στὴν τηλεόραση καὶ τὸ ραδιόφωνο.

Οἱ δυνατότητες τοῦ ραδιοφώνου σὰν ἓνας ἄμβωνας γιὰ τὴ μετὰδοση τοῦ Εὐαγγελίου, εἶναι τεράστιες. Ἐνα μήνυμα, ἓνα κήρυγμα, ἓνα θρησκευτικὸ τραγούδι, μιὰ θεῖα λειτουργία, ποῦ λέγεται στὸ μικρόφωνο σ' ἓνα μεγάλο ἀκροατήριον, μπορεῖ νὰ φθάσῃ σὲ τεράστιον ἀριθμὸν ἀνθρώπων παντοῦ, πρὶν ἀκόμα ἀκουστῆ στὸ πίσω μέρος τῆς αἴθουσας. Εἶναι ἓνα θαυμάσιον μέσον, ποῦ μπορεῖ νὰ φέρῃ τὸ Χριστὸ πάνω ἀπὸ θάλασσες, κάμπους, βουνά, πλατεῖες, ἐργοστάσια, μέσα στὸ σπίτι «τῶν θυρῶν κεκλεισμένων». Μιὰ γλυκεῖα νότα θρησκευτικῆς μουσικῆς, μιὰ φράση ἐνὸς ἐποικοδομητικοῦ κηρύγματος, μιὰ σύντομη εἰκόνα τῆς ζωῆς τῶν ἁγίων, ἓνα μικρὸ σχόλιο ἀπὸ τὴ καθημερινὴ ζωὴ, μπορεῖ νὰ βάλῃ σὲ σκέψη τὸν ἀκροατὴ, ποῦ κατὰ λάθος ἢ θεληματικὰ ἄνοιξε τὸ κουμπὶ τοῦ ραδιοφώνου τοῦ, σὲ μιὰ στιγμὴ δική του! Μπορεῖ νὰ συγκινήσῃ ὅποιονδήποτε, ποῦ σπάνια ἢ καθόλου δὲν ἔρχεται σὲ σχέση μὲ τὴν Ἐκκλησία.

Καὶ αὐτὸ εἶναι ἓνα μεγάλο κέρδος γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ποῦ καθημερινὰ περιχαρᾶκνόνται στὸν ἑαυτὸ τους καὶ ἀπομακρύνονται ἀπὸ τοὺς τόπους λατρείας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΦΕΡΟΥΣΗΣ

νόμοι Θεοῦ...συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ». (Ρωμ. η' 17).

Δύο ἀντίθετες ψυχικές, πνευματικές καὶ ἠθικές καταστάσεις. Μία ζωὴ τὸ «ἄλλοτε», πού τὴν ἄφησεν ὁ ἄνθρωπος στὴν ἁμαρτία κάποτε, τὴν ὁποῖαν ὅμως, διεδέχθη, δόξα τῷ Θεῷ, τὸ «τώρα», τὸ κατὰ τὸ θ. Παῦλον («ὐνὶ δέ...Κολ. γ' 8»), με τὴν ἀποφασιστικὴν στροφὴν πού ἔκανε καὶ τὴν ἀλλαγὴν τῆς ζωῆς, «τώρα» ζῶντες καὶ δουλεύοντες τὸν Σωτῆρα Χριστόν». Εἶναι τὸ θαῦμα τῆς ἐπιστροφῆς καὶ «νέας ζωῆς», τῆς ζωῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, πού συντελεῖται στὴ ψυχῇ τοῦ πιστοῦ. Εἶναι τὸ θαῦμα πού γεννᾷ ὁ ἄφθαρτος σπόρος τοῦ Ζωοποιῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ὅταν σπαρῆ στὴ ψυχῇ ἐκείνῃ πού τὸν δέχεται, καὶ γίνεται μιὰ νέα δημιουργία μέσα του πού δὲν τὴν ἠσθάνετο πρὶν, γιατί ἡ ψυχῇ του ἦτο «νεκρά» (Ἐφεσ. β' 1) καὶ «στεῖρα», (Γαλ. δ' 27). Εἶναι τὸ θαῦμα πού βλέπει ὁ πιστός ὡς γεγονός καὶ χαιρεται, ἐνῶ ὁ ἄπιστος πού ζῆ τὴ ζωὴ τῆς ἀνομίας καὶ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του εἶναι θολὰ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία ὄχι μόνον δὲν τὸ βλέπει, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀρνεῖται. Καὶ ἔχομεν δυστυχῶς τοὺς ἀγνοοῦντας τὸ θαῦμα αὐτό, γιατί δὲν ἀξιώθηκα νὰ τὸ πειραματισθοῦν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀμβλυωποῦντας, πού δὲν μποροῦν νὰ διακρίνουν τοὺς φωτισμένους ἀνθρώπους, ἀφοῦ καὶ ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα, ἀπὸ τοὺς ἄλλους πού εἶναι καταφανεῖς αἱ σκοτειναὶ πράξεις των. Σὰν ἀπάντησι σ' αὐτοὺς γράφει τις: «Ἡ διαφορὰ ἐνὸς χριστιανοῦ πού ἐργάζεται γιὰ τὴν καλύτερεσι τῆς κοινωνίας καὶ ἐνὸς μὴ χριστιανοῦ εἶναι κυρίως αὕτη: Οἱ μὴ χριστιανοὶ νομίζουν ὅτι ὑπάρχει μιὰ τάξις ἀνθρώπων πού εἶναι ἀδύνατον ν' ἀναμορφωθοῦν. Κάποιος ἀπὸ τοὺς νεώτερος Ἁγγλοὺς συγγραφεῖς εἶπε: «Δὲν ὑπάρχει τίποτε ν' ἀντικαταστήσῃ μιὰ καλὴ καρδιά, καὶ κανένα φάρμακο γιὰ τὴν κακὴν καρδιά».

«Τί τρομερὸ Εὐαγγέλιον πού κηρύττουν μερικοὶ φιλόθρωποι τῆς σημερινῆς ἐποχῆς! Αὕτη εἶναι ἡ ὅλη ἀγγελία πού ἔχουν νὰ φέρουν στὸν κόσμον, κανένα φάρμακο γιὰ μιὰ κακὴν καρδιά. Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ τοῦ χαμένου νομίσματος ἂν, καίτοι χαμένο, δὲν εἶχε διατηρήσει κάτι ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν του στιλπνότητα; Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ τοῦ χαμένου προβάτου ἂν δὲν ὑπῆρχε κάποιος βουβός, ἀνέκφραστος πόθος γιὰ τὴν προστασία τῆς μάνδρας; Καὶ τί σημαίνει ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου ἂν δὲν ὑπῆρχε σὲ κείνους τοὺς μακρυνούς ἀγροὺς μιὰ κραυγὴ πόθου γιὰ τὸ σπίτι καὶ τὴν καρδιά τοῦ πατέρα; Ὁ χριστιανὸς ἀναμορφωτῆς στηρίζεται στὴν ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Ἡσαΐα: «Καὶ ἂν οἱ ἁμαρτίες σας εἶναι σὰν πορφύρα θὰ γίνουν ἄσπρες σὰν τὸ χιόνι» (Ἡσ. α' 18). Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος τόσο πεσμένος πού νὰ μὴ μπορῆ νὰ τὸν σηκώσῃ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· δὲν ὑπάρχει λαός, πού νὰ μὴν μπορῆ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ νὰ τοὺς λυτρώσῃ. Δὲν ὑπάρχει χωράφι τόσο ξερὸ

και ἄγονο πού με τῆ βοήθεια τοῦ Θεοῦ νά μὴ μπορῶ νά γίνῃ βασι-
λειο τοῦ Κυρίου και Σωτῆρός μας Ἰησοῦ Χριστοῦ (W.H.P.
Faunce).

Τὰ καθ' ἡμέραν και διὰ μέσου τῶν αἰώνων γεγονότα ἀναγεν-
νήσεως ψυχῶν ἐπιβεβαιώνουν τὴν θαυματουργικὴν δύναμιν τῆς μυ-
στηριακῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ και τοῦ Εὐαγγελίου του. Ταῦτα
και τὰ ὅσα δημοσιεύονται στὴ στήλῃ αὐτῇ, προσφέρονται ὡς μία
ἀπάντησις ἢ μᾶλλον ἀποστόμωσις τῶν ἀπιστούντων ἢ ἐθελοτυ-
φλούντων πρὸς τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν τοῦ χριστιανικοῦ θαύματος
και ἐν προκειμένῳ τοῦ θαύματος τῆς ἀναγεννήσεως.

Στὴ συνέχεια δημοσιεύονται ἐδῶ δύο μαρτυριαὶ κρατούμενων
πού ἦσαν θύματα τῆς ψευδωνύμου γνώσεως και εἶχαν δηλητηριασθῆ
μέχρι ἀπιστίας και σκοτεινῆς ζωῆς. Ἄλλ' ἡ δύναμις τοῦ Εὐαγγ-
ελίου και ὁ πνευματικὸς κύκλος τοῦ ἐπανάφεραν εἰς τὸ φῶς και
τὴν ἀλήθειαν ὥστε νά ζοῦν «τώρα» τὴν καινούργια ζωὴ τὴν ἀ-
πηλλαγμένη ἀπὸ τὰς πλάνας και τὰ πάθη και με τὴν μακαρίαν
ἐλπίδα τῆς ἐνδόξου αἰωνιότητος.

*

«Ἐγώ, πάτερ μου, ἤμουν ἐκεῖνος πού τὸ ρεῦμα τῆς ἁμαρτίας
εἶχε παρασεῖρει και με εἶχε κάμει, ὅχι μόνον νά μὴ πιστεῦω, ἀλλὰ
και νά καταπολεμῶ με ὅλας μου τὰς δυνάμεις τὸν Χριστιανισμόν.
Ναί, ἤμουν ἐναντίον Ἐκεινοῦ, πού ἀπὸ τὴν ἀπειρον ἀγάπην του
πρὸς ἐμὲ τὸν κακοῦργον, πέθανε ὡς κακοῦργος, γιὰ νά μὴ πεθάνω
ἐγώ. ὦ! Θεέ μου, ἤμαρτον. Οὔτε κἄν θέλω πλέον νά σκέπτομαι,
εἰς τί ἐξαθλίωσιν εἶχα φθάσει. Ὁ ὕλισμός και ὁ ἀθεϊσμός, με
εἶχαν παρασύρει, ὁ Σατανᾶς, ὁ Δρακὸς τῆς Ἀποκαλύψεως...
ἀκούω τὰ γλυκὰ λόγια, τὰ ὅποια ἐξέρχονται ἀπὸ τοὺς μελιρῦτους
ποταμοὺς τῆς θείας σοφίας, τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι με
δύναμιν και ζωὴν... Πολὺ φοβᾶμαι γιὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς
μου, διότι ὑπῆρξα ἀντίχριστος, ἀλλὰ ἡ πίστις μου εἰς τὸν Θεόν,
εἶναι ἀκλόνητος και αἱ προσευχαί μου συνεχεῖς και ὀλόθερμοι.
Ἐνθαρρύνομαι ἔταν ἀναγινώσκω τὸν ληστὴν ἐσταυρωμένον
μετὰ τοῦ Χριστοῦ, ὅστις διὰ τῆς μετανοίας ἀμέσως ἠγιασθῆ. (Λουκ.
κη' 42-43). Καθὼς και τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, ὅστις ἤτο φοβερός
δικάκτης τοῦ Χριστιανισμοῦ (Πράξ. θ' 1-4). Ἐνθυμοῦμαι τὴν
παραγγελίαν τοῦ Σωτῆρος, «ὅτι δὲν ἤλθα καλεῖσαι δικαίους, ἀλλὰ
ἁμαρτωλοὺς εἰς μετένοιαν. (Μαρκ. β' 17.)...Πάτερ μου, ἄγω τὸ
18ον ἔτος τῆς ἡλικίας μου, ἀπὸ νήπιον ἔχω ν' ἀκούσω τὴν θείαν
λειτουργίαν, ἀπ' τὸν καιρὸν πού οἱ γονεῖς μου διὰ τῆς βίας με ἐπή-
γαιναν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Εὐαγγέλιον τί θὰ πῆ δὲν ἐγνώριζα, μέχρι
τώρα ἐσχάτως πού τὸ πῆρα, δὲν εἶχα ἀκόμη πιστεῦσει, εἰς τὸ σκό-
τος εὐρισκόμενος τὸ ἔσχισα. Μετὰ παρέλευσιν ὅμως καιροῦ, τὸ

ἀτύχημα, ἢ μᾶλλον τὸ εὐτύχημα ἐκεῖνο, μὲ ἔκανε ν' ἀλλάξω συναστροφή καὶ σιγά-σιγά τὰ λόγια τοῦ Εὐαγγελίου νὰ κτυπήσουν τὰ τύμπανα τῶν αὐτιῶν μου, νὰ προχωρήσουν εἰς τὸ ἐσωτερικόν μου περιβάλλον, νὰ κεντήσουν τὴν λεπτοτέραν χορδὴν τῆς καρδίας, νὰ τὴν κινήσουν, νὰ τὴν μαλακώσουν καὶ νὰ τὴν φέρουν εἰς συναίσθησιν τῶν πεπραγμένων, καὶ τὴν μεγάλην ἀξίαν πού ἔχει ἡ λύτρωσις τῆς ψυχῆς, ἐπειδὴ «τί ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδίσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί θέλει δώσει ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;» (Ματθ. ις' 26)... Εὐρίσκομαι μὲ τοὺς λοιποὺς ἐν Χριστῶ ἀδελφοῦς, ὡς μόνον μου σύντροφον ἔχω τὴν Ἁγίαν Γραφήν, ἥτις ἔχει τὴν δύναμιν ν' ἀνασταίνῃ νεκροῦς, ὡς ἐμέ, ἐκ τοῦ τάφου. Μπροστὰ εἰς τὸ πανίσχυρον φῶς τῆς Ἁγίας Γραφῆς, τὰ μὲ ἀνθρωπίνην σοφίαν συγγράμματα τοῦ Μάρξ, τοῦ Ἑγγελς, τοῦ Δαρβίνου, τοῦ Νίτσε καὶ λοιπῶν ὠχριοῦν, δὲν φαίνονται, σβύνουν... Ἡ θυσία τοῦ Ἰησοῦ, τὸ πολῦτιμον αἷμά του καὶ ἡ τριήμερος ἀνάστασις του, μὲ ἔχουν διδάξει, ὅτι αἱ ἁμαρτίαι μου ἔχουν συγχωρηθῆ καὶ ὅτι θά ἔχω μέρος καὶ ἐγὼ εἰς τὴν Ἀνάστασιν καὶ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀναξιοτήτος μου ἐν τῇ ἐπουρανίῳ Βασιλείᾳ. (Ματθ. κε' 34-40, Α' Θεσ. δ' 13-17). Εἶμαι πολὺ εὐτυχῆς, μέσα εἰς τὴν ψυχὴν μου αἰσθάνομαι γαλήνην, εἰρήνην καὶ εὐτυχίαν...».

*

«...Προτοῦ μελετήσω τὴν Καινὴν Διαθήκην, ἤμουν ὡς ἓνας κατάδικος πού εἶναι κλεισμένος μέσα εἰς ἓνα φρούριον, χωρὶς νὰ βλέπῃ φῶς, οὔτε νὰ γνωρίζῃ τί, ἐκτὸς τοῦ σκοτεινοῦ περιβάλλοντός του, καταδικασμένος νὰ ἀποθάνῃ μέσα εἰς αὐτὴν τὴν παναθλιότητα. Ἡ Καινὴ Διαθήκη ἔγινε δι' ἐμέ σωτήριος θύρα, ἥτις μὲ ἐξήγαγε ἐκ τοῦ φοβεροῦ ἐκεῖνου φρουρίου, ἀφοῦ μοῦ χορήγησε καὶ γενικὴν ἀμνησίαν, καθὼς μαρτυρεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον («καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ καὶ τὰς ἀνομίας αὐτοῦ δὲν θέλω ἐνθυμεῖσθαι πλέον») (Ἑβρ. ι' 17). Ἡ Καινὴ Διαθήκη εἰς ἐμέ ἔγινε ζωτικὸς πνευματικὸς ἥλιος καὶ μοῦ ζωογόνησε τὴν πρὸ πολλοῦ νεκρὰν ψυχὴν μου. Εὐρισκόμην μέσα εἰς ἀπέραντα τρικυμιώδη πελάγη, χωρὶς νὰ ἔχω τὴν ἐλαχιστοτέραν ἐλπίδα σωτηρίας. Ἡ Καινὴ Διαθήκη, σὰν σωτήριον ναυαγοσωστικόν, μὲ ἐξήγαγε ἐκ τοῦ βεβαίου πνιγμοῦ θανάτου. Εὐρισκόμην ὡς νεκρὸς ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης ἔγινε μετὰγγισες αἵματος, καὶ μὲ ἐθεράπευσε. Ἀλλὰ τί λέγω ἐγὼ καὶ τί γράφω; Ποτέ καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ εἶναι δυνατόν νὰ συγκριθῇ τὸ οὐράνιον, τὸ θεῖον, μὲ τὰ ἐπίγεια. Ἡ Καινὴ Διαθήκη εἶναι θεῖον, διότι παρέχει τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ (Β' Τιμοθ. γ' 16-17), καὶ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ζωὴ

(Πραξ. ε' 20), είναι Πνεῦμα (Ἰωάν. ζ' 63), είναι δύναμις πού σώζει (Ρωμ. α' 16).

Ἦμουν Χριστιανός κατ' ὄνομα, νεκρός τελείως, ἄνευ καί τῆς παραμικροτέρας περὶ Χριστιανισμοῦ ἐπιγνώσεως. Κατὰ συνήθειαν ἐπραττον τὰ πάντα ὅπως τὰ βρῆκα, κατὰ τύπους, σὺν τῷ εἶμαι, ὅπως καί πραγματικά ἤμουν, ὁ ἄνθρωπος μηχανή. Εἰς τὴν φυλακὴν ἢ χάρις τοῦ Θεοῦ πού θέλει ὅλοι νὰ σωθοῦν, ἔφερε στὰ χέρια μου τὴν Καινὴν Διαθήκην, μαζί με τὸν κατάλληλον ὁδηγὸν (Πραξ. η' 31). Ὡ! Τί θησαυρὸν βρῆκα μέσα εἰς τὸ βιβλίον αὐτό! Ἄκουσα νὰ μοῦ ὁμιλῇ ὁ Θεός (Ἐβρ. α' 1). Εἶδα τί ἔκανε γιὰ μένα ὁ Χριστός, τί κάνει τώρα καί τί εἰς τὸ μέλλον θὰ κάνῃ. Τὸ βιβλίον αὐτὸ με ἔκανε νὰ γνωρίσω τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ὡς Διδάσκαλον καί φίλον μου, Ἀδελφόν μου, Αὐτρωτὴν καί Σωτῆρά μου. Ἐνας γήινος καλὸς φίλος εἶναι πολὺτιμος. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦ ὁποῖου ἔγιναν τὰ πάντα, ὁρατὰ καί ἀόρατα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καί τὰ ἐπὶ γῆς (Κολασ. α' 16), εἶναι τώρα φίλος μου, καί τί φίλος! Ἀπὸ τὴν μεγάλῃν ἀγάπην του πρὸς ἐμέ, ἐθυσίασε τὴν ζωὴν του, γιὰ νὰ σωθῶ ἐγὼ (Ἰωάν. ιε' 13, Α. Τιμοθ. α' 15). Εἰς τί λοιπὸν σήμερον ἤμπορῶ νὰ φοβηθῶ; ἢ νὰ δειλιάσω; ἢ νὰ ὑστερηθῶ; οὐδενός! (Ρωμ. η' 31-32), Ἐβρ. ιγ' 6).

Ἡ Καινὴ Διαθήκη με ἀνεβίβασεν ἄνωθεν τῶν ἐπιγείων καί κοσμικῶν, εἰς ζωὴν ἀνωτέραν καί κατὰ πάντα εὐτυχῆ. Λυποῦμαι πού βλέπω τοὺς δυστυχεῖς συναθρώπους μου νὰ πονοῦν καί νὰ ὑποφέρουν, μέσα εἰς τοὺς ὠκεανούς τῶν γηϊνῶν θλίψεων, καί προσεύχομαι δ' αὐτοὺς συνεχῶς... Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔπεσα πολὺ εἰς τὴν ἁμαρτίαν, ἀλλὰ ποῖος δύναται νὰ μοῦ τὸ βγάλῃ ἀπὸ τὴν καρδίαν μου, ὅτι δὲν ἦτο παραχώρησις Θεοῦ; Ἡ φυλακὴ ἔγινε αἰτία νὰ μοῦ γνωρίσῃ ὁ Πατέρας μου Θεός τὸν ἑαυτὸν Του, τὴν ἀγάπην του, τὸ ἔλεός Του, τὴν θυσίαν Του, καί τὸ σπουδαιότερον, τὴν ἐπουράνιον βασιλείαν Του, πού δὲν συγκρίνεται οὔτε καί ἐπ' ἐλάχιστον με τὸν μάταιον καί προσωρινὸν τοῦτον κόσμον.... Ὁ Κύριός μου εἶθε ν' ἀνταμείψῃ πλουσίως αὐτοὺς πού ἔγιναν αἰτία νὰ δοκιμασθῶ καί νὰ σωθῶ».

Ἄρχιμ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀποστέλλοντες ταχυδρομικὰς ἐπιταγὰς πρὸς τὰ περιοδικὰ «Ἐκκλησία», «Θεολογία» καί «Ἐφημέριος», ὅπως σημειώσιν ἐπ' αὐτῶν τὴν αἰτίαν τῆς ἀποστολῆς.

Πασχαλιναι έξορμήσεις

**ΜΙΑ ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΛΙΣ, Η ΜΙΔΕΙΑ,
ΚΕΝΤΡΟΝ ΖΩΗΣ ΣΗΜΕΡΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

ΔΙΑΧΥΤΟ ΤΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΑΙΣΘΗΜΑ

Ἡ Λεβαδειά καὶ οἱ ὁμορφιές της

Ἡ λαμπροφόρος ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου καὶ αἱ κατόπιν πασχαλινές ἑορτάσιμες ἡμέρες, μαζί με τὴν χαρὰν καὶ τὴν συγκίνησιν πού δημιουργοῦν εἰς τὸν ἐσωτερικὸν ψυχικὸν κόσμον τοῦ ἕλληνοσ χριστιανοῦ, παρέχουν ταυτοχρόνως καὶ μίαν πολύτιμον εὐκαιρίαν. Τὴν ἐξοδὸν τῶν κατοίκων τῶν μεγάλων πόλεων ἰδίως καὶ τὴν γνωριμίαν με τὴν ἄλλην ἐπαρχιακὴν Ἑλλάδα. Ἡ γνωριμία αὐτὴ ἀποκαλύπτει κρυφές ὁμορφιές καὶ ἀγνωστούς κόσμους τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἀγροῦ, τοῦ χωριοῦ καὶ τῆς μικρῆς πολιτείας. Ἡ πασχαλινὴ αὐτὴ εὐκαιρία τῆς ἐξόδου ἀπὸ τὰ κέντρα πρὸς τὴν ὑπαιθρον ζωὴν καὶ τὰ μικρὰ χωριά δημιουργεῖ νέες συγκινήσεις καὶ νέες ψυχικὲς ἀνατάσεις διαφόρου μορφῆς. Ἡ φύσις πού μᾶς ἀγκαλιάζει λίγο ἔξω ἀπὸ τὴν μεγάλην καὶ θορυβώδη πόλιν σμίγει με τὴν μεγάλην ἐξωτερικὴν μας θρησκεία καὶ με τὸ ἀγκάλιασμα αὐτὸ αἰσθανόμεθα τὸ ἀναβάπτισμα μέσα σὲ μιὰ καινούργια κολυμπήθρα τοῦ Σιλωάμ. Θὰ ξαναζωντανέψουμε καὶ ἀπὸ τὴν στήλη αὐτὴ μερικὲς φευγαλίες ἔστω στιγμὲς τῆς καινούργιας ζωῆς πού ἐγνωρίσαμε καὶ ἀγκαλιάσαμε σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς πασχαλινές αὐτὲς ἐξορμήσεις μας, μακριὰ ἀπὸ τὴν πολυβοη ἀτμόσφαιρα τῆς πρωτεύουσας.

* *

Πάσχα στὴ Λεβαδειά! Στὴν καρδιά τοῦ Βοιωτικοῦ κάμπου, στὶς βόρειες ὑπάρειες τοῦ ἱστορικοῦ καὶ μυθολογικοῦ Ἑλικῶνος καὶ ὄχι μεγάλη ἀπόσταση ἀπὸ τὸν τόπο τῆς ἐκκινήσεώς μας. Ἡ γνωριμία ὡς τόσο τῆς πόλεως αὐτῆς κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς Λαμπρῆς καὶ κατὰ τὰς ἐπομένους ἑορτασίμους ἡμέρας προκαλεῖ μίαν ἀναστάτωση ἐντυπώσεων καὶ μᾶς φέρνει κοντὰ σ' ἕνα διαφορετικὸν κόσμο. Ἐκπληξιν διὰ τὸν ἐπισκέπτην ἡ μορφή τῆς ἐπαρχιακῆς αὐτῆς πόλεως, ἡ οἰκοδομικὴ της καὶ ὀδικὴ της διαρρύθμισις, ἡ φωτεινὴ της ἀτμόσφαιρα καὶ ὁ κόσμος της, πού τὸν διακρίνει μιὰ καλωσύνη, μιὰ εὐπρέπεια καὶ ἕνας πολιτισμὸς. Αὐτὸς ὁ ἐπαρχιακὸς πολιτισμὸς ἀποτελεῖ ἕνα φαινόμενον πού ἐξηγεῖται κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τὴν ἱστο-

ρία και τήν μυθολογία, πού ἡ ψυχὴ τους εἶναι στενά συνδεμένη με κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς μικρὲς πόλεις. Τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων ἐπροκάλεσε μεγάλες βέβαια ἀνατροπές και ἡ δημιουργία τῶν καινούργιων μεγάλων πόλεων με τήν ἀνάλογη ζωὴ των ἦταν φυσικὸ νὰ θέσῃ εἰς τὸ περιθώριον τῶν ἐκδηλώσεων των τὴν μικρὴ ἀγροτικὴ πολιτεία, τὸ εἰδυλλιακὸ χωριὸ και τὴν ζωὴ τῶν ἀνθρώπων των. Παρ' ὅλα ταῦτα ἡ ψυχὴ τῶν μικρῶν ἐπαρχιακῶν αὐτῶν πόλεων διατήρησε ὅλη τὴν δύναμή της πού δὲν ἔπαυσε νὰ ἐκδηλώνεται σὲ κάθε της μορφῇ.

* * *

Ἡ Βοιωτικὴ πρωτεύουσα, ἡ Λεβαδεῖα πού ἐγνωρίσαμε και ἐζήσαμε ἀρκετὲς πασχαλινὲς ἐορτάσιμες ἡμέρες, μᾶς ἔφερε κοντὰ στὴν ψυχὴ της και μᾶς ξαναζωντάνεψε μιὰ ἱστορία λησμονημένη ἴσως στὸ βάθος τῶν συγχρόνων χρόνων ἀλλὰ φωτεινὴ πάντοτε. Χρονολογούμενη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν ὀμηρικῶν χρόνων ὑπὸ τὸ ὄνομα Μίδεια ἀνῆκεν εἰς τὴν ὑπὸ τὰς Θήβας ὁμάδα τῶν βοιωτικῶν πόλεων, οἱ κάτοικοι τῶν ὁποίων εἶχαν μετᾶσχει εἰς τὴν ἐστρατεία τῆς Τροίας. Μετωνομάσθηκε Λεβᾶδεια ἀπὸ τὸν Ἀθηναῖον ἥρωα Λέβαδον, πού μετώκησεν εἰς αὐτὴν ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Μιδείας και τὴν ἐνέταξε εἰς τὴν Βοιωτικὴν ὁμοσπονδίαν ἀπὸ τοῦ ὀγδόου αἰῶνος π.Χ. Εἰς τὰ περίξ τῆς πόλεως ἦταν τὸ ἄλσος τοῦ Τροφωνίου ὅπου εὐρίσκετο τὸ ὁμώνυμον μαντεῖον, ὁ ἀρχαῖος Ὁρχομενός, τὸ πεδῖον τῆς μάχης τῆς Χαιρωνείας με τὸν λέοντα, τὰ ἔργα τῆς Κωπαίδος και ἄλλα ἀρχαῖα τοπεῖα. Ἰδιαιτέρως ὁμως ἐφημίζετο διὰ τὸ μαντεῖον τοῦ Τροφωνείου, πού ἐλεηλατήθη ὑπὸ τοῦ Λυσσάνδρου κατ' ἀρχὰς και βραδύτερον ὑπὸ τοῦ Μιθριδάτου Ἀρχελάου στὰ 86 πρὸ Χριστοῦ. Τὸ ἄλσος ὅπου εὐρίσκετο τὸ μαντεῖον αὐτὸ ἐχωρίζετο και χωρίζεται φυσικὰ και σήμερον ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Λεβαδεῖας ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Ἐρκύνη, πού ὠνομάσθη ἀπὸ τὴν ὁμώνυμον νύμφην Ἐρκύνην. Παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ ὑπῆρχε ναὸς τῆς νύμφης και ἀγαλμα παριστάνον τὴν νύμφην Ἐρκύναν κρατοῦσαν ἀρσενικὸν χῆνα. Κατὰ τὴν μυθολογίαν ἡ Ἐρκύνη παίζουσαν με τὴν Περσεφόνην τὴν κόρην τῆς θεᾶς Δήμητρας και κρατοῦσα τὸν χῆνα ἀφήκε αὐτὸν ἀκουσίως νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια της. Ὁ χῆν κατέφυγε εἰς «ἄντρον κοῖλον» και ἐκρύβη κάτω ἀπὸ λίθον. Εἰσῆλθε τότε ἡ Περσεφόνη εἰς τὸ σπήλαιον ἀνεῦρε και ἀνέσυρε τὸν χῆνα και ἐκ τοῦ μέρους αὐτοῦ ἔρρευσε τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ πού ἔλαβε τὸ ὄνομα Ἐρκύνης. Ἡ Λεβᾶδεια στὸ πέρασμα τῶν χρόνων ἐδοκίμασε πολλὰς ἐπιδρομὰς και κατακτήσεις. Ἐπὶ Τουρ-

κοκρατίας ἔτυχε ἰδιαιτέρας εὐνοίας. Διατήρησε τὴν καταγωγὴν
της, τὴν ὁμορφιά καὶ τὴν παλληκαριά τῶν ἀνδρῶν της.

Ὁμορφη ποῦναι ἡ Λεβαδιὰ
ποῦ κεῖται μέσ' στὸ ρέμμα

Σαράντα παλικάρια ἀπὸ τὴν Λεβαδιὰ
πᾶνε γιὰ νὰ πατήσουν τὴν Τριπολιτσά.

Πατρίδα τοῦ θαλασσομάχου Λάμπρου Κατσώνη· καὶ στὴν
πόλη αὐτὴ ὁ Ἀθανάσιος Διάκος ἔρχισε τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν
Τούρκων. Ἡ μάχη τῆς Πέτρας θὰ παραμείνῃ ἱστορικὴ.

*
* *

Ἡ ἔξοδος ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα τὰς ἡμέρας τοῦ Πάσχα μᾶς
ἔδωκε τὴν πολῦτιμο εὐκαιρία νὰ γνωρίσουμε τὴν πόλι αὐτὴ
τῆς ὁμορφιάς καὶ τῆς ἡρωϊκῆς λεβεντιάς. Ἐχαρήκαμε τὴν
ἀτμόσφαιρά της, ποῦ τὴν σιγονανουρίζει τὸ βουητὸ τῶν
νερῶν τοῦ ποταμοῦ της, ποῦ καθὼς κατεβαίνει ἀπὸ τὶς πη-
γές της ἔξω ἀπὸ τὸ μαντεῖον τοῦ Τροφωνείου ἀπλώνεται σὲ
ὅλη τὴν πόλι καὶ γίνεται ἓνα τραγοῦδι. Οἱ μέρες τοῦ Πάσχα
στὴν πρωτεύουσα αὐτὴν τῆς Βοιωτίας μᾶς ἔφεραν κοντή-
τερα καὶ πρὸς τὴν θρησκευτικὴ ψυχὴ τῆς πόλεως. Ἕνας κό-
σμος μὲ βαθὺ θρησκευτικὸ αἶσθημα. Καὶ οἱ ἐκκλησίες τῆς Λε-
βαδεῖας κτισμένες σὲ πλαγιές, σὲ ἀνηφοριές ἀλλὰ καὶ στὸ κέντρο
τῆς πόλεως ἀποτελοῦν ἓνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα στολίσματα,
μαρτυροῦν μιὰ εὐλάβεια τῶν κατοίκων πρὸς τὰ θεῖα. Αὐτὴν
τὴν εὐλάβεια τὴν ἀγκαλιάσαμε στὴν ψυχὴ μας, παρακολου-
θώντας τὶς ἱερουργίες τῆς ἑβδομάδος τῶν Παθῶν καὶ τῆς Ἀ-
ναστάσεως. Κατάμεστες οἱ ἐκκλησίες καὶ αἱ ἐκδηλώσεις εὐλα-
βείας ἐξαιρετικῆς. Ὁ κλῆρος ἀντάξιός τῆς ἱερῆς ἀποστολῆς του
τιμᾶ ἀναμφισβητήτως τὴν ἐκκλησία.

*
* *

Ἡ πλατεία τοῦ Λάμπρου Κατσώνη σὲ κεντρικὴ τοποθεσία
τῆς πόλεως μᾶς προσέφερε τὶς ἡμέρες τῆς πασχαλινῆς ἐκδρομῆς
μας τὴν εὐκαιρία μιᾶς καλλιτεχνικῆς ἀπολαύσεως. Ἐχόρεψαν
ἑλληνικὰ καὶ ξένα συγκροτήματα. Ἡ ἑλληνικὴ λεβεντιά ἐπάνω
στοὺς χοροὺς αὐτοὺς ἔδωσε ἓνα συγκινητικὸν παρῶν. Ἀλλὰ
καὶ ἡ συμμετοχὴ ξένων χορευτῶν ποῦ ἦλθαν ἀπὸ τὴν Ἀλσατία
καὶ τὴν Γιουγκοσλαβία συνεπλήρωσε τὸν πανηγυρικὸν χα-

«ΦΙΛΟΘΕΟΥ ΑΔΟΛΕΣΧΙΑΣ»

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΨΥΧΩΦΕΛΕΙΣ ΕΠΙΣΤΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ «ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ»

Ἑπὶ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΤΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΕΩΣ

Καταραμένος εἶναι, ὅποιος μετακινεῖ
τὰ ὄρια τῶν πατέρων του.

Εἰπώθηκεν «ὁ ἀτιμάζων πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα, ἐπικατάρατος»· ὅποιος καταφρονᾷ τὸν πατέρα του ἢ τὴν μητέρα του, ὡς εἶναι καταραμένος. Καὶ στὴν κατοπιὴν ἀμέσως παράγραφο προστέθηκε, «ἐπικατάρατος ὁ μετατιθεὶς τὰ ὄρια τοῦ πλησίου». Καταραμένος εἶναι κι' αὐτός, πού μετακινεῖ τὰ ὄρια τοῦ γείτονά του (Δευτ. κζ' 17).

Ἄπὸ τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ δύο αὐτά, σκέψου καὶ συλλογίσου τὸ ἄλλο. Ἄν ὑπόκειται δηλαδὴ σὲ φρικτὴ κατάρρα, αὐτὸς πού μετακινεῖ ἀπλῶς τὰ ὄρια τοῦ γείτονά του, πόσο περισσότερο τρισκατάρατος δὲν θάναί, ἐκεῖνος πού καταφρονᾷ κι' ἀθετεῖ τὰ ὄρια τοῦ πατέρα καὶ τῆς μάνας πού τὸν ἐγέννησαν; Στὸν τέτοιον ἢ κατάρρα θά πέφτη διπλῆ, χωρὶς ἄλλο. Ἡ μιὰ δηλαδὴ κατάρρα θά πέφτη ἐπάνω του γιὰ τὴν παράβαση καὶ γιὰ τὴν ἀθέτηση τῶν ὁρίων· «ὁ μετατιθεὶς ὄρια ἐπικατάρατος». Καὶ ἡ ἄλλη γιὰ τὴν ἀτίμωση τῶν γονικῶν του· «ὁ ἀτιμάζων πατέρα ἢ μητέρα ἐπικατάρατος». Κατάρρα ἐπάνω στὴν κατάρρα.

ρακτῆρα ἑνὸς πασχαλινοῦ ἀφαντάστου ὠραιότητος φεστιβάλ. Ἔτσι τὸ Πάσχα ἢ Λεβάνεια μαζί με τὴν θρησκευτικὴν τῆς συγκίνηση ἔζησε καὶ μιὰ καλλιτεχνικὴ ἀπόλαυση. Καὶ οἱ ἀπειράριθμοι ἐπισκέπτες τῆς φεύγοντας μετὰ τὴν ὀλιγοήμερὴ ἑορταστικὴν παραμονὴν τοὺς ἀπεκόμισαν τὶς ὠραιότερες ἐντυπώσεις. Καὶ στὴν ἀναχώρησή τους ἔκλεισαν μέσα στὴν ψυχὴ τους κάτι ἀπὸ τὸ θρησκευτικὸ αἶσθημα, τὴν ὁμορφιὰ τῆς φύσεως, τὴν ἱστορίαν καὶ τὸν πολιτισμὸ τῶν βοιωτῶν κατοίκων. Ὅμορφον πράγματι ποῦναι ἡ Λειβαδιά...

ΒΑΣ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Ἡ μιὰ ἐπάνω στὴν ἄλλη. Ἐλεεινὸς καὶ τρισάθλιος πλοῦτος ἐπάνω σ' ἓνα ἐλεεινὸ καὶ τρισάθλιο κεφάλι !

Ὁ Φίλων ὁ Ἑβραῖος, στὴ θέση τοῦ πλησίον καὶ τοῦ γείτονα βάζει ὄχι μονάχα τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴ μετακίνηση τῆς ὁροθεσίας τῆς γῆς του, ἢ τὴν ἀφαίρεση, μ' ἀρπαγὴ καὶ μ' ἀδικίες, τῆς περιουσίας του· ἀλλὰ τὸ «πλησίον» τὸ παίρνει γενικώτερα, γιὰ τὸ ἀγαθὸ· «Καλεῖ δὲ πλησίον καὶ ἐγγὺς τὸ ἀγαθόν». Γιατὶ, ὅπως λέει, οὔτε στὸν οὐρανὸ πρέπει νὰ ταξιδέψουμε, οὔτε καὶ πέραν ἀπὸ τοὺς ὠκεανούς, γιὰ νὰ ζητήσωμε τὸ καλὸ καὶ τὸ ἀγαθὸ. Κοντά σου εἶναι τὸ καλὸ· στὰ δεξιὰ σου βρίσκεται· κι' ἂν θέλῃς, τὸ κάνεις· ἂν δυστροπήῃς, τὸ παραβαίνεις, κι' ἀθετώντας τὰ κοντινά σου ὄρια, τραβᾷς γι' ἄλλα, τὰ ὄρια τοῦ κακοῦ καὶ τῆς ἀνομίας, ποὺ βρίσκονται μακριὰ σου, καὶ ποὺ σοῦ εἶναι ξένα. Καὶ συνακόλουθα γίνεσαι ἔνοχος διπλῆς κατάρας· κι' ἀκόμη περισσότερον ἀπὸ τὴν διπλῆ! Λαμπρὰ καὶ μὲ πολλὴ σοφία μᾶς διδάσκει ὁ Ἑβραῖος φιλόσοφος.

Ἄλλος ὅμως ἐρμηνευτῆς τοῦ νόμου, Χριστιανὸς αὐτός, ἂν καὶ δὲν τὸν ξέρομε ὀνομαστικά, περιορίζει εἰδικώτερα τὴν ἔννοια, καὶ λέει: «Τὰ ὄρια τοῦ πλησίον μεταθέτει κι' αὐτὸς ποὺ μετακινεῖ καὶ παρασύρει αὐτὸν ποὺ βρίσκεται μέσα στὴν ἀληθινὴ θεογνωσία καὶ ζῆ καὶ πολιτεύεται μ' εὐσέβεια. Ἀκολουθώντας λοιπὸν κι' ἐμεῖς τὸν συλλογισμό του, καὶ σμίγοντας σ' ἓνα τοὺς δυὸ παραπάνω νόμους, λέμε ὅτι πατέρες μας καὶ γεννήτορες μας, κατὰ πνεῦμα, εἶναι οἱ θεοφόροι ἄνδρες, ποὺ ἀπὸ τὶς Ἱερὲς Γραφές, μὲ τὶς θεόπνευστες διδασκαλίες τους καὶ μὲ τὶς ἱερὲς παραδόσεις, συνέταξαν ὅρους καὶ κανόνες, ποὺ τὶς ἐνέκρινε καὶ τὶς ἐπικύρωσεν ἡ μητέρα μας ἡ Ἐκκλησία.

Αὐτοὶ εἶναι γιὰ μᾶς ὄρια, ποὺ ἔχουμε νομοθετηθῆ ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ μᾶς τὰ διδάσκουνε οἱ ἅγιοι Πατέρες μας. Καὶ ἔχομε χρέος ὅλοι οἱ πιστοί, νὰ τὰ διατηροῦμε ἀμετακίνητα κι' ἀπαρασάλευτα. «Μὴ μέταιρε ὄρια αἰώνια ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες σου». Μὴ σηκώνης ὄρια αἰώνια,

πού τὰ ἐτοποθέτησαν οἱ πατέρες σου (Παροιμ. κβ', 28).
"Ὅποιος ὑπερπηδᾷ τολμηρὰ τὰ ὄρια αὐτά, κατακρίνεται
σάν παράνομος καὶ σάν ἀσεβής· ἀσεβεῖς δὲ ὄρια
ὑπερέβησαν». (Ἰώβ κδ' 2). Καὶ γίνεται τὴν ἴδια στιγμήν
ἐνοχος διπλῆς κατάρας. Μιᾶς, γιατί μετακινεῖ ὄρια
πού καλὰ ἔχουνε τοποθετηθῆ, καὶ μιᾶς γιατί καταφρονᾷ
τοὺς Πατέρες, πού τόσο καλὰ τὰ ὀροθέτησαν καὶ τὰ
ἐκήρυξαν.

Λίγο λίγο προχωρεῖ, τόσο τὸ κακὸ ὅσο καὶ τὸ καλὸ.

Παραπλανᾷ κανεὶς ἀπλῶς κάποιον ὁδοιπόρον ; Τὸ
πρᾶγμα αὐτὸ εἶναι κακὸ. Ἄλλὰ νὰ «παραπλανᾷς κι' ἓνα
τυφλὸ στὸ δρόμο του» ; Διαστρέφει κανεὶς, δικάζοντας,
τὴν κρίση του, κι' ἀντὶ νὰ δίνη τὸ δίκιο του σὲ κάποιον,
τὸν ἀδικεῖ ; Ἡ πράξις εἶναι κακὴ. Μὰ ν' ἀδικῆ (καὶ τὸν
προσήλυτο, καὶ τὸ ὄρφανὸ παιδί, καὶ τὴν χήρα γυναῖκα) ;
Ἐεπέφτεις σὲ σαρκικὲς ἐπαφές καὶ σ' ἀκόλαστες πρά-
ξεις καὶ συνουσίες ; Βέβαια εἶναι κακὸ. Ἄλλὰ καὶ νὰ
σιμίγῃς «μὲ τὴν γυναῖκα τοῦ πατέρα του, ἢ νὰ κτηνο-
βατῆς ἢ ν' ἀχῆς παράνομες σχέσεις μὲ τὴν ἀδελφὴ τοῦ
πατέρα του ἢ τῆς μάνας του, ἢ μὲ τὴν νύφη του καὶ
μὲ τὴν κουνιάδα του» ; «Νὰ βλάβῃ κανεὶς τὸν γείτονα
του, πού αἰσθάνεται ἐχθροπάθειαν ἐναντίον του;» Εἶναι
κι' αὐτὸ κακὸ. Ἄλλὰ καὶ νὰ δολοφονῆ τὸν γείτονα του ;
Νὰ σκοτώνης ἄνθρωπο, ἀπὸ παραφορὰ μεγάλου θυμοῦ ;
Ἄλλὰ καὶ «νὰ παίρνης χρήματα καὶ νὰ χύνης τὸ αἷμα
ἀθώου ἀνθρώπου» ; (Δευτ. κζ' 18—25). Ἄλλοίμονο !
παράλογη κι' ἀλλόκοτη εἶναι ἡ διαστροφή τοῦ ἀνθρώπου !
Πόση κακία καὶ πόση μοχθηρία, ἀλλοίμονο ! Κι' ὡς ποῦ
μπορεῖ νὰ προχωρήσῃ καὶ νὰ φθάσῃ ; Εἶναι λοιπὸν δυνατό
νὰ διαστραφῆ τόσο πολὺ ὁ λογικὸς ἄνθρωπος, ὥστε νὰ
ξεπέσῃ σὲ τέτοιο βάραθρο κακίας καὶ νὰ φθάσῃ σὲ
τέτοιες ὑπερβολὰς ἀτοπημάτων ;

Μὰ γιατί λοιπὸν ὁ νόμος παραφόρτωσεν ἐδῶ, μὲ τὰ
φρικτὰ καὶ σπάνια περιστατικά, τὶς ἀνομίες ἐκεῖνες,

γιατί τις όποιες φανερά θα καταριότανε τόν φταίχτη, και σαν μ' ένα στόμα όλων πέρα ως πέρα, θα τοῦ φώναζε τὸ «ἐπικατάρατος»; Μήπως δὲν εἶναι τὸ ἴδιο ἔνοχος και δὲν τοῦ πρέπει κατάρα κι' ἐκείνου πού, μ' ὅποιο-δήποτε τρόπο, εἶναι πλάνος και δόλιος, ἢ πόρνος και ἀκόλαστος, ἢ τραμποῦκος και βλάστημος και ἀνθρωποκτόνος;

Ἐγὼ νομίζω, πὼς ὁ νομοθέτης για νὰ ἀποστρέψῃ και για νὰ ξεμακρύνῃ τοὺς ἀνθρώπους κι' ἀπὸ τὰ ἐλαφρότερα ἀμαρτήματα, πρόβαλε ἐδῶ τὰ βαρύτερα, πού μοναχὰ νὰ τ' ἀκούῃ κανεὶς αἰσθάνεται φρίκη, κι' ἀνατριχᾶ κι' ἀηδιάζει. Και μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, θέλησε νὰ μᾶς διδάξῃ και νὰ μᾶς προειδοποιήσῃ, πὼς ἅμα ἀρχίσῃ κανεὶς ἀπὸ τὰλαφρότερα, καταντᾶ νὰ φθάσῃ και στὰ μεγαλύτερα και στὰ πλέον ἀκόμη φρικτότερα και στὴν ἔσχατη κακία και μοχθηρία.

Τὸ κακό, ὅπως και τὸ καλό, εἶναι σαν μιὰ σκάλα· και διαφέρουνε στὸ ὅτι ἡ σκάλα τοῦ κακοῦ σὲ κατεβάζει σ' ἀνήλια βᾶθη, ἐνῶ τοῦ καλοῦ σ' ἀνεβάζει στὰ ὕψη και στὸν οὐρανό. Και τὰ πρῶτα σκαλιὰ σὲ φέρνουνε σιγὰ σιγὰ, ὡς τὰ τελευταῖα σκαλοπάτια κι' ὡς τὴν ἄκρη. Και εἶναι σωστὸ και πρεπούμενο ν' ἀκούῃ και νὰ μαθαίνῃ ὁ ἀνθρωπος, σὲ πόσο βᾶθος κακίας κινδυνεύει νὰ γκρεμισθῇ, ἂν δὲν προσέξῃ κι' ἂν δὲν φροντίσῃ νὰ τὸν πηγαίνουν τὰ πόδια του, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ πού θα ξεκινήσῃ, πρὸς τὸ καλό.

Δὲν λυπᾶσαι τὸν παροδίτη και τὸν ξένο περαστικό ὅταν ἔχῃ χάσει τὴν στρατά του; Ἐ, τότε δὲν θα παραπλανέσῃς κι' ἓνα δυστυχημένον ἀόμματο, πού ἔχει κι' αὐτὸς χάσει τὸ δρόμο του; Δὲν φροντίζεις νὰ δίνῃς τὸ δίκιο στὸν καθένα πού κρίνεις; Στὰ τελευταῖα θα καταντήσῃς νὰ τρῶς τὸ δίκαιο και τοῦ προσήλυτου και τῆς χήρας και τοῦ ὄρφανοῦ! Δὲν βάζεις χαλινάρι στὶς ἀκόλαστες ὁρμές σου και στὰ σαρκικὰ σου πάθη και τίς ἐπιθυμίες σου; Νὰ ξέρῃς, πὼς θα πέσῃς κατακέφαλα μέσα στὸ βοῦρκο τῆς ἀμαρτίας

ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΑ. Ὁ νέος μεγαλοπρεπὴς ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου Τρικάλων ἀνηγέρθη ἐν τῷ ἰδίῳ κεντρικῷ τόπῳ τῆς Τρικαλινῆς γῆς, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ προκατόχου του ἱστορικοῦ ναοῦ, ὅστις ἐτάφη εἰς τὰ ἐρείπιά του κατὰ τὴν ἀποφράδα ἡμέραν τῆς 15ης Ἀπριλίου 1941, κατόπιν καταστρεπτικοῦ διὰ τὴν πόλιν βομβαρδισμοῦ ἀπὸ μέρους τῶν γερμανικῶν στούκας.

Ὁ καταστραφείς ναὸς ἐθεμελιώθη κατὰ τὸ ἔτος 1870 εἰς τύπον τρικλίτου βασιλικῆς μετὰ τρούλλου καὶ καθιερώθη εἰς δόξαν καὶ λατρείαν τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας, τοῦ θαυματουργοῦ. Σχετικῶς ἐπιγραφή ἐπὶ μαρμαρίνης πλακῶς ἐντειχισμένης εἰς τὴν νοτίαν κλίμακα, ἄγρουσαν εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ναοῦ ἔχει ὡς ἐξῆς: «Ὁ πάνσεπτος οὗτος καὶ περικλήτης ναὸς τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου Ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ Θαυματουργοῦ ἀνηγέρθη ἐκ βάθρων ἀναλώμασι τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων ἐνοριτῶν τε λοιπῶν χριστιανῶν ἀρχιερα-

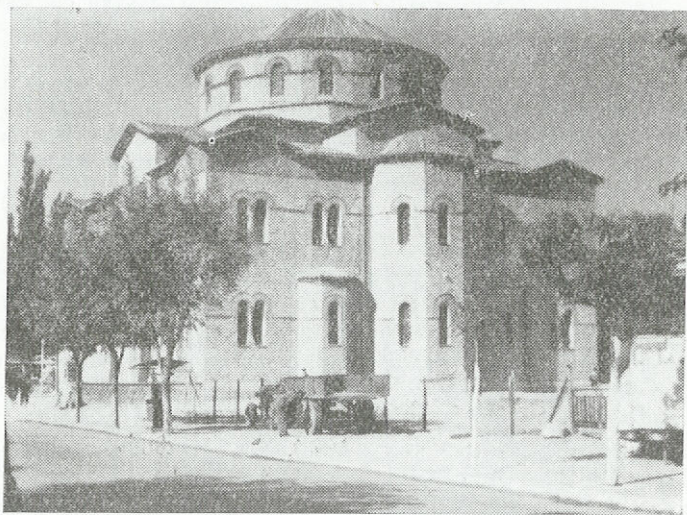
καὶ πῶς θὰ κυλισθῆς, σὰν χοῖρος, μέσα στὸ βόρβορο τῶν πιὸ συχαμερῶν κι' ἀπαράδεκτων ἀπολαύσεων! Δὲν μαλακώνεις τὴν ἀγριάδα τοῦ θυμοῦ σου; Στὸ τέλος θὰ καταντήσης νὰ πάρης μαχαίρι καὶ νὰ κάνης φονικό· καὶ γιὰ νὰ ἀπολάβῃς κάποιον μιὰρὸ κι' ἀσήμαντο κέρδος ποὺ τὸ διψᾷς, δὲν θὰ λυπηθῆς καθόλου νὰ χύσης καὶ τὸ αἷμα κάποιου ἀθώου! Κάθε δίκαιο τότε καὶ κάθε σεμνό, κι' ὅλα τὰ θεῖα καὶ τὰνθρώπινα, ὅλα πέρα ὡς πέρα, ὁ ἀσεβῆς δὲν τὰ λογαριάζει, ὅταν πέση μέσα στὴν ἄβυσσο τοῦ κακοῦ. Ὅλα τὰ χειρὶ τὰ ἴδια· ὅλα τοῦ εἶναι ἀδιαφόρετα· ὅλα τὰ καταφρονᾷ, καὶ τὰ γελά καὶ τ' ἀναμπαίξει ἐξίσου. Κάνει τὴν πιὸ μεγάλην ἀσυνειδησία καὶ τὶς φοβερῶτερες αἰσχροουργίες καὶ κακουργίες. Καὶ τολμᾷ καὶ τὰ πιὸ ἀπίστευτα.

(Συνεχίζεται)

Ἀπόδοση ΘΕΟΔΟΣΗ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

τεύοντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Τρίκκης κυρίου Κωνσταντίνου τοῦ Βυζαντίου. Ἐν ἔτει 1870, τῇ 6ῃ Δεκεμβρίου».

Ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ νέου ἐπιβλητικωτάτου Ναοῦ ἐτέθη τὴν 19ην Σεπτεμβρίου 1948, ὑπὸ τοῦ τότε Μητροπολίτου Χερουβεῖμ Ἀννίνου, παρουσίᾳ τῶν Ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ πλήθους πιστῶν. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὰ ἐκάστοτε ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια ἀνέπτυξαν πᾶσαν δραστηριότητα καὶ ἐκίνησαν πάντα λίθον διὰ νὰ ἀπιπερατωθῇ ὁ Ναὸς τὸ δυνατόν συντομώτερον. Οἱ εὐλαβεῖς ἐνορῶνται καὶ πάντες οἱ εὐσεβεῖς Τρικαλινοὶ μετὰ προθυμίας προσέφερον τὸ κατὰ δύναμιν, ὥστε ἐνωρὶς τὸ ὄνειρον νὰ γίνῃ πραγματικότης. Οὕτω τὴν 6ην Δεκεμβρίου 1959, ἐτελέσθη κάτω ἀπὸ τὸν

Ὁ ἱερὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου Τρικάλων

πανύψηλον τροῦλλον τοῦ ἡ πρώτη πανηγυρικὴ λειτουργία ὑπὸ τοῦ νῦν Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Διοσίου, ὅστις μετ' ἰδιαίτερου ἐνδιαφέροντος ἐπέβλεψε καὶ ἐπιβλέπει, πᾶσαν γινομένην ἐργασίαν καὶ ἐβοήθησε ποικιλοτρόπως. Τοῦ Σεβασμιωτάτου δωρεὰ εἶναι ὁ ἐπιβλητικὸς μαρμάρινος θρόνος ἀξίας 40.000, ἔργον τοῦ διακεκριμένου Τηνίου γλύπτου κ.

Ἰωάννου Φιλιππότου, καὶ ἡ μαρμαρίνη ἀγία Τράπεζα. Φιλοδοξία του εἶναι νὰ παραδώσῃ εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς ἕνα ὠραιότατον ναόν, ἐπιβλητικώτατον, ἀναμφιβόλως κόσμημα ὀλοκλήρου τῆς Θεσσαλίας. Διότι πράγματι, ὅταν ὀλοκληρωθῇ ὁ ἐξωτερικὸς καὶ ἐσωτερικὸς διάκοσμος του θὰ εἶναι εἰς ἐκ τῶν καλλιτέρων γαῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἦδη ἐπὶ τῆς ἀρχιερατείας του ἔχουν γίνεи πολλά. Τὸ ἐπιβλητικώτατον καὶ κομψότατον ἐκ μαρμάρου λευκοῦ καὶ πρασίνου τέμπλον, ἔργον τοῦ ἀνωτέρου Τηνίου καλλιτέχνου. Ἡ ἐπίστρωσις διὰ πολυχρώμου μαρμάρου τοῦ σολέα. Τὰ θαυμάσια κιγκλίδια μὲ τὰς παραστάσεις τῶν παγωνίων καὶ τῶν δικεφάλων ἀετῶν. Τὰ περίφημα ξυλόγλυπτα ἀναλόγια. Αἱ καλλιτεχνικαὶ εἰκόνες τοῦ τέμπλου καὶ ἡ ἐν τῷ τεταρτοσφαιρίῳ τοῦ Ναοῦ ἔνθρονος, συμπαρισταμένη ὑπὸ δύο ἀγγέλων, Πλατυτέρα τῶν Οὐρανῶν, κλασικῆς βυζαντινῆς τεχνοτροπίας, ἔργον τῶν ἀνεγνωρισμένων ἀγιογράφων Διονυσίου καὶ Ἰωάννου Καρούσου. Τὸ μαρμαρόγλυπτον προσκνητάριον τοῦ Ὁσίου Νικολάου καὶ τόσα ἄλλα.

Ὁ ἐκπονήσας τὸ σχέδιον μηχανικὸς, εἶναι ὁ διακεκριμένος ἀρχιτέκτων κ. Γεώργιος Στ. Νομικός. Ὁ δὲ ρυθμὸς τοῦ περικαλλοῦς νέου Ναοῦ εἶναι Βυζαντινός.

Βεβαίως ὑπολοίπονται πολλὰ εἰσέτι νὰ γίνουи. Καὶ ὅπως δὴ ποτε θὰ ἀποπερατωθῇ εἰς τὰς ἡμέρας μας, «ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη». Κατὰ τὴν φράσιν τοῦ ἐπισκεφθέντος τὰ Τρίκαλα Πατριάρχου τῶν Σέρβων κ. Γερμανοῦ, πρὸς τιμὴν τοῦ ὁποίου ἐψάλη ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ Ναῷ δοξολογία (τὴν 24ην Σεπτεμβρίου 1964, ὥρα 6 μ.μ.), «ὁ μεγαλοπρεπέστατος οὗτος Ναὸς εἶναι ἀπαύγασμα τῶν εὐλαβῶν ψυχῶν πάντων τῶν Τρικαλινῶν». (Πλεῖονα ἴδε: Πολυκάρπου Τύμπα, «ἱστορικὰ νέου ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Νικολάου Τρικάλων», παρὰ «Ἱστορικὰ Τρικάλων». Ἔκδοσις Ε.Μ.Ο.Τ. Τρίκαλα 1964).

2. ΧΡΟΝΙΚΟΝ «ΑΛΦΑ». Διονύσιος, μαχητὴς τὸν βίον καὶ ζηλωτὴς τῶν πατρικῶν παραδόσεων, ἀλλὰ καὶ λογιώτατος ἀνὴρ, θεοπρόβλητος Ἐπίσκοπος καὶ Μητροπολίτης τῆς κατὰ Θεσσαλίαν ἱστορικῆς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν, ὁ Χαραλάμπους ἐπωνυμούμενος, τῇ κζ' τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ἀπέστ' σωτηρίου ἔτους, ἡμέρᾳ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας, λειτουργῶν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου καὶ τὴν ἀναίμακτον θυσίαν προσάγων μετὰ πολλῶν πρεσβυτέρων καὶ διακόνων, πλήθους εὐσεβοτραφοῦς λαοῦ παραγενομένου, γένους παντὸς ἡλικίας τε καὶ τάξεως, καὶ τῶν φιλοθέων Ἀρχῶν, ὡς εἰκόσ, καὶ τῶν Ἐξουσιῶν τῆς τῶν Τρικκαίων εὐφῆμου

πόλεως ἐν τοῖς πρώτοις παρισταμένων, ἐτέλεσεν ἐν πάσῃ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ ἱεραῶν κατανύξει τὰ εὐφρόσυνα θυρανοΐξια εἴτ' οὖν ἐγκαίνια τοῦ ἐν Τρικάλαις πανσέπτου καὶ μεγαλοπρεπεστάτου Ναοῦ ἐπ' ὀνόματι τοῦ θαυματουργοῦ Ἀγίου Νικολάου Ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τιμωμένου, πάλαι τε μὲν περικαλλοῦς ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν τούτων ὑπὸ τῶν εἰσβολέων κατερειπωθέντος καὶ ἐκ βάθρων αὐθις ἀνεγερθέντως εὐλαβεῖ συνεισφορᾷ ἐνοριτῶν τε καὶ συνδημοτῶν πάντων χρήμασί τε καὶ σώμασι πρὸς τὴν σπουδὴν ὑπουργούντων οἰκόν τε οὖν εὐκτῆριον εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον Θεοῦ ὠκοδόμησαν καὶ ἠγάπησαν τῷ ὄντι, κατὰ τὸ γεγραμμένον, «ἠγάπησα, Κύριε, εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου».

3. ΧΡΟΝΙΚΟΝ «ΒΗΤΑ». Τὰ ἐγκαίνια ἢ θυρανοΐξια τοῦ ἐν Τρικάλαις τῆς Θεσσαλίας νεοδημηθέντος καὶ περικαλλοῦς Ναοῦ τοῦ θαυματουργοῦ ἁγίου Νικολάου Ἐπισκόπου Μυρέων, ἐτελέσθησαν ἐν πάσῃ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ ἱεραῶν κατανύξει τὴν 27ην τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου 1966, Κυριακῆν τῆς Ὁρθοδοξίας, ὑπὸ τοῦ Πανερωιωτάτου Μητροπολίτου Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Διονυσίου.

Ἀφ' ἐσπέρας τοῦ Σαββάτου, ὥρα 7 μ.μ., ἀφοῦ συνετελέσθησαν ὅλαι αἱ προετοιμασίαι, ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου ἢ τοποθέτησις ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς τῶν ἁγίων Λειψάνων, ἀνηκόντων εἰς τὸ ἅγιον Τρύφωνα καὶ τὴν παρθενομάρτυρα Παρασκευὴν, ἐπηκολούθησε δὲ ὁ Μέγας ἢ ἀσματικὸς Ἐσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Μητροπολίτου, ὅστις ἔληξε τὴν 8.30 μ.μ.

Ὁ «Ὁρθρος» τῆς Κυριακῆς ἤρχισε περὶ τὴν 6ην πρωϊνῆν. Τὴν 7ην τὸ ἱερατεῖον ἐξεληθὼν προῦπήντησεν ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς καμπάνας τὸν Σεβασμ. Μητροπολίτην. Ἡ τελετὴ τῶν ἐγκαίνιων ἤρχισε τὴν 8ην π.μ. ἀκριβῶς καὶ περιεφέρθησαν περίξ τοῦ Ναοῦ τρεῖς τὰ ἅγια Λείψανα, συνοδείᾳ ἀγέματος πεζικοῦ καὶ προπορευομένων μὲν τῶν ἐξαπτερυγῶν, τῶν ἱεροψαλτῶν καὶ τοῦ κλήρου, ἀκολουθούντων δὲ τῶν ἐπισήμων καὶ τοῦ πλήθους τῶν χριστιανῶν.

Διὰ τοῦ «ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν» εἰσῆλθεν ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἐγένετο ὁ καθαγιασμός τῆς ἁγίας Τραπεζῆς καὶ ἡ καθιέρωσις τοῦ θυσιαστηρίου εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἁγίου Νικολάου ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ. Ἀξιοσημείωτον ἐν προκειμένῳ τὸ ἐνδιαφέρον, ἢ τάξις καὶ ἡ εὐλάβεια τῶν χιλιάδων πιστῶν, οἱ ὅποιοι παρηκολού-

θησαν τὰ ἐγκαίνια ἀπὸ τὸν κυρίως Ναὸν καὶ τὸν γυναικωνίτην. Μετὰ τὴν εὐφρόσυνον τελετὴν τῶν ἐγκαίνιων, περὶ ὥραν 9,30 π.μ. ἐπηκολούθησεν ἡ πανηγυρική Ἀρχιερατικὴ θεία Λειτουργία, καθ' ἣν ὠμίλησεν ἐμπνευσμένως ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Διονύσιος. Ἡ θεία Λειτουργία ἐτελείωσεν εἰς τὰς 11.30' συλλειτουργούντων καὶ τῶν: Ἀρχιμανδριτῶν κ.κ. Πολυκάρπου Βαγενᾶ, πρωτοσυγγέλλου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, Παντελεήμονος Καθρεπτίδη, ἱεροκέρυκος, Σωφρονίου Γρεβάνη, ἱερομονάχου, πρωτοπρεσβυτέρων κ.κ. Ἀγγέλου Τόλια καὶ Πολυκάρπου Τύμπα (προϊσταμένου τοῦ Ναοῦ, πρεσβυτέρων, κ.κ. Ἀθανασίου Παπαγεωργίου οἰκονόμου, καὶ Ἀντωνίου Μελλησιδῆ (ἐφημερίου τοῦ Ναοῦ), διακονοῦντος δὲ Χαρίτωνος Μαχαιριώτη, τοῦ Κυπρίου.

Τὸν δεξιὸν χορὸν διηύθυνεν ὁ πρωτοψάλτης κ. Ἡλίας Τύμπας, τὸν δὲ ἀριστερὸν ὁ λαμπαδάριος κ. Ἀθανάσιος Παπαμιχαήλ. Τὴν τάξιν ἐπέβλεπον ἄνδρες τοῦ 2ου Ἀστυν. Τμήματος Τρικάλων καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἐπίτροποι κ.κ. Κων. Ἀρβανίτης, Ἀποστ. Κουφοχρήστος, Ἰω. Μπαχάλης καὶ Στ. Ραφτάκος.

Τὰ θυρανοίξια ταῦτα ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των οἱ κ.κ. Ἰω. Δρούγκας, Διευθυντῆς Νομαρχίας, ὁ Στρατηγὸς Διοικητῆς τῆς Υἱῆς Μεραρχίας Λεων. Παπακωνσταντίνου, ὁ Ἐπιτελάρχης αὐτῆς Γρηγ. Μούργελας, Ἀλεξ. Φλωρός, Εἰσαγγελεὺς, Ἀλ. Μεταξᾶς, ἀντεισαγγελεὺς, ὁ Διοικητῆς τῆς Διοικ. Χωροφυλακῆς Τρικάλων ἀντισυνταγματάρχης Παν. Παρασκευουλᾶκος, ὁ Ὑποδιοικ. αὐτῆς Ἀναστ. Κόκικος, Κων. Παπαστεργίου, πρέεδρος Δημ. Συμβουλίου, Παν. Μπέης, ἀναπληρωτῆς Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ Μ. Ε., Ἀναστ. Τακᾶς καὶ Ἀποστ. Στραγαλινός, Ἐπιθεωρηταὶ Στοιχ. Ἐκπαιδεύσεως καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐκπρόσωποι τῶν πολιτικῶν, δικαστικῶν καὶ στρατιωτικῶν Ἀρχῶν.

«Τοῦτον, λοιπόν, τὸν οἶκον ὁ Πατὴρ ὠκοδόμησε· τοῦτον τὸν οἶκον ὁ Υἱὸς ἐστερέωσε· τοῦτον τὸν οἶκον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἀνεκαίνισε, τὸ φωτίζον καὶ στηρίζον καὶ ἀγιάζον τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ ΓΡΗΓ. ΤΥΜΠΑΣ

Πρωτοπρεσβύτερος

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ, ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΑΠΟΡΙΕΣ

32. Πολλοὶ χριστιανοὶ καλοῦν τὸν ἱερέα τῆς ἐνορίας διὰ τὸ ἀλλάξῃ τοὺς δακτυλίους τῶν ἀρραβῶνων τῶν τέκνων των κλπ. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ποία ἡ στάσις του, πρέπει νὰ πάη ἢ ὄχι; (Ἐρώτησις αἰδεσ. Α. Βάρσου).

Ὁ ἀρραβὼν ἔχει σήμερα ἐντελῶς οἰκογενειακὸ καὶ ἀνεπίσημο χαρακτῆρα. Ἐκκλησιαστικῶς οἱ μελλόνυμφοι δὲν θεωροῦνται ὡς μνηστευμένοι παρά μόνο μετὰ τὴν τέλεσι τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἀραβῶνος, πού, ὅπως ὅλοι ξεύρομε, σήμερα τελεῖται συναπτὰ μετὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ στεφανώματος. Γιαυτὸ καὶ οἱ δακτύλιοι παραδίδονται στὸν ἱερέα πρὸ τῆς ἀκολουθίας καὶ ἀποτίθενται ἐπάνω στὸ Εὐαγγέλιο, παλαιότερα ἐπάνω στὴν ἀγία τράπεζα, γιὰ νὰμποῦν ὕστερα στὰ δάκτυλα τῶν μνηστευομένων ἀπὸ τὸν ἱερέα, σὰν ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Χριστὸ πού εἰκονίζεται μετὰ τὸ Εὐαγγέλιο, καὶ στὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος).

Ἡ παρουσία ἐπομένως τοῦ ἱερέως καὶ ἡ ἀλλαγὴ τῶν δακτυλίων ἀπ' αὐτὸν κατὰ τὴν οἰκογενειακὴ τελετὴ τῶν ἀραβῶνων δὲν μπορεῖ νὰ ἔχη χαρακτῆρα ἱερολογίας τῆς μνηστείας, ἀφοῦ δὲν τελεῖται ἡ σχετικὴ ἀκολουθία. Ἐξ ἄλλου αὐτὸ γιὰ πολλοὺς λόγους ρητῶς ἀπαγορεύεται καὶ τιμωρεῖται μάλιστα ὁ ἱερεὺς πού δὲν τὴν τελεῖ συναπτὰ μετὰ τὸ γάμο. Μπορεῖ ὅμως μετὰ μιὰ εὐχὴ ἢ εὐλογία ἢ ἓνα τροπάριο νὰ ἀλλάξῃ τοὺς δακτυλίους. Θὰ πρέπει μάλιστα ὁ ἱερεὺς ὄχι μόνο νὰ ἐθαρρήνη τὸ ἔθιμο αὐτό, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιδιώκη νὰ παρηρῆσεται στὶς οἰκογενειακὰς αὐτὰς τελετὰς, φέρνοντας κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὰ σπίτια τῶν ἐνοριτῶν του καὶ δίδοντας ἓνα ἱερὸ τόνο στὶς οἰκογενειακὰς του χαρὰς. Τοῦ δίδεται ἔτσι μιὰ θαυμάσια εὐκαιρία γνωριμίας μετὰ τοὺς πιστοὺς καὶ τοῦ ἀνοίγεται ἓνας ἀκόμη τρόπος ποιμαντικῆς δράσεως. Τὸ ἔργο τοῦ ἱερέως, δὲν εἶναι μόνο λειτουργικόν, ἀλλὰ καὶ ποιμαντικόν. Καὶ αὐτὸς ὁ ἀγιασμὸς τῶν πιστῶν διὰ τῶν μυστηρίων καὶ τῶν ἱερῶν τελετῶν εἶναι, ἀπὸ μιὰ ἔποψι, ἐκδήλωσις τῆς ποιμαντικῆς του ἐνεργείας.

33. Εἰς τὸ τέλος τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου πολλοὶ ἱερεῖς συνηθίζουν νὰ περνοῦν τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον εἰς τὸ μέσον τῶν νεονύμφων καὶ νὰ χωρίζουν τὰς χεῖρας των. Ἐπιβάλλεται τοῦτο; (Ἐρώτησις αἰδεσιμ. Α. Βάρσου).

Σε πολλούς τόπους επικρατεῖ αὐτὴ ἡ λειτουργικὴ συνήθεια νὰ λύνται διὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου μετὰ τὴν ἀπόλυσι τῆς ἀκολουθίας τοῦ γάμου τὰ κατὰ τὴν φράσι «ἄρμωσον τὸν δούλόν σου (τόνδε) καὶ τὴν δούλην σου (τὴνδε)» τῆς εὐχῆς «ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ πλάσας ἐκ χοῦς τὸν ἄνθρωπον... » συναφθέντα ὑπὸ τοῦ ἱερέως δεξιὰ χέρια ἢ οἱ συμπλεκέντες μικροὶ δάκτυλοι τῶν δεξιῶν χειρῶν τῶν νεονύμφων. Ὁ συμβολισμὸς εἶναι ὠραῖος καὶ φανερός. Ὁ Χριστός, ὁ ὁποῖος διὰ τοῦ ἱερέως ἤνωσε τὰ χέρια τῶν νεονύμφων τώρα πάλι ὁ ἴδιος τὰ χωρίζει, παραμένοντας ἕμως ὁ ἴδιος μεταξύ των καὶ συνδέοντας σὲ ἱερὸ καὶ ἀδιάσπαστο σύνδεσμο τοὺς δυὸ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ («συναφθέντες») ἀνθρώπους. Δύσκολο θὰ ἦταν νὰ βρεθῆ πῶς παραστατικὸς τρόπος γιὰ νὰ εἰκονισθῆ αὐτὸ πού με λόγια ἐκφράζει ἢ φράσι: «ἐν Χριστῷ ἕνωσις».

Ἀπὸ τὰ γνωστὰ τοῦλάχιστον χειρόγραφα δὲν μαρτυρεῖται αὐτὸς ὁ διὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου χωρισμὸς τῶν χειρῶν. Ἀντίθετα στὸ σημεῖο αὐτὸ μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ ἔχουν κἀτι τὸ ἐντελῶς διαφορετικόν. Ἔτσι ἓνα σημειώνει ὅτι μετὰ τὴν ἀπόλυσι «ἐπιδίδει ἀλλήλοις ὁ ἱερεὺς τὰς δεξιὰς αὐτῶν» καὶ ἓνα ἄλλο «πλέξας τὰς χεῖρας αὐτῶν τὰς δεξιὰς λέγει· Πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ». Ἐγένετο δηλαδὴ τότε ἡ ἐπίσημος τρόπος τινὰ παράσις τῆς νύμφης στὸν νυμφίον ἀπὸ τὸν ἱερέα προκειμένου ἢ πομπῇ νὰ ἀναχωρήσῃ γιὰ τὸν οἶκον τῶν νεονύμφων. Ὁ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου χωρισμὸς πρέπει μᾶλλον νὰ συνδεθῆ μετὰ τὴν λύσι τῶν στεφάνων, πρὸς τὴν ὁποία εἶναι καὶ παράλληλη. Θὰ γινόταν δὲ ἀσφαλῶς ἀρχικὰ στὸ σπῆτι μετὰ τὴν ἐνομπῆ μετάβασιν ἐκεῖ. Τότε πού «ἀνελαμβάνοντο» τὰ στεφάνια ἀπὸ τὰς κεφαλὰς τῶν νεονύμφων, ἐλύοντο κατὰ τὸν ὠραῖον αὐτὸν τρόπο τὰ κατὰ τὸ μυστήριον συνδεδεμένα χέρια των. Ὅπου επικρατεῖ τὸ ἔθιμον αὐτὸ καλὸ θὰ εἶναι νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ τηρῆται ἐν γνώσει τοῦ ὠραίου συμβολισμοῦ πού ἐγκρύπτει.

34. Πολλοὶ εἰς διάφορα γεγονότα, ὅπως ἀρραβῶνας, γάμους, κ. λ. π., ζητοῦν ἀπὸ τὸν ἱερέα τὴν ζώνην τῶν ἱερῶν ἀμφίων διὰ νὰ πάῃ καλὰ ἢ δουλειά τους, ὅπως λένε. Τί ἐπὶ τούτου πρέπει νὰ γνωρίζωμεν; (Ἐρώτησις αἰδεσ. Λ. Βάρσου).

Ὁ εὐσεβὴς χριστιανικὸς λαὸς πάντοτε θεωροῦσε τὰ ἱερά ἄμφια τοῦ ἱερέως φορεῖς θείας δυνάμεως καὶ τὰ ηὐλαβεῖτο πολὺ. Σώζονται διάφορες παλαιᾶς διηγήσεις καὶ συναξάρια, τὰ ὁποῖα περιγράφουν θεραπείες καὶ θαύματα ἀκόμη πού ἔγιναν σὲ πιστούς, πού με πίστη καὶ εὐλάβεια ἀσπάσθησαν ἢ ἄγγισαν ἱερατικὰ ἄμφια ἢ

ἄλλα ἱερά ὑφάσματα, πού εἶχαν χρησιμοποιηθῆ στή θεία λατρεία ἢ πού ἤλθαν σέ ἐπαφή σέ τάφους ἢ λείψανα ἁγίων. "Ὅτι δὲ αὐτὸ δὲν ἀντιβαίνει πρὸς τίς ἀρχές τῆς ἀληθινῆς καὶ πνευματικῆς μας θρησκείας φαίνεται ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν Καινὴ Διαθήκη. Ἄρκει νὰ θυμηθοῦμε τὸ παράδειγμα τῆς αἱμορροῦσης, πού ἐθεραπεύθη ἀπὸ τὸ ἀνιάτο πάθος της μόνο μὲ τὸ ἄγγισμα τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου τοῦ Χριστοῦ (Λουκᾶ 8, 44) καὶ τίς θεραπείες τῶν νοσοῦντων καὶ τίς ἐκδιώξεις τῶν δαιμονίων, πού ἐγίνοντο στὴν Ἔφεσο μὲ τὰ «σουδάρια» καὶ τὰ «σιμικίνθια» πού ἤρχοντο σ' ἐπαφή μὲ τὸ σῶμα τοῦ ἀποστόλου Παύλου (Πράξεων 19, 12). Τὸ ὅτι σήμερα ἔχουν ἐλαττωθῆ τὰ σημεῖα αὐτὰ ὀφείλεται στὴν μείωσι τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐλαβείας μας. Καὶ τότε οἱ ὄχλοι συνέθλιβαν τὸν Χριστό, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἀπήλαυσε τῆς θεραπείας πού ἔλαβε ἢ ταπεινὴ ἐκείνη ἀσθενὴς γυναῖκα. Ποῦ ξέρομε ὅμως ἂν σὲ κάποια ψυχὴ πού πλησιάζει μὲ φόβο Θεοῦ νὰ ἐγγίση τὰ ἱερατικά ἄμφια δὲν κρύβεται καὶ ἡ πίστις πού ἔκαμε τὴ θεία δύναμι νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸν Κύριο καὶ νὰ θεραπεύσῃ τὴν αἱμορροῦσα. Αὐτὰ ἔχοντας ὑπ' ὄψει του καὶ ὁ Συμεὼν ὁ Θεσσαλονίκης καὶ γνωρίζοντας τὴν «θείαν χάριν» πού ἔχουν τὰ ἱερά ἄμφια, λέγει ἀπαντῶντας σὲ μιὰ συναφῆ ἐρώτησι, ὅτι ἐκεῖνος πού «κατασπάζεται» τὰ ἱερά ἄμφια τοῦ ἱερέως κατὰ τὴ μεγάλη εἴσοδο «οὐδὲν τὸ ἀπᾶδον ποιεῖ, μᾶλλον δὲ πίστεως ἔργον ἐνεργεῖ καὶ σωθήσεται, ὡς καὶ οἱ τοῦ κρασπέδου τοῦ Ἰησοῦ ἀψάμενοι διεσώθησαν, ὅτι καὶ δι' ἐκεῖνον (τὸν Χριστόν) τοῦτον» (Ἀπάντησις εἰς τὴν ΚΘ' ἐρώτησιν τοῦ Πενταπόλεως Γαβριήλ. Βλέπε καὶ τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν ΙΖ' ἐρώτησιν τοῦ ἰδίου).

Κατ' ἀναλογίαν τώρα θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ εἰπῆ τὸ ἴδιο ἀπαντῶντας καὶ στὴν ἀνωτέρω ἐρώτησι τοῦ σεβαστοῦ ἱερέως. Τὰ ἄμφια τοῦ ἱερέως «χάριν ἔχουσι θείαν» καὶ εὐτυχῆς ὁ ἄνθρωπος, πού κινεῖται ἀπὸ τόση εὐλάβεια πρὸς αὐτὰ καὶ τόσο ζωντανὴ πίστι πρὸς τὸ Θεὸ ὥστε νὰ θέλῃ κατὰ τὸν τρόπο αὐτὸ νὰ καθαγιάσῃ τὰ διάφορα γεγονότα τῆς ζωῆς του καὶ νὰ εὐλογήσῃ τὰ ἔργα του «ἀρχόμενος ἀπὸ Κυρίου». Ἐπειδὴ ὅμως τίς περισσότερες φορές τέτοιες ἐκδηλώσεις εὐλαβείας γίνονται ἐντελῶς μηχανικὰ ἢ καί, ὡς τὸ εἶποῦμε, μὲ κάποια φανερὴ ἢ ὑπολανθάνουσα μαγικὴ διάθεσι, ἐπιβάλλεται στὸν ἱερέα καὶ γιὰ τὴν ἀληθινὴ ὠφέλεια τῶν ψυχῶν τῶν πιστῶν, νὰ τοὺς κάμῃ τὴν κατάλληλο κάθε φορὰ καθοδηγήσῃ, οὕτως ὥστε ἡ ἀπλοϊκὴ πίστις των νὰ ἀποκτήσῃ περιεχόμενον. Ὅσο σημειώσαμε ἀνωτέρω μπορούν νὰ χρησιμεύσουν σὰν πυρῆνας μιᾶς τέτοιου εἴδους κατηχήσεως.

Ἀπὸ τὸ Ἁγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας μας

Ἡ ΑΓΙΑ ΦΩΤΕΙΝΗ

Τὴν πέμπτη ἀπὸ τὸ Πάσχα Κυριακὴ, διαβάζεται στοὺς ναοὺς ἡ περικοπὴ ἐκείνη ἀπὸ τὸ κατὰ Ἰωάννην ἅγιο Εὐαγγέλιο, ποὺ περιέχει τὴν περίφημη στιχομυθία τοῦ Κυρίου μετὰ τὴ Σαμαρεΐτιδα.

Ἡ γυναῖκα αὐτὴ, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα, ἦταν πολὺ ἁμαρτωλὴ. Εἶχε ἀλλάξει στὴ σειρά ἕξι ἄνδρες! Ὡστόσο, ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἔπιασε μέσα στὴν καρδιά της. Ἡ Σαμαρεΐτις μετενόησε. Παράτησε τὸν ἄσωτο βίον, ποὺ ἔκανε ὡς τότε. Καὶ μεταβλήθηκε σὲ θερμὴ κήρυκα τοῦ Εὐαγγελίου.

Δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν Ἁγία Φωτεινὴ, τὴν πολιούχο τῆς Σμύρνης.

Μετὰ τὴν Πεντηκοστή, κατὰ τὴ συναξαριστικὴ παράδοσι, ἡ γυναῖκα αὐτὴ βαπτίσθηκε μετὰ τὰ δύο παιδιὰ της καὶ πῆρε τὸ ὄνομα, μετὰ τὸ ὅποιο ἀποθανάτισθηκε στίς χριστιανικὰς γενεάς. Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἄλλο μέλημά της δὲν εἶχε παρὰ νὰ περνᾷ ἀπὸ τόπο σὲ τόπο καὶ νὰ κηρύττει παντοῦ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Τὰ δύο τέκνα της λέγονταν Βίκτωρ καὶ Ἰωσῆς καὶ τὸ σχετικὸ συναξάρι ἀναφέρει ὅτι μαρτύρησαν κατὰ τὸν διωγμὸ τοῦ Νέρωνος, ὅπως καὶ ἡ μητέρα τους, ποὺ γιὰ τὴ δράσι της καὶ τὸ ἔνδοξο τέλος της οἱ ὑμνωδοὶ τῆς Ἐκκλησίας τὴν ἀποκαλοῦν ἰσαπόστολο καὶ μεγαλομάρτυρα.

Ἡ Ἁγία Φωτεινὴ τιμᾶται πολὺ ἀπὸ τὸ εὐσεβὲς Γένος μας καὶ ἡ μνήμη της, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ μεταπασχάλιο Κυριακὴ, γεράζεται ἐπίσης στίς 26 Φεβρουαρίου, στίς 20 Μαρτίου καὶ στίς 6 Μαΐου.

Στὴ Σμύρνη, ὑπῆρχε ἄλλοτε περικαλλῆς ναὸς της, ποὺ καταστράφηκε κατὰ τὴν ὑποχώρησι τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ τὸ 1922.

Τώρα, οἱ πρόσφυγες ἀδελφοὶ μας τιμοῦν τὴν Ἁγία πολιούχο τῆς ὡραίας ἰωνικῆς πόλεως στὸν ἐπίσης μεγαλοπρεπῆ ναὸ τῆς Νέας Σμύρνης, στὴν Ἀθήνα. Ἐκεῖ βρίσκεται καὶ τὸ ξυλόγλυπτο τέμπλο τοῦ παλίου ναοῦ, καθὼς καὶ ὁ ἐπίσκοπικὸς θρόνος.

Ἀπὸ τὸ σεπτὸ λείψανο τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς, βρίσκονται μέρη στίς ἐξῆς ἱερὰς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ὁρους: τὴ Μονὴ τοῦ Παντοκράτορος, τὴ Μονὴ τοῦ Ἐηροποτάμου, τὴ Μονὴ τοῦ Γρηγορίου καὶ τὴ Σκήτη τῶν Καυσοκαλυβίων.

Ἡ Ἁγία Φωτεινὴ, κατὰ τὴν παράδοσι, εἶχε καὶ πέντε ἀδελφές, τὴν Ἀνατολή, τὴ Φωτῶ, τὴ Φωτίδα, τὴν Παρασκευὴ καὶ τὴν Κυ-

ριακή, πού τὰ ὀνόματά τους, μαζί μ' ἐκεῖνα τῶν δυὸ γυιῶν της, λάμπουν γύρω ἀπὸ τὸ δικό της σάν μιὰ ἱερὴ πλειάς, στὸ σεβάσμιον στερέωμα τοῦ ὀρθοδόξου ἑορτολογίου.

Οἱ ἀδελφές της τὴ συνώδευσαν στὶς ἀποστολικές της περιουδεῖς, κοπίασαν μαζί της στὶς προσπάθειες, πού κατέβαλλε γιὰ νὰ σκορπίσῃ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ πρῶτα στὴν Παλαιστίνη, ὕστερα στὴν Καρθαγένη τῆς Ἀφρικῆς καὶ τέλος στὴ Ρώμη, συμμερίσθησαν δὲ καὶ τὸ μαρτύριό της.

Ὅταν, ὅμως, λέμε μαρτύριο, δὲν ἐννοοῦμε ἀπλῶς τὸν βίαιον θάνατό τους, ἀλλὰ μιὰ σειρά ἀπὸ ἀπόπειρες, πού ἡ ἀντίχριστη ἐξουσία ἔκανε γιὰ νὰ θέσῃ τέρμα στὴ ζωὴ τους, ἀλλὰ χωρὶς νὰ τὸ πετυχαίῃ, ἐπειδὴ σημειωνόταν κάθε φορὰ κι' ἀπὸ μιὰ θαυμαστὴ ἐπέμβασις τῆς θείας δυνάμεως, πού τὶς προστάτευε.

Ἔτσι—γιὰ νὰ περιορισθοῦμε σ' ἓνα παράδειγμα—ὁ Νέρων πρόσταξε νὰ δέσουν ἀνάσκελα τὰ μέλη τῆς ἁγίας αὐτῆς οἰκογένειας σὲ ἰσάριθμους σταυρούς καὶ νὰ τὰ ἀφήσουν ἐκεῖ πάνω τέσσερις ὀλόκληρες ἡμέρες.

Τὴν πέμπτη ἡμέρα, λοιπόν, ὅταν τοὺς ἔλυσαν καὶ τοὺς κατέβασαν ἀπὸ τοὺς σταυρούς, οἱ Ἅγιοι δὲν εἶχαν πάθει ἀπολύτως τίποτε.

Ἡ Ἁγία Φωτεινὴ, ἐκείνη τὴν ὥρα, θυμήθηκε τὴν ὑπόσχεσι, πού ὁ Κύριος ἄφησε μες ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο στοὺς ἀληθινὰ πιστοὺς ὁπαδοὺς του :

—Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ποιήσει καὶ μείζονα τούτων ποιήσει.

Δηλαδή, σὲ ὅσους μὲ πιστεῦουν δυνατὰ, θὰ συμβοῦν θαύματα μεγαλύτερα ἀκόμη κι' ἀπ' ὅσα ὑπάρχουν στὸν δικό μου βίον.

Τὸ τέλος ἦλθε ἀρκετὰ ἀργότερα, ὅταν ὁ Χριστὸς ἔκρινε πῶς ἦταν πλέον ὥρα νὰ χαρίσῃ στὴν Ἁγία Φωτεινὴ καὶ τοὺς δικούς της τὸ ἀμάραντο στεφάνι τῆς οὐράνιας δόξας.

Οἱ Ἅγιοι ἀποκεφαλίσθησαν, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Φωτίδα. Αὐτῆς, οἱ στρατιῶτες τοῦ Νέρωνος ἔδεσαν τὰ πόδια στοὺς κλάδους δυὸ δένδρων, πού τοὺς ἔκαμψαν ὡς τὸ χῶμα, κατόπιν δὲ τοὺς ἄφησαν νὰ ἐπιστρέψουν στὴ φυσικὴ τους θέσι κι' ἔτσι τὸ σῶμα τῆς μάρτυρος σχίσθηκε στὰ δυό.

ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΜΗΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΠΕΛΑΓΙΑΣ*

Ὁκτωβρίου η'.

Μνήμη τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Πελαγίας.

ΕΝ Τῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Μετὰ τὸν Προοιμιακόν, τὸ «Μακάριος ἀνὴρ». Εἰς δὲ τὸ «Κύριε ἐκέκραξα» ἰστώμεν στίχους στ', καὶ ψάλλομεν τὰ ἐξῆς Προσόμοια τῆς Ὁσίας.

Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσι.

Ε'γκρατεία τὸ σῶμά σου, Πελαγία νεκρώσασα, τὴν ψυχὴν ἐζώωσας καὶ ἐκόσμησας, καὶ οἰκητήριον Πνεύματος, σαυτὴν ἀπετέλεσας, καὶ συνήφθης μυστικῶς, τῷ νυμφίῳ καὶ Κτίστῃ σου· ὃν ἰκέτευε, ἐκ φθορᾶς καὶ κινδύνων λυτρωθῆναι, τοὺς ἐν πίστει ἐκτελοῦντας, τὴν ἀεισέβαστον μνήμην σου.

Τὸ ὄραῖον τοῦ σώματος, εἰς τὸ πρῶτον ἀξίωμα, Πελαγία ἐνδοξε μετεῤῥύθμισας· οὐχὶ χρωμάτων τοῖς ἀνθεσιν, ἀρετῶν δὲ κάλλεσι, κατεποίκιλας σαυτὴν, καὶ τοῦ Κτίστου γεγένησαι, καθ' ὁμοίωσιν, ἐκτενῶς δυσωποῦσα ὑπὲρ πάντων, τῶν ἐν πίστει ἐκτελούντων, τὴν ἀεισέβαστον μνήμην σου.

Τῶν δακρῶν ἀλάβαστρον, καθ' ἐκάστην προχέουσα, εὐωδίας ἐπλησας τὰ οὐράνια· διὸ ὡς μύρα πολύτιμα, Χριστῷ προσηνέχθησαν, εἰς ὁσμὴν τὴν μυστικὴν,

* Συντεθεῖσα καὶ συμπληρωθεῖσα ὑπὸ Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου, Ὑμνογράφου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἐκδίδεται ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

τῆς αὐτοῦ ἀγαπήσεως ἐκχεόμενα· διὰ τοῦτο δυσώπει ὑπὲρ πάντων, τῶν ἐν πίστει ἐκτελούντων, τὴν ἀεισέβαστον μνήμην σου.

Προσόμοια ἕτερα. ᾠχος ὁ αὐτός. "Ἐδωκας σημείωσιν.

Λόγου τοῦ τῆς χάριτος, τοῦ ἐκ χειλέων πηγάζοντος, Πελαγία ἀκούσασα, Νόννου τοῦ θεόφρονος, τὴν ψυχὴν ἠγάσθης, θεϊκαῖς ἀκτῖσι, καὶ καταλέλοιπας εὐθύς, τῆς ἀμαρτίας σκότος βαθύτατον, καὶ νύμφη ἐρημάτισας, περιφανῆς τοῦ Παντάνακτος, μετανοίας τοῖς σκάμμασι, τὴν ψυχὴν σου λαμπρύνασα.

Εῤωτι τοῦ Κτίστου σου, κατατρωθεῖσα κατέλιπες, κοσμικὴν ματαιότητα, καὶ σχῆμα ἀμείψασα, καὶ τὴν κλῆσιν Μῆτερ, οἰά περ εὐνοῦχος, πρὸς Παλαιστίνην εὐδρομεῖς, εἰς Ἐλαιῶν δὲ ὄρος τὸ ἅγιον, ὁσίως κατοικήσασα, ἀσκητικοῖς ἀγωνίσμασιν, ὑπὲρ φύσιν ἐδόξασας, Πελαγία τὸν Κύριον.

Α"παντες ἐξέστησαν, μετὰ τὸ ἅγιον τέλος σου, Πελαγία ὡς ἐγνώσαν, τὰ σὰ κατορθώματα· ὅτι ἐν ἀνδρῶν, σχήματι καθεῖλες, τοῦ πονηροῦ τὰς μηχανάς, ἐν γυναικείᾳ δὲ φύσει ἤνυσας, ἀγῶνας ὑπὲρ ἀνθρώπων, καὶ τὸ σὸν τίμιον λείψανον, θεοφρόνως ἐκήδευσας, τὸν Σωτῆρα δοξάζοντες.

Δόξα. ᾠχος δ'.

Ο"που ἐπλεόνασεν ἡ ἀμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, καθὼς ὁ Ἀπόστολος διδάσκει· ἐν προσευχαίᾳ γὰρ καὶ δάκρυσι Πελαγία, τῶν πταισμάτων τὸ πέλαγος ἐξήρανας, καὶ τὸ τέλος εὐπρόσδεκτον τῷ Κυρίῳ, διὰ μετανοίας προσήγαγες· καὶ νῦν τούτῳ πρεσβεύεις, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Οὐκ διὰ σέ Θεοπάτωρ Προφήτης Δαβίδ, μελωδικῶς περὶ σοῦ προανεφώνησε, τῷ μεγαλειᾷ σοι ποιήσαντι· Παρέστη ἡ Βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου· Σὲ γὰρ Μητέρα πρόξενον ζωῆς ἀνέδειξεν, ὁ ἀπάτωρ ἐκ σοῦ ἐνανθρωπήσαι εὐδοκήσας Θεός, ἵνα τὴν ἑαυτοῦ ἀναπλάσῃ εἰκόνα, φθαρεῖσαν τοῖς πάθεσι· καὶ τὸ πλανηθὲν ὀρειάλωτον εὐρών, πρόβατον τοῖς ὤμοις ἀναλαβὼν, τῷ Πατρὶ προσαγάγῃ, καὶ τῷ ἰδίῳ θελήματι, ταῖς οὐρανίαις συνάψῃ Δυνάμεσι, καὶ σῶσῃ Θεοτόκε τὸν κόσμον, Χριστός, ὁ ἔχων τὸ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

(Κεφ. γ' 1).

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀψήται αὐτῶν βάσανος. Ἐδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἢ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἢ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἢ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται. Ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέειρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν Ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ, συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὀσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

(Κεφ. ε' 15. στ' 1).

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστου. Διὰ τοῦτο λήφονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπειᾶς, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήψεται πανοπλίαν, τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὀπλοποιήσεται τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. Ἐνδύσεται θώρακα, δικαιοσύνην, καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον. Λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, ὁσιότητα, ὅξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὄργην εἰς ῥομφαίαν· συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονας. Πορεύσονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν, ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται· καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως. Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαῖλαψ ἐκλιμηθήσεται αὐτούς. Καὶ ἐρημώσεται πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν Βασιλεῖς καὶ σύνετε· μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς· ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις Ἐθνῶν. Ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

(Κεφ. δ' 7).

Δίκαιος, ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῶ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολιὰ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις· καὶ ἡλικία γήρωσ, βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἡγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν, με-

τετέθη. Ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλά, καὶ βρεμβασμός ἐπιθυμίας μεταλλάσει νοῦν ἄκακον. Τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς· ἀρεστή γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες, καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτήν. Ἰδιόμελα. Ἦχος α΄.

Εὐφράνθησαν Ἀγγέλων αἱ τάξεις, ἐν τῇ σῇ ἀλλοιωσει, Ὅσια Μῆτερ Πελαγία· τῇ γὰρ θείᾳ χάριτι, βουλευσαμένη ἐμφρόνως, τὸν παλαιὸν ἀπέθου ἄνθρωπον, σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις, τὴν ἐν Χριστῷ δὲ καινότητα, περιφανῶς ἐνεδύσω· καὶ τῆς δωρεᾶς τὸ μέγεθος, τῇ ἰσαγγέλῳ πολιτείᾳ, πολλῶ πλείον ἐλάμπρυνας, νεκρωθεῖσα τῷ κόσμῳ· ὅθεν τῆς αἰδίου ζωῆς τρυφῶσα, καὶ τοῦ Χριστοῦ τὸ κάλλος κατοπτέουσα, πρέσβευε δεόμεθα, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος β΄.

Αποθεμένη νοῖ θεολήπτω, τὰ ἐν κόσμῳ ἡδέα, καὶ τῷ φωτὶ Χριστοῦ σημειωθείσα, τὰς ἐν φθορᾷ ἀπολαύσεις ἐμίσησας, καὶ ἀφθαρσίας τὸ κάλλος ἐπόθησας· χερσὶ γὰρ Νόννου τοῦ θεοῦ, υἰοθετηθεῖσα Θεῶ, σκευὸς τίμιον τοῦ Πνεύματος, ἀντὶ σκευούς ὀργῆς, ἀναδέδειξαι Ὅσια· καὶ δεήσῃσι συντόνοις, καὶ νηστείαις καὶ δάκρυσιν, μετανοίας τύπον ἔλιπες, τοῖς ἐν γῆ Πελαγία· ἦς καὶ ἡμᾶς ἀξίωσον, ταῖς πρὸς Χριστὸν πρεσβείαις σου.

Ἦχος γ΄.

Τῷ τοῦ Σωτῆρος ἔρωτι, πτερωθεῖσα Ὅσια, ἐν τῇ ἄνωθεν κλήσει, τῶν γεηρῶν ἀπολαύσεων, ὁλοτρόπως τὸν νοῦν ἀπεμάκρυνας· καὶ ὡς διψῶσα ἔλαφος,

λαθοῦσα πάντα, τοῦ σοῦ νυμφίου τοῖς ἴχνεσιν, ἠκολούθεις σπεύδουσα· ὦ τοῦ θαύματος ! πῶς ἐν ἀνδρικῷ σχήματι, σεαυτὴν ἀπέκρυψας, καὶ τὰς κρυπτάς καὶ δολίους μηχανάς, τοῦ πονηροῦ κοσμοκράτορος ἐθριάμβευσας ; τῷ γὰρ ὄπλῳ τοῦ Σταυροῦ, περιφραχθεῖσα κραταιῶς, ἀσκητικῶς ἠγωνίσω ὡς ἄσαρκος. Ἄλλ' ὦ Πελαγία θεόφρον, μὴ διαλίπης πρεσβεύουσα, ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε.

Ἦχος δ'.

Α'γγελικὴν ζωὴν ὑπελθοῦσα, ἀνδρικὰ ἠγωνίσω παλαιίσματα, ἀρρένωθεῖσα τῷ φρονήματι, καὶ τοῖς τρόποις καὶ τῇ κλήσει Ὁσία· καὶ τῇ πρὸς τὸ κρεῖττον μεταθέσει, καὶ ἀρετῶν τῷ πλούτῳ, τὸν βυθὸν τῆς ἀνω χρηστότητος, καὶ τῆς θείας ἀγάπης τὸ κράτος, πᾶσι τοῖς πέρασιν ἐμφαίνεις, πρὸς ἐπανόρθωσιν ἡθῶν, καὶ κτῆσιν τῶν ἀρίστων, καὶ οἰκείωσιν θείαν· ἄγγελος γὰρ ὄφθης ἐν σώματι, σεαυτὴν ἀρνησαμένη, καὶ νύμφη Χριστοῦ περίδοξος, ἡ πρῶην θυγάτηρ τῆς ἀμαρτίας· καὶ νῦν ἐν τῷ νυμφῶνι τῆς ζωῆς, Ἀγγέλοις Πελαγία συνουσα, ἰκέτευε σῶζεσθαι, τοὺς σὲ μακαριζοντας.

Δόξα. Ὁ αὐτός.

Τὸ φῶς τοῦ Παρακλήτου, ἐν τῇ ψυχῇ σου ἀνατεῖλαν, ἐκ βαθυτάτου σκότους παθῶν τῆς ἀμαρτίας, θαυμαστῶς σε ἐπεσπάσατο, Πελαγία Ὁσία· πάντα γὰρ ἐξέστησας, τῇ παραδόξῳ ἀλλοιώσει σου, καὶ τῆς ψυχῆς τῇ στερρότητι, πρὸς ἐπιδόσεις θείας· ἐν τῇ ἀπεκδύσει γὰρ τῶν κάτω, οὐρανόφρων ὄφθης, καὶ ἀγγελικὴν ζωὴν, ἐν σώματι ἐζήσας· διὸ Χριστὸς ὁ νυμφίος σου, ὃν ἐκ ψυχῆς ἠγάπησας, λαμπρῶς σε ἐδόξασεν, εἰς αἰῶνας αἰώνων.

Ἐκ νῦν. Θεοτοκίον.

Ε'κ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου φύλαττε εὐλογημένη Θεοτόκε, ἵνα σὲ δοξάζωμεν, τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἰς τὸν Στίχον, Στιχηρὰ Προσόμοια.

ᾠχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου.

Ο "τε τῶν ἐνθέων διδαχῶν, Νόννου ἠκροάσω τοῦ
θείου, ψυχῆς θερμότητι, τότε καταλέλοιπας παθῶν
τὸν βόρβορον, καὶ ζωῆς καθαρότητα, καὶ ἀμεμπτον
βίον, ὄλης ἐκ καρδίας σου, Μῆτερ ἐπόθησας· ὅθεν ἀπα-
θείας τὰ ἄνθη, τῇ συντονωτάτῃ ἀσκήσει, τῷ Χριστῷ
Ὅσια ἐγεώργησας.

Στίχ. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον...

Ο "τε ἐν ἀνδρῷ τῇ μορφῇ, λάθρα ἀπεμάκρυνας Μῆτερ,
ἐκ τῆς πατρίδος σου, τότε παραγέγονας, ἀνὴρ ὡς
ἄγνωστος, εἰς Σιών καὶ ἐσκήνωσας, Ἐλαιῶν τῷ ὄρει,
ἐνθα ὑπερθαύμαστον, βίον ἐβίωσας· ὅθεν τῶν Ἀγγέλων
χορεῖαι, καὶ βροτῶν ἐξέστησαν δῆμοι, ὄντως Πελαγία
τοῖς ἀγῶσί σου.

Στίχ. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου...

Ο "τε ἐν τῷ τέλει σου σεμνή, εἶδον τὰ ἐν σοὶ πε-
πραγμένα, οἱ συνελθόντες σοι, τότε πάντες ἦνσαν
τὴν σὴν στερρότητα, καὶ τὸ τίμιον σῶμά σου, κηδεύ-
σαντες Μῆτερ, τὸν σὲ θαυμαστώσαντα, Χριστὸν ἐδό-
ξασαν· ᾧ νῦν παρεστῶσα Ὅσια, πρέσβευε αἰὶ Πε-
λαγία, δοῦναι ἡμῖν ἀφесιν καὶ ἔλεος.

Δόξα. ᾠχος πλ. δ'.

Μετὰ τὸ ἀρνήσασθαι σαρκὸς τὴν εὐπάθειαν, ἀνε-
δείχθης καθαρὸν δοχεῖον, τοῦ δι' εὐσπλαγχίαν
τοῖς ἀνθρώποις, συγκαταβάτος φιλανθρώπου Λόγου·
ὅθεν καὶ πρὸς ζωὴν τὴν ἀγήρω, οἰκεῖν σε ἤξιώσεν ὡς
ὑπεράγαθος. Τὰ οὐράνια πάντα συχαίρουσι, τὴν πρὶν
σε ἀσέμνως βιώσασαν, νῦν καθορῶντα Χριστοῦ ἄσπιλον

κειμήλιον, τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἀπὸ τῆς γῆς σε μεταθέντος, καὶ πάντας πιστοὺς φρουροῦντος τῇ μνήμῃ σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Δέσποινα πρόσδεξαι τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Νῦν ἀπολύεις, τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ε'ξ ἀκανθῶν καθάπερ ῥόδον εὐῶδες, τῇ Ἐκκλησίᾳ Πελαγία ἐδείχθης, ταῖς ἐναρέτοις πράξεσιν εὐφραίνουσα ἡμᾶς· ἔθεν καὶ προσήγαγες, ὡς ὁσμὴν εὐωδίας, τῷ σέ θαυμαστώσαντι, τὸν σὸν βίον Ὅσια· ὃν ἐκδυσώπει σφῶζεσθαι ἡμᾶς, παθῶν παντοίων, ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Θεοτοκίον.

Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον, καὶ Ἀγγέλοις ἄγνωστον μυστήριον, διὰ σοῦ Θεοτόκε τοῖς ἐπὶ γῆς πεφανερώται· Θεὸς ἐν ἀσυγχύτῳ ἐνώσει σαρκούμενος, καὶ Σταυρὸν ἐκουσίως, ὑπὲρ ἡμῶν καταδεξάμενος· δι' οὗ ἀναστήσας τὸν Πρωτόπλαστον, ἔσωσεν ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΟΝ

Μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ε'κ σκότους τῶν παθῶν, ὡς ἀστήρ ἑωσφόρος, ἀνέτειλας σεμνή, ἐπιλάμψει τῇ θείᾳ, καὶ πᾶσι τὴν λαμπρότητα, μετανοίας ὑπέδειξας, δι' ἧς λάμπρυνον,

τὴν σκοτισθεῖσαν ψυχὴν μου, ταῖς πρεσβείαις σου, ταῖς πρὸς Χριστὸν Πελαγία, Ὅσια θεόληπτε.

Θεοτοκίον.

Σαρκὶ τῇ καθ' ἡμᾶς, ἐνωθεὶς ὑπὲρ λόγον, ὁ Λόγος τοῦ Πατρὸς, καὶ Δεσπότης τῶν ὅλων, ἀχράντων ἐξ αἱμάτων σου, καὶ τῷ κόσμῳ ἐπέφανε, σφῶζων ἅπαντας, ἐκ τῆς ἀρχαίας κατάρας, ἀπειρόγαμε, εὐλογημένη Παρθένε, τοὺς σὲ μεγαλύνοντας.

Μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν, Κάθισμα.

ᾠχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Ε'γκρατείας τοῖς πόνοις ἐγκαρτερήσασα, τῆς σαρκὸς τὰ σκιρτήματα ἀπενέκρωσας, καὶ δοχεῖον καθαρὸν ὠφθης τοῦ Πνεύματος· ὅθεν πρὸς ἄληκτον ζωὴν, μετετέθης ἐν χαρᾷ, συνοῦσα τῷ σῶ νυμφίῳ, ὃν ἐκδυσώπει σωθῆναι, ὦ Πελαγία τοὺς τιμῶντάς σε.

Θεοτοκίον.

Τὸν Δεσπότην τῶν ὅλων κυοφορήσασα, τὴν τοῦ Ἀδάμ ἀμαρτίας Ἄγνη ἀνέτρεψας, καὶ ἐπήγασας ἡμῖν ζωὴν αἰώνιον, διὰ τοῦ τόκου σου σεμνή· ὅθεν αἰνοῦμεν εὐλαβῶς, τὰ ξένα σου μεγαλεῖα, Θεογεννητορ Μαρία, σκέπη τοῦ κόσμου καὶ προσφύγιον.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα.

ᾠχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Μετανοίας πρότυπον κόσμῳ ἐδείχθη, Πελαγία πάνσεμνε, ἡ σῆ ἅγια βιοτή· ἧς καὶ ἡμᾶς καταξιώσον, τοὺς ἐκτελοῦντας τὴν πάνσεπτον μνήμην σου.

Θεοτοκίον.

Μετανοίας δάκρυσι πλῦνον Παρθένε, τὴν πολλοῖς ἐν πάθεισι, βερυπωμένην μου ψυχὴν, καὶ τῷ φωτὶ τῆς σῆς χάριτος, τὴν σκοτισθεῖσαν καρδίαν μου φώτισον.

Τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου καὶ τὸ Προκείμενον.

Ἐπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι.

Στίχ. Καὶ ἔστησαν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου...

Εὐαγγέλιον τὸ τῆς Χαναναίας.

Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τῆς σῆς Ὁσίας...

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β'.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου...

Τὴν ἐμπαθῆ ἀπορρίψασα στολὴν, σωτηρίου ἡμφιάσῳ ἱμάτιον, καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης, ἀσκητικαῖς σου πράξεις, Πελαγία Ὁσία· καὶ τὴν φθορὰν ἀπεκδυσαμένη, πρὸς ἀφθαρσίας μετετέθης νυμφῶνα, καὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, τὴν ἔλλαμψιν δέχῃ. Αὐτῆς καὶ ἡμᾶς ἀξίωσον, ταῖς πρὸς Θεὸν πρεσβείαις σου, ὡς πρὸς αὐτὸν παρῥησίαν ἔχουσα.

Εἶτα οἱ Κανόνες τῆς Θεοτόκου καὶ τῆς Ἀγίας οὔτος, οὗ ἢ Ἀκροστιχίς·

Πόθῳ γεραίρω τὴν σοφὴν Πελαγίαν.

Ἐν δὲ τοῖς Θεοτοκίοις. Γεωργίου.

ᾠδὴ α'. Ἦχος δ'. Θαλάσσης, τὸ ἐρυθραῖον.

Προθεῖσα, ὡς πανδαισίαν σήμερον, τὴν θείαν μνήμην αὐτῆς, τῇ οἰκουμένη πάσῃ μυστικῶς, Πελαγία προτρέπεται, κατατροφῆσαι ἅπαντας, τῶν ἐδεσμάτων τῶν ἀγώνων αὐτῆς.

Ο πόθος, ὁ ὑπὲρ πᾶσαν ἔφεσιν, ἐν τῇ ψυχῇ σου σεμνή, καταφικηκῶς ἐπύρσευσε τὸν νοῦν, καὶ τὴν φλόγα τοῦ πνεύματος, ἀνάψας σὲ ἐφώτισε, καὶ τῶν παθῶν τὴν ὕλην ἐφλεξεν.

Θ αλάσσης, τῆς ἀμαρτίας κλύδωνα, ὑπεκφυγοῦσα σεμνή, τῷ γαληνῷ λιμένι τοῦ Χριστοῦ, Πελαγία προσώρμισαι· διὸ τῇ μετανοίᾳ σου, ἐπεκληρώσω τὸν Παράδεισον.

Θεοτοκίον.

Γ αλήνη, τῶν ἐν τῷ βίῳ Ἄχραντε, χειμαζομένων βροτῶν, καὶ ἀσφαλῆς καὶ ἀγκυρα στερεῖά, καὶ λιμὴν καὶ κυβέρνησις, αὐτῇ ὑπάρχεις πάντοτε, χειραγωγοῦσα καὶ διέπουσα.

Καταβασία. Ἐνοίξω τὸ στόμα μου...

Ἐὐδοῖ γ'. Εὐφραίνεται ἐπὶ σοί.

Α νέπτῃς εἰς οὐρανοὺς, ἡ τοῦ Χριστοῦ περιστερὰ πτέρυξι, τῆς ἐγκρατείας σαυτῆν, πόνοις τε πολλοῖς ἀνυψώσασα.

Ι λῦος τῆς τῶν παθῶν, σὺ τὸ δυσῶδες τῷ Χριστοῦ ὕδατι, ἀποσμηχθεῖσα σεμνή, μύρον Πελαγία ἐδείχθης αὐτῷ.

Ρ ὁμοφαία τῷ πονηρῷ, θανατηφόρος ἀληθῶς γέγονεν, ἡ πρὸς Θεὸν σου σεμνή, ἔμπυρος ἀγάπη καὶ ἔφεσις.

Θεοτοκίον.

Ω ἄδρος ἐωθινή, ἡ εὐφροσύνη σου ἀγνή στάζουσα, τὴν τῶν παθῶν κάμινον, τῶν σὲ ἀνυμνούντων σβεννύει ἀεί.

Καταβασία. Τοὺς σοὺς ὑμολόγους...

Κάθισμα.

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Μετανοίας τῇ δρόσῳ τὴν τῶν παθῶν, ἀποσβέσασα φλόγα τὴν σεαυτῆς, ζωὴν ἀνατέθεικας, τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρί σου· διὰ τοῦτο κόσμον, φυγοῦσα ἐμόνασας, ἐν ἐρήμῳ βίον, Ἀγγέλων ζηλώσασα· ὅθεν σοῦ τὸ τέλος, μετὰ δόξης μεγάλης, θεόθεν τιμώμενον, ἐπεγνώσθη τοῖς πέρασι, Πελαγία πανένδοξε, Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν παισμάτων ἄφεισιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Δόξα ... Καὶ νῦν ... Θεοτοκίον.

Πειρασμοῖς πολυπλόκοις περιπεσών, ἐξ ἐχθρῶν ἀοράτων καὶ ὄρατῶν, τῷ σάλῳ συνέχομαι, τῶν ἀμέτρων παισμάτων μου· καὶ ὡς θερμὴν ἀντίληψιν, καὶ σκέπην μου ἔχων σε, τῷ λιμένι προστρέχω, τῆς σῆς ἀγαθότητος· ὅθεν Παναγία, τὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα, ἀπαύστως ἰκέτευε, ὑπὲρ πάντων τῶν δούλων σου, τῶν ἀπαύστως ὑμνούντων σε, Θεοτόκε πανάχραντε, πρεσβεύουσα αὐτῷ ἐκτενῶς, τῶν παισμάτων ἄφεισιν δωρήσασθαι, τοῖς προσκυνοῦσιν ἐν πίστει, τὸν πανάγιον τόκον σου.

Ἦ Σταυροθεοτοκίον.

Καθελκόμενον Λόγε ἐν τῷ Σταυρῷ, ὑπ' ἀνδρῶν παρανόμων γνώμη σκαιᾶ, ὀρῶσα ἢ Μήτηρ σου, τὴν ψυχὴν ἐτιτρώσκετο· καὶ κοπτομένη σπλάγχχνα, ἐθρήνει κραυγάζουσα· καὶ συνοχῇ καρδίας, ἐβόα στενάζουσα· Οἴμοι τῇ τεκούσῃ, σὲ Υἱὲ καὶ Θεέ μου! πῶς θέλων ὑπέμεινας, τοῦ προσώπου ραπίσματα, καὶ ἐμπτύσματα βέβηλα, ἄδικόν τε θάνατον νῦν, ἐπὶ ξύλου ἥλιος προσπηγνύμενος; Ὄντως ταῦτα πάσχεις, τοῦ σῶσαι τὸν ἄνθρωπον.

ᾠδὴ δ'. Ἐπαρθέντα σε ἰδοῦσα.

Ω'ς θυμίαμα ὑπέριμον Πελαγία, τῆς ἐγκρατείας ἀνθραξιν ὀλοκαυτωθεῖσα, εὐωδία γέγονας, Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, εἰς ὁσμὴν δραμοῦσα, τοῦ μύρου αὐτοῦ.

Τὴν τοῦ σώματος εὐπρέπειαν Πελαγία, τῆς ἀμαρτίας ὕλην πρώην γενομένην, ὅλην μετεβύθμισας, εἰς κάλλος ἀνόθευτον, οὗ ὁ σὸς νυμφίος, ἠράσθη Χριστός.

Η' τοῦ Πνεύματος ἐνσπείρασα Πελαγία, ἐν τῇ ψυχῇ σου χάρις σπινθῆρα τοῦ Λόγου, τὴν φλόγα μετέωρον, ἀνῆψε τῆς πίστεως, καὶ τὴν ἀμαρτίαν ἐχώρευσε.

Θεοτοκίον.

Ρ'άβδος ἔφυς Θεοτόκε, ἐξ ἧς τὸ ἄνθος τὸ νοητὸν ἐβλάστησε, θείας εὐωδίας, πληρῶσαν τὰ σύμπαντα, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, μῦρον ὦν ἀκένωτον τίμιον.

Καταβασία. Τὴν ἀνεξιχνίαστον ...

ᾠδὴ ε'. Σὺ Κύριέ μου φῶς.

Νάμασι μυστικοῖς, πιανθεῖσα τοῦ Πνεύματος, ἐξήγηθης ἐν τῇ πίστει, ἀρετῶν εὐφορίαις, καὶ πόνοις τῆς ἀσκήσεως.

Σὺ Κύριε τὸ φῶς, τῶν ἐν σκότει κειμένων βροτῶν· σὺ ἔλαμψας ἐν καρδίᾳ, τῆς Ὁσίας τὴν αἴγλην, τῆς θείας ἐπιγνώσεως.

Οἱ πόνοι σου σεμνή, Πελαγία ἐν δάκρυσι, σπειρόμενοι εὐφροσύνης, καὶ χαρᾶς ἀφθονίαν, ἐν οὐρανοῖς συνήθροισαν.

Θεοτοκίον.

Γνωστή σου ἀληθῶς, ἡ χάρις ἀναδέδεικται, Πανά-
χραντε παραδόξως, ἐνεργοῦσα δυνάμεις, καὶ τέ-
ρατα ἐν πάσῃ τῇ γῆ.

Καταβασία. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα ...

Ῥδὴ στ'. Θύσω σοι, μετὰ φωνῆς.

Φανείσης, τῆς ἀνεσπέρου αἴγλης Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ,
ἐν τῇ ψυχῇ Πελαγίας, ὁ τοῦ σκότους ἄρχων ἀπε-
σοβήθη, καὶ ᾤκίσθη, ἡ τοῦ Πνεύματος χάρις καὶ πίστις
αὐτοῦ.

Η΄ πάλαι, παγιδευθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὄφρεως, παγίς αὐτῷ
ἀνεδείχθη, τὴν αὐτοῦ συνέχουσα δυναστείαν, καὶ
πατοῦσα, τὴν αὐτοῦ πανουργίαν δυνάμει Θεοῦ.

Νυμφίον, τὸν Χριστὸν καὶ Θεὸν ἀγαπήσασα, ταῖς
ἀρεταῖς κοσμηθεῖσα, καὶ πεποικιλμένη πόνοις ἐν-
θίοις, τοῦ νυμφῶνος, τοῦ αὐτοῦ Πελαγία ἠξίωσαι.

Θεοτοκίον.

Ι΄δεῖν σου, Θεοτόκε τὴν δόξαν τὴν ἄφραστον, πάλαι
ὠδίνησαν θείως, οἱ Προφῆται πάντες · ἀλλ' ἐπ'
ἐσχάτων, ἡμῖν ὤφθη, τοῖς ποθοῦσί σε Κόρη πανάμωμε.

Καταβασία. Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον...

Κοντάκιον.

Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Τὸ σῶμα τὸ σόν, νηστείαις κατατήξασα, ἀγρύπνοις
εὐχαῖς, τὸν Κτίστην καθικέτευες, τοῦ λαβεῖν σῶν
πράξεων, τὴν τελείαν Μῆτηρ συγχώρησιν· ἦν καὶ ἔλαβες
ἀληθῶς, ὁδὸν μετανοίας ὑποδείξασα.

Ὁ Οἶκος.

Ο "σοι ἐν βίῳ ἁμαρτίαις ἐμολύνθητε, ὡς ὁ τάλας ἐγώ, ζηλώσωμεν τὴν μετάνοιαν, τὸν ὄδυρμόν τε μετὰ δακρῦων τῆς ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Πελαγίας, ἵνα ταχὺ ἐκ Θεοῦ τὴν συγχώρησιν λάβωμεν, καθάπερ ἡ μακαρία, ἔτι ζῶσα, τὸν ρύπον ἀπέπλυνε τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἔλαβεν ἐκ Θεοῦ τὴν τελείαν συγχώρησιν, ὁδὸν μετάνοιας ὑποδείξασα.

Σ υ ν α ξ ἄ ρ ι ο ν .

Τῇ Η' τοῦ αὐτοῦ μηνός, Μνήμη τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Πελαγίας.

Στίχοι.

Αἴσχους πλυθεῖσα, καὶ λιποῦσα τὸν σάλον,
Πρὸς ὄρμον ἤκεις οὐρανοῦ Πελαγία.

Ὁγδοάτῃ ὑπάλυξε βίου πέλαγος Πελαγία.

Α ὕτη ἡ Ἁγία ὑπῆρχεν ἐπὶ Νουμεριανοῦ Βασιλέως, ἐκ πόλεως Ἀντιοχείας, ταῖς ὀρχήστραις καὶ ταῖς θεατροκοπίαις σχολάζουσα· καὶ παλλακευομένη τῇ πόλει, καὶ συνάγουσα ἐκ τῆς πονηρᾶς ταύτης ἐργασίας πλοῦτον ἄπειρον. Αὕτη, κατηχηθεῖσα παρὰ τινος Νόννου ἐπισκόπου, ἀγίου ἀνδρός, καὶ θερμῶς μετανοήσασα, καὶ βαπτισθεῖσα, ἀποβάλλεται πάντα ὡς σκύβαλα· καὶ περιβαλομένη τρίχινα, καὶ εἰς ἄνδρα μετασχηματισθεῖσα, καὶ λαθοῦσα, κατέλαβε τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν· καὶ ἐγκλείσασα ἑαυτὴν ἐν κελλίῳ, τὸ λειπόμενον τῆς ζωῆς θεαρέστως ζήσασα, ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο.

Ταῖς αὐτῆς ἀγίαις πρεσβείαις, ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὁδὴ ζ'. Ἐν τῇ καμίνῳ.

Π ἔλαγος θείων, κατορθωμάτων ὠφθης ὡς ἀληθῶς, διὸ ἔχθροῦ βυθίσασα ἐν αὐτῷ, τὴν ἰσχύν· διὸ ἀνέμελπες· Εὐλογημένος εἶ, ἐν τῷ ναῶ τῆς δόξης σου Κύριε.

Ε'ν τῇ καμίνῳ, τῆς ἐγκρατείας σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, θείως ὡς χρυσὸν ἐχώνευσας καθαρὸν, καὶ τὸ πρῶτον κάλλος ἔδειξας, ὄβρυζωθὲν σεμνή, Πελαγία τῇ ἄκρα ἀσκήσει σου.

Λουτρῷ τῷ θείῳ, ἐκδυσαμένη ὅλον σὺ ἀληθῶς, ὃν περ παλαιὸν ἐνδέδυσσο τῶν παθῶν, καὶ φθειρόμενόν σου ἄνθρωπον, τὸν νέον ἐνδοξε ἡμφιάσω, Χριστῷ συμμορφούμενον.

Θεοτοκίον.

Ο' ἐν τῷ θρόνῳ, τῷ Πατρικῷ ὀχοῦμενος Λόγος Θεοῦ, ξένως ἐπὶ σοὶ ἐσκήνωσε καὶ φρικτῶς, Θεοτόκε καὶ ἀνήγαγεν, ἡμῶν τὸ φύραμα, ἑαυτῷ συνυψώσας ὡς εὐσπλαγχνος.

Καταβασία. Οὐκ ἐλάτρευσαν...

ᾠδὴ γ'. Χεῖρας ἐκπετάσας Δανιήλ.

Λάμπουσιν ἀκτῖνες φαιναί, τῶν θαυμασίων σου, καθάπερ ἥλιος, καὶ τὴν τοῦ βίου σου ἄπασαν, ὑπεμφαίνουσι λαμπρότητα· καὶ τὴν ἀστράψασαν ἐν σοί, τῆς θείας πίστεως ἐκβοῶσι, πάσῃ τῇ κτίσει, αὐγὴν Πελαγία σεμνή.

Α"λυτον δεσμόν τὸν εἰς Χριστόν, πιστῶς συνδήσασα, προσεκολλήθης αὐτῷ, καὶ ἀδιάσπαστος ἔμεινας, τῇ ἐνώσει τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ᾧ καὶ ἡρμόσθης νοητῶς, τὰς προσβολὰς τοῦ ἐχθροῦ, Πελαγία, ἐκ τῆς καρδίας σου ἐκδιώξασα.

Γνώσιν δεξαμένη ἀληθῆ, ἐν τῇ καρδίᾳ σου, διὰ τοῦ Πνεύματος, σαφῶς κατέλιπες ἄπασαν, τὴν τοῦ βίου ματαιότητα· διὸ κατέπληξας βροτούς, ἐν τῇ ἀθρόᾳ σεμνή, μεταθέσει, καὶ οὐρανοὺς εὐφροσύνης ἐπλήρωσας.

Θεοτοκίον.

Υ 'μνοῦσι πανάχραντε Ἀγνή, τὰ μεγαλεῖά σου, αἰ νοεραὶ στρατιαί, ἀνακηρύττουσιν ἅπαντες, Πατριάρχαι καὶ Προφῆται τρανώς, σὺν Ἀποστόλοις ἱεροῖς, καὶ τῶν Μαρτύρων χοροί, καὶ Ὁσίων ἅπαν τὸ πλῆθος· μεθ' ὧν προσκυνοῦμέν σε.

Καταβασία. Παῖδας εὐαγεῖς...

Ῥδὴ θ'. Λίθος ἀχειρότμητος ὄρους.

Ι 'δεῖν ἐπεθύμησας ὄντως, τοῦ ἔραστοῦ Χριστοῦ τὸ κάλλος, δι' ὃν ἐσταυρώθης τῷ κόσμῳ, καὶ τὸ ὠραῖον ἄνθος τοῦ σώματος, Ὁσία κατεμάραντας, καὶ τὴν τοῦ βίου ἐβδελύξω στοργήν.

Α "παν τὸ τοῦ σώματος ἄχθος, ἀποθεμένη Πελαγία, διὰ ἐγκρατείας καὶ πόνων, πρὸς οὐρανίους σκηναὺς ἀνέδραμες· ἐν αἷς τοῦ ποθουμένου σοι, ἐπαπολαύεις κάλλους ἔνδοξε.

Ν ὦν τοὺς σὲ τιμῶντας ἐκ πόθου, πάντας Ὁσία ἐποπτεύεις, καὶ τοὺς τὴν ἐτήσιον ταύτην, ἐπιτελοῦντάς σου Μνήμην πρέσβευε, τῷ Ποιητῇ καὶ Κτίστη σου, ἵνα μετὰσχωμεν τῆς δόξης αὐτοῦ.

Θεοτοκίον.

Υ 'μνῶ σου τὸν τόκον Παρθένε, καὶ μεγαλύνω σου τὴν χάριν· σὺ γὰρ φωτισμὸς τῆς ψυχῆς μου, ὑπάρχεις ὄντως καὶ ἡ παράκλησις, ἡ ταχεινὴ βοήθεια, καὶ σωτηρία καὶ ἀντίληψις.

Καταβασία. "Απας γηγενῆς...

Ἐξαποστειλάριον. Τοῖς Μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Υ 'πογραμμὸς ὁ βίος σου, μοναζόντων ἐδείχθη, καὶ ἀκριβῆς ἀνόρθωσις, τῶν δεινῶς πεπτωκότων, αἰδίμε Πελαγία· τῶν παθῶν γὰρ τὴν νύκτα, φυγοῦσα

προσεπέλασας, τῷ Ἡλίῳ τῆς δόξης Χριστῷ σεμνή, ἀσκητῶν ἐκλάμψασα ὀμηγύρει· μεθ' ὧν σου τὴν ὑπερ-
λαμπρον, ἑορτάζομεν μνήμην.

Θεοτοκίον.

Χαρμονικῶς τὸ χαῖρέ σοι, τοῦ σεπτοῦ Ἀρχαγγέλου, οἱ λυτρωθέντες Πάναγνε, τῆς ἀρχαίας κατάρας, διὰ τοῦ θείου σου τόκου, εὐχαρίστως βοῶμεν· χαῖρε Ἀδάμ ἢ λύτρωσις· χαῖρε Εὐας ἢ λύσις χαῖρε δι' ἧς, ἅπαν ἡμῶν βρότειον ἐθεώθη· χαῖρε δι' ἧς ἐτύχομεν, οὐρανῶν βασιλείας.

Εἰς τοὺς Αἵνους.

Ἰστῶμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν τὰ ἐξῆς Προσόμοια.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Τῶν οὐρανίων ῥημάτων ταῖς ἐπιλάμψεσι, καταυγα-
σθεῖσα Μῆτερ, διὰ Νόννου τοῦ θείου, τὴν νύκτα τῆς ἀπάτης τὴν ζοφεράν, παραυτίκα κατέλιπες, καὶ μετα-
νοίας τοῖς ἔργοις τοῖς φωτεινοῖς, τὴν ψυχὴν σου κατε-
λάμπρυνας.

Τὴν σὴν στολὴν καὶ τὴν κλῆσιν Μῆτερ ἀμείψασα,
ὥσπερ ἀνὴρ ἐπέστης, Ἐλαιῶν ἐν τῷ ὄρει, καὶ ἄγγελος ὠράθης μετὰ σαρκός, ἀρετῶν ἀγωνίσμασιν· ὅθεν τῆς δόξης τῆς θείας ἐν οὐρανοῖς, Πελαγία κατηξίωσαι.

Τοὺς σοὺς ἀγῶνας Ὅσια πάντες ἐθαύμασαν, ἡνίκα μετὰ τέλος, τῆς ἀγίας ζωῆς σου, ἐγνώσθησαν τὰ ἄθλα τὰ θαυμαστά, Πελαγία πανένδοξε· ὅτι καθεῖλες τὸν ὄφιν τὸν σκολιόν, ἀνδρικοῖς Μῆτερ παλαιίσμασι.

Τῆς οὐρανίου παστᾶδος τὴν ὠραιότητα, ὡς κληρο-
νόμος ταύτης, καθορῶσα Ὅσια, καὶ δόξης πλη-
ρουμένη καὶ χαρμονῆς, Πελαγία τῆς κρείττονος, μὴ διαλίπης πρεσβεύουσα πρὸς Χριστόν, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα. ᾠχος πλ. α'.

Ο 'σία Μήτηρ, τοῦ θείου λόγου τὸν σπόρον, ἐν τῇ ψυχῇ δεξαμένη, εἰς ἑκατὸν ἐκαρποφόρησας, τῆς ζωῆς τὸν ἄσταχυν· τῷ γὰρ ἀρότρῳ τῆς ἀσκήσεως, καὶ τῶν δακρῶν τοῖς ρείθροις, τὸ ἐν σοὶ καταβληθὲν νοερῶς, πρακτικῶς ἐγεώργησας, ἐν Χριστῷ τῷ νυμφίῳ σου· καὶ τὸν δρόμον ὁσίως τελέσασα, ἐν χαρᾷ ἐσκήνωσας, ἐν τῷ φωτὶ τῆς ἄνω δόξης. Ἄλλ' ὦ Πελαγία θεόφρον, ἀδιαλείπτως ἰκέτευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μακαρίζομέν σε Θεοτόκε Παρθένε, καὶ δοξάζομέν σε, οἱ πιστοὶ κατὰ χρέος, τὴν πόλιν τὴν ἄσειστον, τὸ τεῖχος τὸ ἀρρήκτον, τὴν ἀρραγῆ προστασίαν, καὶ καταφυγὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δοξολογία μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Τὰ Τυπικά, οἱ Μακαρισμοί, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τῆς 'Οσίας ἡ γ' καὶ σ' ᾠδῆ. Ἀπόστολον ζῆτει εἰς τὸ Μηνολόγιον, Εὐαγγέλιον τῆς α' Ἀπριλίου.

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον...

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις μετανοίας λαμπρὰ εἰκόν· χαίροις ἐναρέτου πολιτείας ὑπογραμμός· χαίροις Πελαγία, Χριστοῦ 'Οσία νύμφη, ᾧ πρέσβευε σωθῆναι, τοὺς σὲ γεραίροντας.

Δίστιχον.

Πελαγία δίδου μοι φῶς μετανοίας
Γερασίμω μέλψαντι σὴν πολιτείαν.

Α Δ Δ Η Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Αϊδεσιμώτατον Ὁρέστην Στιβακτάκην, Ἐφημέριον Σταλοῦς Χανίων. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Ἀλλαγὴ τῆς διευθύνσεώς σας ἐγένετο. Τὰ ἐρωτήματά σας ἀπεστάλησαν εἰς τὸν ἀρμόδιον συντάκτην διὰ τὴν ἀπάντησιν, ἥτις θὰ δημοσιευθῇ εὐθὺς ὡς ἔλη ἡ σειρά τῆς εἰς τὴν εἰδικὴν στήλην τοῦ ἔφημερίου.—Αϊδεσιμώτατον Γεώργιον Παπᾶν, Κουρνέλλα—Πλωμαρίου. Ἐνεγράφητε ἀπὸ 1-1-1966, σᾶς ἀπεστάλησαν ἐπίσης καὶ τὰ τεύχη Ἐκκλησίας καὶ Ἐφημερίου τοῦ 1965.—Αϊδεσιμώτατον Θεοδ. Σκάρπαν, Ρωγούς—Ἀχαΐας. Ἐνεγράφητε καὶ σᾶς ἀπεστάλησαν τὰ ἀπὸ 1-1-1966 ἐκδοθέντα τεύχη τῶν περιοδικῶν.—Αϊδεσιμώτατον Βασίλειον Κανδρέλην, Ἁγίαν Ἀναστασίαν Δωδώνης. Ἐπιστολή σας διεβιβάσθη εἰς τὸν ἀρμόδιον συντάκτην, ἀπάντησιν δὲ ἐπὶ τῶν ἀποριῶν σας θὰ λάβητε προσεχῶς διὰ τῆς εἰδικῆς στήλης τοῦ Ἐφημερίου.—Αϊδεσιμώτατον Ἐφημέριον Ἀβάτου—Ξάνθης. Ἐπὶ τῶν ἀποριῶν σας ἀπάντησιν θὰ λάβητε προσεχῶς διὰ τῆς εἰδικῆς στήλης τοῦ ἔφημερίου.—Αϊδεσιμώτατον Σωκράτην Χολιούμην, Πεποنيῶν Σερρῶν. Σᾶς ἀπαντήσαμεν δι' ἰδιαιτέρας ἐπιστολῆς.—Αϊδεσιμώτατον Γεώργιον Παπᾶν, Κουρνέλλα—Πλωμαρίου. Σᾶς ἀπαντοῦμεν δι' ἰδιαιτέρας ἐπιστολῆς. Κύριον Ἀεράκη Νικ., ὁδὸς Ἀλατσάτων 40. Ἐνταῦθα. Ἐνεγράφητε ἀπὸ 1.1.66.—Κύριον Κων. Καλοκύρη, Καθηγητὴν Πανεπιστημίου, ὁδὸς Πρασακίη 14. Θεσσαλονίκη. Ἐγένετο ἡ διάρθρωσις τῆς διεύθυνσεώς σας εἰς τὰ περιοδικὰ «Ἐκκλησία» καὶ «Θεολογία».—Παγκύπριον Ἐνωσιν Θεολόγων, ὁδὸς Ἀπ. Βαρνάβα 56. Σερόβολον—Λευκωσίας—Κύπρου. Διωρθώθη ἡ διεύθυνσις σας. Εὐχαριστοῦμεν.—Αϊδεσιμ. Βαϊόπουλον Θεοφ., Ἰ. Ν. Παντανάσσης Πάτρας. Ἐχει διακοπὴ ἡ ἀποστολὴ ἀπὸ Αὐγούστου 1965 καὶ παρακαλοῦμεν εἰ δυνατόν νὰ μᾶς ἐπιστρέψητε ἐν ἔντυπον πρὸς ἐξακριβωσιν τοῦ ἀποστολέως.—Αϊδεσιμ. Ἀναγνωστόπουλον Στέφ., Ἰ. Ν. Προφήτου Ἡλιοῦ—Πέραμα Πειραιῶς. Ἐγένετο ἡ ἀλλαγὴ εἰς τὴν νέαν διεύθυνσίν σας.—Εὐλαβ. Ἰεροδιάκονον Ἀθανάσιον Παπαθανασίου, ὁδὸς Ρήγα Φερραίου 6. Θεσσαλονίκη. Ἐστάλησαν τὰ ζητηθέντα τεύχη.—Πανοσ. Ἀρχιμ. Παγκράτιον Μπρούσαλην, Μυτιλήνην. Ἐνεγράφητε καὶ ἀπεστάλησαν εἰς ὑμᾶς τὰ τεύχη ἀπὸ 1-1-66.—Αϊδεσιμ. Ἰωάννην Σαμαρᾶν, Ἰ. Ν. Ἁγ. Γεωργίου Ἁγίου Γεωργίου Λαρίσης. Ἐτακτοποιήθη ἡ διεύθυνσις σας καὶ σᾶς ἀπεστείλαμεν τὰ ἀπὸ 1-1-66 μέχρι τοῦδε κυκλοφορήσαντα τεύχη.—Αϊδεσιμ. Ἐέκαλον Ἰωάννην, Ἐφημ. Ἄνω Βαρσαμονέρου—Ρεθύμνης Κρήτης. Ἐστάλη τὸ ζητηθὲν τεύχος.—Αϊδεσιμ. Χατζημουτούλαν Κων/νον, Ἐφημ. Μηλίνης—Ἀργαλαστῆς—Λαρίσης. Ἐνεγράφητε διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν περιοδικῶν «Ἐκκλησία» καὶ «Ἐφημέριος» μερίμνη τῆς Ἰ. Μητροπόλεώς σας.—Αϊδεσ. Βομπίρην Ἰωάννην, Ἐφημ. Ἄνω Κλειτορίας, Ἀχαΐας. Ἐνεγράφητε εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν μερίμνη τῆς Ἰ. Μητροπόλεώς σας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Χριστιανισμὸς καὶ σῶμα.—**Ἀρχιμ. Τίτου Καράντζαλη**, Ἀνασκαφαὶ εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ἀγίας Ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς Κουγκίου Σουλίου (Ἱερομονάχου Σαμουήλ) καὶ τὰ εὑρεθέντα κατ' αὐτάς κειμήλια.—Θρησκευτικὲς καὶ ἠθικὰς μελέτες τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νεκταρίου Αἰγίνης «Γνώρισε τὸν ἑαυτὸ σου». Ἀπόδοσις **Θεοδόση Σπεράντσα**.—Πρὸς τοὺς ναυτικούς μας.—**Δημητρίου Φεροῦση**, Νέα μέσα ποιμαντικῆς.—**Ἀρχιμ. Προκοπίου Παπαθεοδώρου**, Πλειότερον καὶ καθαρότερον φῶς εἰς τὴν νεολαίαν μας.—**Βασ. Ἡλιάδη**, Μία ἀρχαία πόλις, Μίδεια, κέντρον ζωῆς σήμερον καὶ πολιτισμοῦ.—«Φιλοθέου Ἀδολεσχίας» μέρος πέμπτον. Ψυχοφελεῖς ἐπιστάσεις ἀπὸ τὸ «Δευτερονόμιον», ὑπὸ **Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρου**, Ἀπόδοσις **Θεοδόση Σπεράντσα**.—**Πρωτοπρ. Πολυκάρπου Γρ. Τύμπα**, Χρονικὰ ἐγκαινίων Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Τρικάλων.—**Φ.** Ἀπαντήσεις σὲ λειτουργικὰς, κανονικὰς καὶ ἄλλας ἀπορίες.—**Βασ. Μουστάκη**, Ἡ Ἀγία Φωτεινή.— Ἀκολουθία τῆς Ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Πελαγίας, συντεθεῖσα καὶ συμπληρωθεῖσα ὑπὸ **Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου**, Ὑμνογράφου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.— Ἀλληλογραφία.

Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον :
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ **ΕΚΚΛΗΣΙΑ**
Ὁδὸς Φιλοθέης 19, Ἀθῆναι - Τηλέφ. 227.689.

Τύποις : **ΤΣΙΡΩΝΗ** (Μονοτυπικὰ Συγκροτήματα)
Ὁδὸς Μενάνδρου 4, Ἀθῆναι — Τηλέφ. 311.121.

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου : **Γ. Σ. Χρυσάφης**, Ἰασωνίδου 22, Σοῦρμενα